

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

SDĚLENÍ KOMISE

Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky na období 2014–2020

(2014/C 200/01)

Obsah

ÚVOD	2
1 OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE	3
1.1. Oblast působnosti	3
1.2. Opatření podpory, na něž se vztahují tyto pokyny	5
1.3. Definice	5
2 PODPORA V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A ENERGETIKY, KTERÁ PODLÉHÁ OZNAMOVACÍ POVINNOSTI	10
3 POSOUZENÍ SLUČITELNOSTI PODPORY PODLE ČL. 107 ODS. 3 PÍSM. C) SMLOUVY	11
3.1. Společné zásady pro posuzování slučitelnosti	11
3.2. Obecná ustanovení o slučitelnosti	12
3.3. Podpora na energii z obnovitelných zdrojů	23
3.4. Opatření v oblasti energetické účinnosti včetně kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění a chlazení	28
3.5. Podpora na účinné využívání zdrojů, a zejména na nakládání s odpady	30
3.6. Podpora na zachycování a ukládání uhlíku (CCS)	31
3.7. Podpora ve formě snížení ekologických daní nebo osvobození od těchto daní a ve formě snížení financování podpory na elektřinu z obnovitelných zdrojů	32
3.8. Podpora na energetickou infrastrukturu	36
3.9. Podpora na přiměřenost výroby	38
3.10. Podpora ve formě systémů obchodování s povolenkami	41
3.11. Podpora na přemístění podniků	41
4 HODNOCENÍ	42
5 POUŽITELNOST	43
6 PODÁVÁNÍ ZPRÁV A SLEDOVÁNÍ	44
7 REVIZE	44

ÚVOD

(1) Aby státní podpora nenarušovala hospodářskou soutěž na vnitřním trhu ani neovlivňovala obchod mezi členskými státy způsobem, který je v rozporu se společným zájmem, stanoví čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva“) zásadu, že státní podpora je zakázána. V určitých případech však může být státní podpora podle čl. 107 odst. 2 a 3 Smlouvy slučitelná s vnitřním trhem.

(2) Na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy může Komise považovat za slučitelné se společným trhem podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem.

(3) Strategie Evropa 2020⁽¹⁾ se soustředí na vytvoření podmínek pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Za tím účelem byla stanovena řada hlavních cílů včetně cílů v oblasti změny klimatu a energetické udržitelnosti: i) snížení emisí skleníkových plynů v Unii o 20 % oproti úrovní roku 1990; ii) zvýšení podílu energie vyráběné z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie v Unii na 20 % a iii) zlepšení energetické účinnosti v EU o 20 % oproti úrovní roku 1990. První dva závazné vnitrostátní cíle byly provedeny na základě klimaticko-energetického balíčku⁽²⁾.

(4) Dne 22. ledna 2014 předložila Komise návrh cílů v oblasti energetiky a klimatu, které mají být splněny do roku 2030, ve sdělení „Rámec politiky v oblasti klimatu a energetiky v období 2020–2030“⁽³⁾ (rámec do roku 2030). Rámec do roku 2030 má tyto pilíře: i) snížení emisí skleníkových plynů o 40 % oproti úrovni roku 1990; ii) celoevropský závazný cíl pro minimální podíl energie z obnovitelných zdrojů ve výši 27 %; iii) nové cíle politik v oblasti energetické účinnosti a iv) nový systém správy a soubor nových ukazatelů, které zajistí konkurenceschopný a bezpečný energetický systém.

(5) Pro tyto pokyny jsou obzvláště důležité hlavní cíle uvedené v bodě 3. Na podporu dosažení těchto cílů byla v rámci strategie Evropa 2020 předložena iniciativa „Evropa účinněji využívající zdroje“, která je jednou ze sedmi stěžejních iniciativ⁽⁴⁾. Cílem této stěžejní iniciativy je vytvořit politický rámec, jenž přispěje k posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství, které účinně využívá zdroje a pomáhá nám:

- a) zvýšit hospodářskou výkonnost při současném snížení spotřeby zdrojů;
- b) určit a vytvořit nové příležitosti pro hospodářský růst a větší inovace a zvýšit konkurenceschopnost Unie;
- c) zabezpečit dodávky hlavních zdrojů;
- d) bojovat proti změně klimatu a omezit dopady využívání zdrojů na životní prostředí.

(6) Je třeba připomenout, že Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje⁽⁵⁾, jakož i několik závěrů Rady vyzývají k postupnému odstranění dotací, jež škodí životnímu prostředí⁽⁶⁾. Tyto pokyny by proto měly zvážit negativní dopady dotací poškozujících životní prostředí a zároveň zohlednit potřebu řešit kompromisy mezi různými oblastmi a politikami, jak uznává stěžejní iniciativa. Tyto pokyny se nezabývají podporou pro těžbu fosilních paliv.

⁽¹⁾ KOM(2010)2020 v konečném znění ze dne 3. března 2010.

⁽²⁾ Rozhodnutí č. 406/2009/ES ze dne 23. dubna 2009 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 136) a směrnice 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16).

⁽³⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – „Rámec politiky pro oblast klimatu a energetiky v období 2020–2030“ (COM(2014) 15 final) ze dne 22. ledna 2014.

⁽⁴⁾ KOM(2011) 21 ze dne 26. ledna 2011.

⁽⁵⁾ KOM(2011) 571 v konečném znění ze dne 20. září 2011.

⁽⁶⁾ Závěry Evropské rady ze dne 23. května 2013 potvrdily, že je třeba postupně opustit dotace, které mají nepříznivý vliv na životní prostředí a hospodářství, včetně dotací na fosilní paliva, aby se usnadnily investice do nové a inteligentní energetické infrastruktury.

(7) Plán rovněž vyzývá členské státy, aby řešily nedostatky při provádění právních předpisů Unie (7). Členské státy musí především rovněž zajistit soulad s právními předpisy Unie v oblasti životního prostředí a provést posouzení dopadů na životní prostředí, pokud jej vyžadují příslušné právní předpisy Unie, a zajistit všechna potřebná povolení, aby zamezily tomu, že opatření státní podpory způsobí škodu na životním prostředí.

(8) Již sdělení s názvem „Energie 2020 – Strategie pro konkurenceschopnou, udržitelnou a bezpečnou energii“ (8), které je součástí stěžejní iniciativy „Evropa účinněji využívající zdroje“, dospělo k závěru, že cíle týkající se trhu s bezpečnou, cenově dostupnou a udržitelnou energií budou oslabeny, pokud nebudou modernizovány elektrické sítě, zastaralé elektrárny nebudou nahrazeny konkurenceschopnými a čistšími alternativami a pokud energie v rámci celého energetického řetězce nebude využívána účinněji.

(9) Rámec do roku 2030 vyzývá k přijetí ambiciózního závazku ke snižování emisí skleníkových plynů v souladu s plánem do roku 2050. Tohoto cíle by mělo být dosaženo na základě nákladově efektivního přístupu, který členskými státy umožňuje pružně vymezit přechod na nízkouhlíkové hospodářství, jenž bude vyhovovat jejich konkrétním podmínkám a stimulovat politiku v oblasti výzkumu a inovací s cílem podpořit klimatický a energetický rámec v období po roce 2020. Tyto pokyny mají tyto zásady na zřeteli a připravují půdu pro přijetí rámce do roku 2030.

(10) V těchto pokynech Komise stanoví podmínky, za nichž lze státní podporu pro energii a životní prostředí považovat za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy.

(11) Ve sdělení o modernizaci státní podpory (9) Komise oznámila tři cíle, o jejichž dosažení usiluje modernizační kontroly státní podpory:

- a) podpořit na konkurenčním vnitřním trhu udržitelný a inteligentní růst podporující začlenění;
- b) zaměřit kontrolu *ex ante*, kterou vykonává Komise, na případy s nejrozsáhlejším dopadem na vnitřní trh, a současně zintenzivnit spolupráci členských států při prosazování pravidel státní podpory;
- c) racionalizovat právní úpravu a urychlit rozhodovací postupy.

(12) Sdělení zejména vyzvalo ke společnému přístupu k revizi různých pokynů a rámců, jehož základem bude posilování vnitřního trhu a účelnější vynakládání veřejných prostředků, a to tím, že se státní podpora bude více podílet na plnění cílů společného zájmu, bude se podrobněji zkoumat motivační účinek, podpora se omezí na nezbytné minimum a zabrání se potenciálním negativním účinkům podpory na hospodářskou soutěž a obchod. Z těchto společných zásad pro posuzování vycházejí i podmínky slučitelnosti, které stanoví tyto pokyny.

1. OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

1.1. Oblast působnosti

(13) Tyto pokyny se vztahují na státní podporu poskytovanou na ochranu životního prostředí nebo dosažení energetických cílů ve všech odvětvích upravených Smlouvou, jestliže se na opatření vztahuje oddíl 1.2. Proto se vztahují také na odvětví, na něž se vztahují zvláštní pravidla Unie o státní podpoře (doprava⁽¹⁰⁾, těžba uhlí, zemědělství, lesnictví a rybolov a akvakultura), pokud tato zvláštní pravidla nestanoví jinak.

(7) Jiné právní předpisy, např. směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES, Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16 („směrnice o energii z obnovitelných zdrojů“), obsahují například požadavky ohledně udržitelnosti biopaliv a nediskriminace, viz čl. 17 odst. 1–8 této směrnice.

(8) KOM(2010) 639 ze dne 10. listopadu 2010.

(9) COM(2012) 209 ze dne 8. května 2012.

(10) Těmito pokyny nejsou zejména dotčeny Pokyny Společenství ke státním podporám železničním podnikům (Úř. věst. C 184, 22.7.2008, s. 13). Tyto pokyny umožňují poskytovat různé formy podpory, včetně podpory na snížení externích nákladů železniční dopravy. Taková podpora je upravena v oddíle 6.3 pokynů ke státním podporám železničním podnikům a jejím cílem je zohlednit skutečnost, že železniční doprava může ve srovnání s konkurenčními druhy dopravy zamezit externím nákladům. Za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky uvedené v oddílu 6.3 pokynů ke státním podporám železničním podnikům a že je podpora poskytována nediskriminačním způsobem, mohou členské státy podporu na snížení externích nákladů poskytnout.

(14) Co se týče zemědělství a rybolovu a akvakultury, tyto pokyny upravují podporu na ochranu životního prostředí, která je poskytována podnikům působícím v odvětví zpracování produktů a jejich uvádění na trh a za určitých podmínek i podnikům působícím v oblasti prvovýroby. Těchto odvětví se týkají níže uvedené podmínky:

- a) pokud se podpora pro podniky působící v odvětví zpracování produktů rybolovu a jejich uvádění na trh týká výdajů způsobilých podle nařízení Rady (ES) č. 1198/2006⁽¹¹⁾ nebo podle pravidel nástupce Evropského rybářského fondu⁽¹²⁾, maximální povolená intenzita podpory představuje buď míru podpory poskytnutou podle těchto pokynů, nebo míru podpory stanovenou v uvedeném nařízení, a to tu, která je vyšší;
- b) pokud jde o oblast zemědělské prvovýroby a opatření spolufinancovaná Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV) a opatření podpory pro lesnictví, použijí se tyto pokyny pouze tehdy, pokud Pokyny Společenství ke státní podpoře v odvětvích zemědělství a lesnictví na období 2007–2013⁽¹³⁾, v pozměněném nebo nahrazeném znění, nestanoví žádná zvláštní pravidla;
- c) v rámci prvovýroby v odvětví rybolovu a akvakultury se tyto pokyny použijí pouze v případě, že neexistují žádná zvláštní ustanovení týkající se podpory na dosažení cílů v oblasti ochrany životního prostředí a energetiky.

(15) Tyto pokyny se nevztahují na:

- a) návrhy a výrobu produktů, strojů nebo dopravních prostředků šetrných k životnímu prostředí, které mohou být provozovány za využití menšího množství přírodních zdrojů, ani na opatření přijatá v rámci závodů nebo jiných výrobních jednotek s cílem zlepšit bezpečnost nebo hygienu⁽¹⁴⁾;
- b) financování opatření na ochranu životního prostředí, která se týkají infrastruktury letecké, silniční a železniční dopravy, dopravy po vnitrozemských vodních cestách a námořní dopravy;
- c) uvízlé náklady definované ve sdělení Komise o metodice analyzování státní podpory v souvislosti s uvízlými náklady⁽¹⁵⁾;
- d) státní podporu na výzkum, vývoj a inovace⁽¹⁶⁾, na niž se uplatňují pravidla vymezená v Rámci Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací⁽¹⁷⁾;
- e) státní podporu na opatření v oblasti biologické rozmanitosti⁽¹⁸⁾.

(16) Podporu v oblasti energetiky a životního prostředí nelze poskytnout podnikům v obtížích, jak je pro účely těchto pokynů definují Pokyny Společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích⁽¹⁹⁾, v pozměněném nebo nahrazeném znění.

⁽¹¹⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 ze dne 27. července 2006 o Evropském rybářském fondu (Úř. věst. L 223, 15.8.2006, s. 1).

⁽¹²⁾ Viz návrh nařízení o Evropském námořním a rybářském fondu předložený Komisí, KOM(2011) 804 v konečném znění.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 319, 27.12.2006, s. 1. To platí i pro rámec nahrazující pokyny z roku 2006, jehož platnost končí dne 31. prosince 2013.

⁽¹⁴⁾ Podpora na ochranu životního prostředí bývá zpravidla méně rušivá a účinnější, je-li poskytnuta spotřebiteli/uživateli produktů šetrných k životnímu prostředí, a nikoli producentovi/výrobci těchto produktů. Dalším prostředkem, který spotřebitelům/uživatelům umožňuje rozhodovat se při nákupu na základě informací a jenž zvyšuje poptávku po produktech šetrných k životnímu prostředí, jsou značky environmentální kvality a tvrzení uvedená na výrobcích. Spolehlivé značky environmentální kvality a pravdivá prohlášení o environmentálních dopadech se mohou v případě, že je spotřebitel považují za vhodně koncipované, uznávají je, rozumí a důvěřují jim a považují je za důležité, stát účinným nástrojem, jak formovat a směřovat jejich chování k tomu, aby přijímali rozhodnutí, při nichž více zohledňují životní prostředí. Jedním z neúčinnějších způsobů, jak mohou podniky spotřebitelům a zúčastněným stranám dokázat, že splňují přísné environmentální normy, je používat uznávaný systém označování/osvědčování, při němž se uplatňují jednoznačná kritéria a jenž musí být externě ověřen (třetí stranou). Z tohoto důvodu Komise do oblasti působnosti těchto pokynů nezahrnula zvláštní pravidla týkající se podpory pro návrh a výrobu produktů šetrných k životnímu prostředí.

⁽¹⁵⁾ Komise toto sdělení přijala dne 26. července 2001 a sdělila je členským státům dopisem s referenčním č. SG(2001) D/290869 ze dne 6. srpna 2001.

⁽¹⁶⁾ Pokyny stanoví odměnu za investice do projektů ekologických inovací, které jsou velmi šetrné k životnímu prostředí a vysoce inovativní.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. C 323, 30.12.2006, s. 1.

⁽¹⁸⁾ K této podpoře lze přistupovat na základě pravidel pro služby obecného hospodářského zájmu; viz případy SA.31243 (2012/N) a NN8/2009.

⁽¹⁹⁾ Sdělení Komise — Pokyny společenství pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci podniků v obtížích (Úř. věst. C 244, 1.10.2004, s. 2).

(17) Při posuzování podpory poskytnuté podniku, na který se vztahuje dosud neuhrazený příkaz k navrácení podpory na základě předchozího rozhodnutí Komise, jímž byla podpora prohlášena za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem, Komise zohlední částku podpory, která má být navrácena⁽²⁰⁾.

1.2. Opatření podpory, na něž se vztahují tyto pokyny

(18) Komise určila řadu opatření v oblasti životního prostředí a energie, u nichž může být státní podpora za určitých podmínek slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy.

- a) podpora podnikům, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence norem Unie (včetně podpory na pořízení nových dopravních prostředků);
- b) podpora na včasné přizpůsobení se budoucím normám Unie;
- c) podpora na environmentální studie;
- d) podpora na sanaci kontaminovaných lokalit;
- e) podpora na energii z obnovitelných zdrojů;
- f) podpora na opatření v oblasti energetické účinnosti včetně kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění a chlazení;
- g) podpora na účinné využívání zdrojů, a zejména na nakládání s odpady;
- h) podpora na zachycování, dopravu a ukládání CO₂, včetně jednotlivých prvků řetězce zachycování a ukládání uhlíku („CCS“);
- i) podpora ve formě snížení environmentálních daní nebo osvobození od těchto daní;
- j) podpora ve formě snížení podpory na financování elektřiny z obnovitelných zdrojů;
- k) podpora na energetickou infrastrukturu;
- l) podpora na opatření k zajištění přiměřenosti výroby;
- m) podpora ve formě obchodovatelných povolenek;
- n) podpora na přemístění podniků.

1.3. Definice

(19) Pro účely těchto pokynů se použijí tyto definice:

- 1) „ochranou životního prostředí“ se rozumí činnost určená k odstranění nebo zamezení poškození fyzického přírodního prostředí nebo přírodních zdrojů vlastní činností příjemce, ke snížení nebezpečí takového poškození nebo vedoucí k účinnějšímu využívání přírodních zdrojů, včetně opatření na úsporu energie a využívání obnovitelných zdrojů energie;
- 2) „energetickou účinností“ se rozumí množství uspořené energie určené měřením nebo odhadem spotřeby před provedením opatření ke zvýšení energetické účinnosti a po něm při zajištění normalizace vnějších podmínek, které spotřebu energie ovlivňují;
- 3) „normou Unie“ se rozumí
 - a) povinná norma Unie stanovující úroveň, jichž mají jednotlivé podniky dosáhnout v souvislosti se životním prostředím⁽²¹⁾, nebo

⁽²⁰⁾ V této souvislosti viz spojené věci *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH proti Komisi Evropských společenství*, T-244/93 a T-486/93, Sb. rozh. 1995, s. II-2265, a oznámení Komise — Cesta k účinnému provádění rozhodnutí Komise, jimiž se členským státům nařizuje zajistit navrácení protiprávní a neslučitelné podpory, Úř. věst. C 272, 15.11.2007, s. 4.

⁽²¹⁾ Normy nebo cíle stanovené na úrovni Unie, které jsou závazné pro členské státy, ne však pro jednotlivé podniky, se za normy Unie nepovažují.

b) směrnici 2010/75/EU⁽²²⁾ uložená povinnost používat nejlepší dostupné techniky a zajistit, aby úroveň emisí znečišťujících látek nebyla vyšší než při použití těchto nejlepších dostupných technik; v případech, kdy jsou v prováděcích aktech přijatých podle směrnice 2010/75/EU vymezeny úrovně emisí spojené s použitím nejlepších dostupných technik, použijí se pro účely tohoto nařízení tyto úrovně; pokud jsou tyto úrovně vyjádřeny jako rozpětí, použije se mezní hodnota, při níž se poprvé dosáhne úrovně emisí spjaté s nejlepší dostupnou technikou.

4) „ekologickou inovací“ se rozumějí veškeré inovační činnosti, jejichž výsledkem nebo cílem je podstatně zdokonalit ochranu životního prostředí, a zahrnuje nové výrobní postupy, nové výrobky nebo služby a nový způsob řízení nebo nové obchodní postupy, jejichž používání nebo provádění pravděpodobně zamezí vzniku rizik ohrožujících životní prostředí, vzniku znečištění nebo jiných negativních dopadů využívaných zdrojů nebo tato rizika podstatně sníží, a to v rámci životního cyklu souvisejících činností.

Pro účely této definice se za inovace nepovažují:

- i) menší změny nebo zlepšení;
 - ii) zvýšení výrobní kapacity nebo kapacity k poskytování služeb přidáním výrobních nebo logistických systémů, které jsou velmi podobné již používaným systémům;
 - iii) změny obchodních praktik, organizace pracoviště nebo vnějších vztahů, jež jsou založeny na způsobech organizace, které jsou již v podniku používány;
 - iv) změny ve strategii řízení;
 - v) fúze a akvizice;
 - vi) upuštění od používání určitého postupu;
 - vii) prostá obnova nebo rozšíření kapitálu;
 - viii) změny plynoucí výlučně ze změn cen činitelů, z úprav a z pravidelných sezónních nebo jiných cyklických změn;
 - ix) obchodování s novými nebo podstatně zdokonalenými výrobky;
- 5) „obnovitelnými zdroji energie“ se rozumí následující obnovitelné nefosilní zdroje energie: energie větrná, solární, aerotermální, geotermální, hydrotermální a energie z oceánů, vodní energie, energie z biomasy, ze skládkového plynu, z kalového plynu z čistíren odpadních vod a z bioplynů;
- 6) „biomasou“ se rozumí biologicky rozložitelná část produktů, odpadů a zbytků biologického původu ze zemědělství (včetně rostlinných a živočišných látek), z lesnictví a souvisejících průmyslových odvětví včetně rybolovu a akvakultury, jakož i bioplyn a biologicky rozložitelná část průmyslových a komunálních odpadů;
- 7) „biopalivem“ se rozumí kapalné nebo plynné palivo používané pro dopravu vyráběné z biomasy;
- 8) „biokapalinou“ se rozumí kapalná pohonná hmota používaná pro jiné energetické účely než dopravu, včetně výroby elektřiny, vytápění a chlazení, vyráběná z biomasy;
- 9) „udržitelným biopalivem“ se rozumí biopalivo, které splňuje kritéria udržitelnosti stanovená v článku 17 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES⁽²³⁾ o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a ve změnových ustanoveních této směrnice⁽²⁴⁾;
- 10) „mechanismem spolupráce“ se rozumí mechanismus, který splňuje podmínky stanovené v článcích 6, 7 nebo 8 směrnice 2009/28/ES.
- 11) „energií z obnovitelných zdrojů“ se rozumí energie vyrobená v zařízeních, která využívají pouze obnovitelné zdroje energie, a z hlediska výhřevnosti určená část energie vyrobená z obnovitelných zdrojů v hybridních zařízeních, která využívají i konvenční zdroje energie. Patří sem i obnovitelná elektrická energie používaná k doplnění akumulčních systémů, nikoli však elektrická energie vyrobená využitím těchto akumulčních systémů;

⁽²²⁾ Směrnice 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění), Úř. věst. L 334, 17.12.2010, s. 17.

⁽²³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16).

⁽²⁴⁾ Kritéria udržitelnosti se v souladu se směrnicí 2009/28/ES uplatňují rovněž na biokapaliny.

- 12) „kombinovanou výrobou tepla a elektřiny“ (KVET) neboli „kogenerací“ se rozumí současná výroba tepelné energie a elektrické a/nebo mechanické energie v jednom procesu;
- 13) „vysoce účinnou kogenerací“ se rozumí kogenerace, která splňuje definici vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny stanovenou v čl. 2 bodu 34 směrnice 2012/27/EU⁽²⁵⁾;
- 14) „energeticky účinným dálkovým vytápěním a chlazením“ se rozumí dálkové vytápění a chlazení, které splňuje definici soustavy účinného dálkového vytápění a chlazení v čl. 2 bodech 41 a 42 směrnice 2012/27/EU⁽²⁶⁾; definice zahrnuje i zařízení pro výrobu tepla/chladicí zařízení a síť (včetně souvisejících zařízení) pro rozvod tepla/chladu z výrobních zařízení do prostor zákazníka;
- 15) „ekologickou daň“ se rozumí daň, jejíž specifický základ daně má jednoznačně nepříznivý účinek na životní prostředí nebo která upravuje zdanění určitých činností, zboží nebo služeb za účelem zahrnutí environmentálních nákladů do jejich ceny a/nebo zaměření výrobce a spotřebitele na činnosti, které více respektují životní prostředí;
- 16) „minimální úroveň zdanění v Unii“ se rozumí minimální úroveň zdanění stanovená právními předpisy Unie; v případě energetických produktů a elektřiny se jí rozumí minimální úroveň zdanění uvedená v příloze I směrnice Rady 2003/96/ES⁽²⁷⁾;
- 17) „malým a středním podnikem“ (dále jen „MSP“) se rozumí podnik, který splňuje podmínky stanovené v doporučení Komise ze dne 6. května 2003 o definici mikropodniků a malých a středních podniků⁽²⁸⁾;
- 18) „velkým podnikem“ se rozumí podnik, který nespadá do definice MSP;
- 19) „jednotlivou podporou“ se rozumí podpora poskytnutá buď na základě režimu, nebo jako podpora *ad hoc*;
- 20) „intenzitou podpory“ se rozumí hrubá výše podpory vyjádřená jako procentní podíl způsobilých nákladů. Všechny částky musí být uvedeny před odpočtem daně nebo jiných poplatků. Je-li podpora poskytnuta jinak než formou grantu, stanoví se její výše jako hrubý grantový ekvivalent podpory. Podpora splatná v několika splátkách musí být vypočítána v hodnotě platné v okamžiku poskytnutí. Úrokovou sazbou, která se má použít pro účely diskontace a pro výpočet výše podpory při zvýhodněné půjčce, musí být referenční sazba platná v době poskytnutí podpory. Intenzita podpory se vypočítává na příjemce;
- 21) „provozním přínosem“ se pro účely výpočtu způsobilých nákladů rozumí zejména úspory nákladů nebo dodatečná vedlejší výroba přímo spojená s mimořádnými investicemi do ochrany životního prostředí, popřípadě přínosy vyplývající z jiných podpůrných opatření, ať již představují státní podporu či nikoliv (včetně provozní podpory poskytnuté na stejné způsobilé náklady, garantované výkupní ceny nebo jiná podpůrná opatření);
- 22) „provozními náklady“ se pro účely výpočtu způsobilých nákladů rozumějí zejména dodatečné výrobní náklady, např. náklady na údržbu, vyplývající z mimořádných investic do ochrany životního prostředí;
- 23) „hmotným majetkem“ se pro účely výpočtu způsobilých nákladů rozumí investice do pozemků, které jsou naprosto nezbytné ke splnění cílů v oblasti životního prostředí, investice do budov, zařízení a vybavení, které jsou určeny ke snížení nebo odstranění znečištění a výskytu škodlivin, a investice do úpravy výrobních postupů s ohledem na ochranu životního prostředí;
- 24) „nehmotným majetkem“ se pro účely výpočtu způsobilých nákladů rozumí investice do transferu technologií prostřednictvím získání provozních licencí či patentovaného nebo nepatentovaného *know-how*, pokud tento majetek splňuje tyto podmínky:
 - a) musí být považován za odepisovatelný majetek;
 - b) musí být pořízen za tržních podmínek od podniku, který nabyvatel nemůže přímo nebo nepřímo kontrolovat;

⁽²⁵⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES, Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1.

⁽²⁶⁾ Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1.

⁽²⁷⁾ Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51).

⁽²⁸⁾ Úř. věst. L 124, 20.5.2003, s. 36.

- c) musí být zařazen do majetku podniku a zůstat v podniku příjemce podpory a být tam používán nejméně po dobu pěti let. Tato podmínka se nevztahuje na nehmotný majetek, který je z technického hlediska zastaralý. Je-li během zmíněných pěti let prodán, musí se výtěžek z prodeje odečíst od způsobitých nákladů a celá nebo částečná výše poskytnuté podpory musí být případně vrácena;
- 25) „internalizací nákladů“ se rozumí zásada, že by všechny náklady související s ochranou životního prostředí měly být zahrnuty do výrobních nákladů podniku způsobujícího znečištění;
- 26) „znečišťovatelem“ se rozumí osoba, která přímo nebo nepřímo poškozuje životní prostředí nebo vytváří podmínky, které k takovému poškození vedou⁽²⁹⁾;
- 27) „znečištěním“ se rozumí škoda, kterou znečišťovatel přímo nebo nepřímo způsobil poškozením životního prostředí nebo vytvořením podmínek vedoucích ke vzniku této škody na fyzickém okolí nebo přírodních zdrojích;
- 28) „zásadou „znečišťovatel platí““ se rozumí skutečnost, že by náklady na opatření určená k odstranění znečištění měl nést znečišťovatel, který znečištění způsobil;
- 29) „kontaminovanou lokalitou“ se rozumí lokalita, kde byla potvrzena přítomnost nebezpečných látek způsobená člověkem v takové míře, že představuje značné riziko pro lidské zdraví nebo životní prostředí s ohledem na stávající a budoucí schválené využívání půdy v této lokalitě;
- 30) „podporou *ad hoc*“ se rozumí podpora, která není poskytnuta na základě režimu podpory;
- 31) „energetickou infrastrukturou“ se rozumí jakékoli fyzické vybavení nebo zařízení nacházející se v Unii nebo propojující Unii a jednu nebo více třetích zemí, které spadá do jedné z těchto kategorií:
- a) v oblasti elektrické energie:
- i) infrastruktura pro přenos ve smyslu čl. 2 bodu 3 směrnice 2009/72/ES⁽³⁰⁾;
 - ii) infrastruktura pro distribuci ve smyslu čl. 2 bodu 5 směrnice 2009/72/ES⁽³⁰⁾;
 - iii) skladování elektřiny definované jako zařízení pro trvalé nebo dočasné skladování elektřiny v nadzemní či podzemní infrastruktuře nebo v geologických úložištích za předpokladu, že jsou přímo připojena k přenosovému vedení vysokého napětí zkonstruovanému pro napětí 110 kV či více;
 - iv) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný, zabezpečený a efektivní provoz systémů uvedených v bodech i) až iii), včetně ochranných, monitorovacích a kontrolních systémů na všech úrovních napětí a ve všech trakčních napájecích stanicích, a
 - v) inteligentní síť definované jako veškeré vybavení, pevná přípojka, kabelové připojení nebo zařízení jak na přenosové, tak na distribuční úrovni nízkého a středně vysokého napětí, jehož cílem je obousměrná digitální komunikace v reálném čase nebo téměř v reálném čase, interaktivní a inteligentní sledování a řízení výroby, přenosu, distribuce a spotřeby elektřiny v rámci elektrické sítě směřující k rozvoji sítě, která efektivně začlení chování a akce všech uživatelů na ni napojených – výrobců, spotřebitelů a těch, kteří představují obě skupiny – s cílem zajistit ekonomicky efektivní a udržitelnou elektrickou soustavu s malými ztrátami a vysokou úrovní jakosti a zabezpečení dodávek a bezpečnosti;
- b) v oblasti zemního plynu:
- i) plynovody pro přepravu a distribuci zemního plynu a bioplynu, které jsou součástí sítě s výjimkou vysokotlakých plynovodů používaných pro přívod zemního plynu;
 - ii) podzemní zásobníky napojené na vysokotlaké a velmi vysokotlaké plynovody uvedené v bodě i);

⁽²⁹⁾ Doporučení Rady ze dne 3. března 1975 o rozdělení nákladů a opatřeních orgánů veřejné moci ve věcech týkajících se životního prostředí (Úř. věst. L 194, 25.7.1975, s. 1).

⁽³⁰⁾ Směrnice 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55).

- iii) přijímací, skladovací a znovuzplynovací nebo dekompresní zařízení pro zkapalněný zemní plyn („LNG“) či stlačený zemní plyn („CNG“) a
 - iv) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro bezpečný, spolehlivý a efektivní provoz systému nebo pro zajištění obousměrné kapacity, včetně kompresorových stanic;
- c) v oblasti ropy:
- i) ropovody sloužící k přepravě ropy;
 - ii) čerpací stanice a skladovací prostory nutné pro provoz ropovodů a
 - iii) veškeré vybavení nebo zařízení nezbytné pro řádné, bezpečné a efektivní fungování daného systému včetně ochranných, monitorovacích a kontrolních systémů a zařízení umožňujících zpětný tok;
- d) v oblasti CO₂: sítě plynovodů, včetně připojených kompresních stanic, pro přepravu CO₂ do úložišť s cílem zajistit jeho injektáž do vhodných podzemních geologických formací za účelem trvalého uložení;
- 32) „mezerou ve financování“ se rozumí rozdíl mezi pozitivními a negativními peněžními toky během celé doby trvání investice, diskontovaný na jejich současnou hodnotu (typicky za použití kapitálových nákladů);
- 33) „zachycováním a ukládáním uhlíku“ (CCS) se rozumí soubor technologií, které zachycují oxid uhličitý (CO₂) vypouštěný z průmyslových zařízení využívajících fosilní paliva nebo biomasu, včetně elektráren, přepravují jej do vhodného úložiště a zajišťují jeho injektáž do vhodných podzemních geologických formací za účelem trvalého uložení;
- 34) „přiměřeností výroby“ se rozumí úroveň vyrobené kapacity, která je považována za přiměřenou k uspokojení poptávky v kterémkoli období v určitém členském státě, a to na základě běžného statistického ukazatele, který je používán organizacemi, jež orgány Unie uznávají jako organizace, které plní zásadní úlohu při vytváření jednotného trhu s elektrickou energií, např. ENTSO-E (Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav);
- 35) „výrobcem“ se rozumí podnik, který vyrábí elektrickou energii pro komerční účely;
- 36) „opatřením k zajištění přiměřenosti výroby“ se rozumí mechanismus, jehož cílem je zaručit, aby bylo na vnitrostátní úrovni dosaženo určitých úrovní přiměřenosti výroby;
- 37) „odpovědností za odchylku subjektu zúčtování“ se rozumí odpovědnost za rozdíly mezi výrobou, spotřebou a komerčními transakcemi, kterou nese subjekt zúčtování, v rámci určitého časového intervalu pro vypořádání odchylky;
- 38) „běžnou odpovědností za odchylku subjektu zúčtování“ se rozumí odpovědnost za odchylku subjektu zúčtování, kterou nesou bez rozdílu všichni výrobci bez ohledu na použitou technologii;
- 39) „subjektem zúčtování“ se rozumí účastník trhu nebo jeho zvolený zástupce, který nese odpovědnost za své odchylky;
- 40) „odchylkami“ se rozumějí rozdíly mezi výrobou, spotřebou a komerčními transakcemi subjektu zúčtování v rámci určitého časového intervalu pro vypořádání odchylky;
- 41) „vypořádáním odchylky“ se rozumí mechanismus finančního vypořádání, jehož prostřednictvím jsou získávány zpět náklady na vyrovnávání odchylek subjektů zúčtování;
- 42) „časovým intervalem pro vypořádání odchylky“ se rozumí časové jednotky použité k výpočtu odchylek subjektů zúčtování;

- 43) „soutěžním nabídkovým řízením“ se rozumí nediskriminační nabídkové řízení, jehož se účastní dostatečný počet podniků a v němž je podpora poskytnuta buď na základě nabídky původně předložené nabízejícím, nebo na základě zúčtovací ceny. Dále platí, že rozpočet či objem stanovený v souvislosti s nabídkovým řízením představuje závazné omezení, v jehož důsledku nemohou podporu obdržet všichni nabízející;
- 44) „zahájením prací“ se rozumí buď zahájení stavebních prací v rámci investice, nebo první právně vymahatelný závazek objednat zařízení či jiný závazek, v jehož důsledku se investice stává nezvratnou, podle toho, která událost nastane dříve. Za zahájení prací se nepovažují nákup pozemků a přípravné práce, jako je získání povolení a zpracování studií proveditelnosti. V případě převzetí se „zahájením prací“ rozumí okamžik, kdy je pořízen majetek přímo související s pořízenou provozovnou;
- 45) „demonstračním projektem“ se rozumí projekt, který prokazuje, že určitá technologie je v Unii první svého druhu, a představuje významnou inovaci, která daleko překračuje hranice současného stavu technologie;
- 46) „podporovanými oblastmi“ se rozumějí oblasti určené v schválené mapě regionální podpory na období 1. července 2014 až 31. prosince 2020 na základě čl. 107 odst. 3 písm. a) a c) Smlouvy;
- 47) „mapou regionální podpory“ se rozumí seznam oblastí, které určil daný členský stát v souladu s podmínkami stanovenými v Pokynech k regionální státní podpoře na období 2014–2020 ⁽³¹⁾.

2. PODPORA V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ A ENERGETIKY, KTERÁ PODLÉHÁ OZNAMOVACÍ POVINNOSTI

(20) Na jednotlivou podporu poskytovanou v rámci režimu podpory se i nadále vztahuje oznamovací povinnost podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy, jestliže podpora přesáhne tyto prahové hodnoty oznamovací povinnosti ⁽³²⁾ a není poskytnuta na základě soutěžního nabídkového řízení:

- a) v případě investiční podpory, přesahuje-li částka podpory 15 milionů EUR na jeden podnik;
- b) v případě provozní podpory na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo kombinovanou výrobu tepla z obnovitelných zdrojů, pokud je podpora poskytována na zařízení na výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů a pokud výsledná kapacita výroby této elektrické energie v daném zařízení přesahuje 250 megawattů (MW);
- c) v případě provozní podpory na výrobu biopaliv, je-li podpora udělována na výrobu biopaliv v zařízeních, kde výsledná produkce přesahuje 150 000 tun (t) ročně;
- d) v případě provozní podpory na kogeneraci, pokud je podpora poskytována pro zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny a výsledná kapacita výroby této elektrické energie přesahuje 300 MW; podpora na výrobu tepla z kogenerace se posoudí v souvislosti s oznámením o kapacitě výroby elektrické energie;
- e) v případě podpory na energetickou infrastrukturu, přesahuje-li částka podpory u jednoho investičního projektu 50 milionů EUR na jeden podnik;
- f) v případě podpory na zachycování a ukládání uhlíku, přesahuje-li částka podpory u jednoho investičního projektu 50 milionů EUR;
- g) v případě podpory v podobě opatření k zajištění přiměřenosti výroby, přesahuje-li částka podpory u jednoho projektu 15 milionů EUR na jeden podnik.

(21) Osvobození od daní, úlevy na environmentálních daních a osvobození od financování energie z obnovitelných zdrojů podle oddílu 3.7 nebudou podléhat podmínkám pro samostatně oznámenou podporu. Podpora poskytnutá ve formě fiskální podpory, na kterou se nevztahuje oddíl 3.7 těchto pokynů, však bude předmětem individuálního posouzení, budou-li prahové hodnoty stanovené v uvedeném oddílu překročeny. To platí bez ohledu na to, zda jednotliví příjemci využívají současně osvobození od daně nebo úlevy na dani spadající do oddílu 3.7.

⁽³¹⁾ Úř. věst. C 209, 23.7.2013, s. 1.

⁽³²⁾ Pro výpočet kapacitního limitu se u každého projektu musí zohlednit celková kapacita jednotky, která je způsobilá pro podporu.

(22) Tyto pokyny stanoví kritéria slučitelnosti pro režimy podpory a jednotlivé podpory na dosažení cílů v oblasti ochrany životního prostředí a energetiky, na které se vztahuje oznamovací povinnost podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy.

3. POSOUZENÍ SLUČITELNOSTI PODPORY PODLE ČL. 107 ODS. 3 PÍSM. C) SMLOUVY

(23) Státní podpora na dosažení cílů v oblasti ochrany životního prostředí a energetiky bude považována za slučitelnou s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud na základě společných zásad pro posuzování stanovených v této kapitole více přispívá k dosažení cílů Unie v oblasti životního prostředí a energetiky, aniž by zároveň nepříznivě ovlivnila obchodní podmínky v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem. Budou zohledněna zvláštní znevýhodnění podporovaných oblastí.

(24) V této kapitole je názorně uvedeno, jakým způsobem bude Komise uplatňovat společné zásady pro posuzování stanovené v oddílu 3.1 při posuzování opatření podpory, jež spadají do oblasti působnosti těchto pokynů, a případně stanoví zvláštní podmínky pro jednotlivou podporu (buď poskytovanou na základě některého režimu, nebo *ad hoc*).

(25) Oddíl 3.2 vymezuje obecné podmínky slučitelnosti, které se vztahují na všechna opatření podpory, jež spadají do oblasti působnosti těchto pokynů, pokud ovšem konkrétnější oddíly kapitoly 3 tyto obecné podmínky slučitelnosti nepřesňují či nemění. Oddíl 3.2 se pak vztahuje zvláště na následující opatření, která nejsou součástí konkrétnějších oddílů kapitoly 3:

- a) podpora na environmentální studie;
- b) podpora na sanaci kontaminovaných lokalit;
- c) podpora podnikům, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence norem Unie;
- d) podpora na včasné přizpůsobení se budoucím normám Unie.

3.1. Společné zásady pro posuzování slučitelnosti

(26) Komise při posuzování toho, zda lze oznámené opatření podpory považovat za slučitelné s vnitřním trhem, obecně analyzuje, zda návrh opatření podpory zajišťuje, že pozitivní dopad podpory na cíl ve společném zájmu převažuje nad případnými negativními účinky na obchod a hospodářskou soutěž.

(27) Sdělení o modernizaci státní podpory ze dne 8. května 2012⁽³³⁾ vyzvalo k určení a vymezení společných zásad pro posuzování slučitelnosti, které v případě veškerých opatření podpory provádí Komise. Komise proto bude považovat opatření státní podpory za slučitelné s vnitřním trhem pouze tehdy, pokud toto opatření splňuje každé z těchto kritérií:

- a) přínos k dosažení jasně vymezeného cíle společného zájmu: opatření státní podpory se zaměřuje na cíl společného zájmu v souladu s čl. 107 odst. 3 Smlouvy (oddíl 3.2.1);
- b) potřeba státního zásahu: opatření státní podpory se soustředí na situaci, kdy podpora může vést k podstatnému zlepšení, jehož trh nemůže dosáhnout sám o sobě, např. napravením přesně vymezeného selhání trhu (oddíl 3.2.2);
- c) vhodnost opatření podpory: navrhované opatření podpory je vhodným nástrojem politiky, který přispívá k dosažení cíle společného zájmu (oddíl 3.2.3);
- d) motivační účinek: podpora mění chování daného podniku či podniků tak, že zahájí další činnost, kterou by bez poskytnutí podpory nevykonávaly nebo by ji vykonávaly omezeným nebo jiným způsobem (oddíl 3.2.4);
- e) přiměřenost podpory (podpora omezená na minimum): výše podpory je omezena na minimum, které je nezbytné k podnícení dalších investic nebo činností v dané oblasti (oddíl 3.2.5);

⁽³³⁾ COM(2012) 209 final ze dne 8. května 2012.

- f) zabránění vzniku nežádoucích negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy: negativní účinky podpory jsou dostatečně omezeny, aby celková bilance opatření byla kladná (oddíl 3.2.6);
- g) transparentnost podpory: členské státy, Komise, hospodářské subjekty a veřejnost musí mít snadný přístup ke všem relevantním aktům a k příslušným informacím o podpoře, jež byla na základě uvedených aktů poskytnuta (oddíl 3.2.7).

(28) Na určité kategorie režimů lze dále vztáhnout požadavek týkající se hodnocení *ex post*, jak vyplývá z kapitoly 4. Komise v takových případech může omezit délku trvání těchto režimů (běžně na čtyři roky i méně) s možností následně znovu oznámit, že platnost režimů byla prodloužena.

(29) Pokud navíc opatření státní podpory nebo podmínky, které jsou s ní spojeny (včetně metody jejího financování, je-li nedílnou součástí této podpory), vedou k neoddelitelnému porušení práva Unie, nelze uvedenou podporu prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem⁽³⁴⁾. Například v oblasti energetiky je nutné, aby každá daň, která má financovat opatření státní podpory, vyhovovala zejména článkům 30 a 110 Smlouvy⁽³⁵⁾.

3.2. Obecná ustanovení o slučitelnosti

3.2.1. Příspěvek k dosažení cíle ve společném zájmu

3.2.1.1. Obecné podmínky

(30) Obecným cílem podpory v oblasti životního prostředí je zvýšení úrovně ochrany životního prostředí ve srovnání s úrovní, jíž by bylo dosaženo, pokud by podpora nebyla poskytnuta. Zejména strategie Evropa 2020 stanoví úkoly a cíle pro udržitelný růst, aby přispěla k posunu ke konkurenceschopnému nízkouhlíkovému hospodářství účinně využívajícímu zdroje. Nízkouhlíkové hospodářství s vysokým podílem alternativní energie z obnovitelných zdrojů vyžaduje přizpůsobení energetického systému, a zejména značné investice do energetických sítí⁽³⁶⁾. Prvořadým cílem podpory v odvětví energetiky je zaručit konkurenceschopný, udržitelný a bezpečný energetický systém na řádně fungujícím trhu Unie s energií⁽³⁷⁾.

(31) Členské státy, které hodlají poskytnout podporu v oblasti životního prostředí nebo energetiky, budou muset přesně vymezit sledovaný cíl a vysvětlit očekávaný přínos opatření k dosažení tohoto cíle. V případě, že členské státy zavádějí opatření spolufinancované z evropských strukturálních a investičních fondů, mohou při určování sledovaných cílů v oblasti životního prostředí a energetiky vycházet z argumentace v příslušných operačních programech.

(32) Environmentální studie mohou přispět k dosažení společného cíle, pokud přímo souvisejí s investicemi způsobilými podle těchto pokynů, a to i v případě, že na základě zjištění přípravné studie není šetřena investice nakonec provedena.

3.2.1.2. Dodatečné podmínky pro podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

(33) Aby se prokázal přínos podpory, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti, ke zvýšení úrovně ochrany životního prostředí, mohou členské státy použít, a to pokud možno v kvantifikovatelném vyjádření, řadu ukazatelů, zejména těch, které jsou uvedeny níže:

- a) *technologie snižování emisí*: množství emisí skleníkových plynů nebo znečišťujících látek, které zůstávají trvale nevypuštěny do ovzduší (v důsledku menšího množství fosilních paliv jako vstupního zdroje);

⁽³⁴⁾ Viz věc *Německo v. Komise*, C-156/98, Sb. rozh. 2000, s. I-6857, bod 78 a věc *Régie Networks v. Rhone Alpes Bourgogne*, C-333/07, Sb. rozh. 2008, s. I-10807, body 94–116. V oblasti energetiky viz také spojené věci *AEM a AEM Torino*, C-128/03 a C-129/03, Sb. rozh. 2005, s. I-2861, body 38 až 51.

⁽³⁵⁾ Věc *Essent*, C-206/06, Sb. rozh. 2008, s. I-5497, body 40 až 59. Pro uplatnění článků 30 a 110 Smlouvy na režimy obchodovatelných osvědčení viz rozhodnutí Komise K(2009)7085 ze dne 17. září 2009, státní podpora č. 437/2009 – režim podpory pro kombinovanou výrobu tepla a elektrické energie v Rumunsku (Úř. věst. C 31 ze dne 9. února 2010, s. 8) body odůvodnění 63 až 65.

⁽³⁶⁾ KOM(2011) 112 v konečném znění „Plán přechodu na nízkouhlíkové hospodářství“; KOM(2011) 571 v konečném znění „Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje“.

⁽³⁷⁾ KOM(2010) 639 v konečném znění, „sdělení Energie 2020“.

- b) *stávající normy Unie*: absolutní hodnota a relativní rozsah zvýšení úrovně ochrany životního prostředí nad rámec normy, tj. snížení znečištění, jehož by bez státní podpory nebylo pomocí normy dosaženo;
- c) *budoucí normy Unie*: zvýšení míry provádění budoucích norem, tj. snížení míry znečištění od ranějšího data.

3.2.2. Potřeba státního zásahu

3.2.2.1. Obecné podmínky

(34) Třebaže se obecně uznává, že konkurenceschopné trhy zpravidla účinně dosahují výsledků z hlediska cen, výstupu a využívání zdrojů, dojde-li k selhání trhu⁽³⁸⁾, může účinnost fungování trhů zvýšit státní zásah. Opatření státní podpory skutečně mohou za určitých podmínek selhání trhu napravit, a tím přispět k dosažení společného cíle, neboť trh sám o sobě není schopen zajistit účinný výsledek. Aby bylo možno posoudit, zda je státní podpora pro dosažení cíle společného zájmu účinným prostředkem, je nejprve nutné stanovit a definovat problém, který je třeba řešit. Státní podpora by se měla soustředit na situace, kdy může vést k podstatnému zlepšení, jehož trh sám dosáhnout nemůže.

(35) Aby bylo možno stanovit pokyny, které zaručí, že opatření podpory společného cíle dosáhnou, měly by členské státy identifikovat selhání trhu, která brání zvyšování úrovně ochrany životního prostředí nebo řádnému fungování bezpečného, cenově dostupného a udržitelného vnitřního trhu s energií. Selhání trhu, která se týkají cílů v oblasti životního prostředí a energetiky, se mohou různit nebo mohou být podobná, mohou však zabránit optimálnímu výsledku nebo naopak vyvolat výsledek neúčinný, a to z těchto důvodů:

- a) **Negativní externality**: jsou nejběžnější u opatření podpory v oblasti životního prostředí a vznikají v případě, kdy nejsou stanoveny odpovídající náklady na odstranění znečištění, tj. že dotčená firma nenese plné náklady na odstranění znečištění. V takovém případě se může stát, že podniky, které jednají ve vlastním zájmu, nejsou při rozhodování o konkrétní výrobní technologii nebo o objemu výroby dostatečně motivovány k tomu, aby zohledňovaly negativní externality, které vznikají při výrobě. Jinými slovy výrobní náklady, které nese podnik, jsou nižší než náklady, které nese společnost. Podniky tak zpravidla nejsou dostatečně motivovány k tomu, aby snižovaly míru znečišťování nebo přijímaly individuální opatření na ochranu životního prostředí.
- b) **Pozitivní externality**: skutečnost, že část výhod z investice poplyne jiným účastníkům trhu než investorovi, vede podniky k tomu, aby investovaly méně. Pozitivní externality se mohou vyskytnout např. u investic do ekologických inovací⁽³⁹⁾, stability systému, nových a inovativních obnovitelných technologií a inovativních opatření reagujících na poptávku nebo v případě energetických infrastruktur či opatření k zajištění přiměřenosti výroby, které jsou prospěšné mnoha členským státům (nebo většímu počtu spotřebitelů).
- c) **Asymetrické informace**: zpravidla vznikají na trzích, kde existují nesrovnalosti mezi informacemi, jež jsou k dispozici na jedné straně trhu, a informacemi dostupnými na straně druhé. Taková situace může nastat například tehdy, pokud externí finanční investoři postrádají informace o pravděpodobné návratnosti a rizicích projektu. Může k ní také dojít u spolupráce v oblasti přeshraniční infrastruktury, kdy jedna spolupracující strana je oproti straně druhé informačně znevýhodněna. I když riziko či nejistota samy o sobě nejsou příčinou selhání trhu, problém asymetrických informací ovlivňuje úroveň tohoto rizika či nejistoty. Úroveň rizika i nejistoty bývá zpravidla vyšší u environmentálních investic, které mají obvykle delší dobu amortizace. Taková situace by mohla posílit zaměření na krátkodobý horizont, které by mohly ztížit finanční podmínky těchto investic, zejména v případě malých a středních podniků.

⁽³⁸⁾ Pojem „selhání trhu“ označuje situace, kdy trhy bez vnějšího vlivu pravděpodobně nebudou schopny dosáhnout účinných výsledků.

⁽³⁹⁾ Typickými příklady pozitivních externalit jsou akce, které mají dále zlepšit ochranu přírody nebo biologickou rozmanitost a poskytovat ekosystémové služby nebo externality, které jsou výsledkem obecného vzdělávání.

d) **Selhání koordinace:** může bránit rozvoji projektu nebo jeho efektivní koncepci kvůli odlišným zájmům a pobídkám různých investorů, tzv. rozdílné motivace, nákladům na najímání dodavatelů, nejistoty ohledně výsledků spolupráce a síťovým účinkům, např. nepřerušená dodávka elektrické energie. Může k nim dojít například ve vztahu mezi majitelem budovy a nájemcem při uplatňování energeticky účinných řešení. Problémy s koordinací mohou být ještě prohloubeny informačními problémy, zejména těmi, které se týkají asymetrických informací. Problémy s koordinací mohou také vycházet z nutnosti dosáhnout určitého kritického množství dříve, než je komerčně výhodné zahájit projekt, přičemž tento aspekt může být obzvláště důležitý u projektů (přeshraniční) infrastruktury.

(36) Pouhý fakt, že v určitém kontextu došlo k selhání trhu, nestačí k odůvodnění státního zásahu. Zejména se může stát, že již byly zavedeny jiné politiky a opatření, které mají některá ze zjištěných selhání trhu řešit. Mezi příklady takových politik či opatření patří odvětvová regulace, povinné normy pro znečištění, cenové mechanismy, např. systém Unie pro obchodování s emisemi (ETS) a uhlíkové daně. Dodatečná opatření zahrnující státní podporu se mohou zaměřit pouze na zbytková selhání trhu, tj. na taková selhání, která jiné politiky a opatření neřeší. Rovněž je důležité ukázat, jak státní podpora posiluje jiné zavedené politiky a opatření, jejichž cílem je napravit totéž selhání trhu. Nutnost poskytnout státní podporu proto není tak naléhavá, pokud je podpora v rozporu s jinými politikami, které se zaměřují na totéž selhání trhu.

(37) Komise bude podporu považovat za potřebnou tehdy, pokud členský stát prokáže, že se podpora účinně zaměřuje na (zbytkové) selhání trhu, které jiné politiky a opatření neřeší.

3.2.2.2. Dodatečné podmínky pro podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

(38) I když selhání trhu mohou obecně existovat a opatření podpory mohou být v zásadě dobře navržena tak, aby se soustředila na účinný tržní výsledek, ne všechny dotčené podniky mohou být těmito selháním trhu vystaveny ve stejném rozsahu. Proto Komise u jednotlivé podpory, jež podléhá oznamovací povinnosti, posoudí konkrétní potřebu podpory v daném případě. Je na členském státě, aby prokázal, že selhání trhu u konkrétní činnosti, na kterou se podpora poskytuje, stále nebylo odstraněno a zda se podpora na odstranění daného selhání trhu účinně zaměřuje.

(39) V závislosti na konkrétně řešeném selhání trhu Komise zohlední tyto faktory:

- a) zda dané selhání trhu již dostatečným způsobem neřeší jiná opatření politiky, zejména environmentální či jiné normy Unie, systém Unie pro obchodování s emisemi (ETS) či ekologické daně;
- b) zda je zásah státu nutný s ohledem na náklady, které vzniknou příjemci podpory při provádění vnitrostátních norem, nebude-li podpora poskytnuta, ve srovnání s náklady, nebo jejich absencí, na provádění uvedených norem, které vzniknou hlavním konkurentům příjemce podpory;
- c) v případě selhání koordinace počet podniků, jejichž spolupráce je vyžadována, odlišné zájmy spolupracujících stran a praktické problémy při koordinování spolupráce, jako např. jazykové otázky, citlivost informací a neharmonizované normy.

3.2.3. Vhodnost podpory

(40) Navržené opatření podpory musí být vhodným nástrojem k dosažení příslušného cíle politiky. Opatření podpory nebude považováno za slučitelné s vnitřním trhem, pokud lze stejného pozitivního přínosu k dosažení společného cíle dosáhnout prostřednictvím jiných, méně rušivých nástrojů politiky nebo jiných, méně rušivých druhů nástrojů podpory.

3.2.3.1. Vhodnost v rámci alternativních nástrojů politiky

(41) Státní podpora není jediným nástrojem politiky, který mají členské státy k dispozici, aby dosáhly vyšších úrovní ochrany životního prostředí nebo vytvořily řádně fungující bezpečný, cenově dostupný a udržitelný evropský trh s energií. Je třeba mít na paměti, že k dosažení těchto cílů mohou existovat i jiné, vhodnější nástroje. Nejdůležitějšími nástroji pro dosažení cílů v oblasti životního prostředí a energetiky jsou regulace a tržní nástroje. Důležitou úlohu při dosažení vyšší úrovně ochrany životního prostředí mohou sehrát také tzv. měkké, tj. právně nevynutitelné nástroje, například dobrovolné ekoznačky a šíření technologií šetrných k životnímu prostředí.

(42) Různá opatření k nápravě téhož selhání trhu se mohou navzájem neutralizovat. To může nastat v případě, kdy byl zaveden účinný tržní mechanismus, který má konkrétně řešit problém externalit. Existuje riziko, že dodatečné podpurné opatření, které má řešit stejné selhání trhu, účinnost tržního mechanismu sníží.

(43) Různá opatření k nápravě různých selhání trhu se rovněž mohou navzájem neutralizovat. Opatření, které se soustředí na problém týkající se přiměřenosti výroby, musí být ve vyváženém poměru k environmentálnímu cíli, jenž spočívá v postupném odstranění dotací poškozujících životní prostředí nebo hospodářství, včetně dotací na fosilní paliva. Obdobně může opatření ke snížení emisí skleníkových plynů zvýšit nabídku alternativní energie, což by mohlo nepříznivě ovlivnit otázky spojené s přiměřeností výroby.

(44) Právní předpisy v oblasti životního prostředí zajišťují, že je dodržována zásada „znečišťovatel platí“, což v zásadě zaručuje, že bude napraveno selhání trhu související s negativními externalitami. Proto státní podpora není vhodným nástrojem a nelze ji poskytnout, pokud by příjemce podpory mohl podle stávajících právních předpisů Unie či vnitrostátních právních předpisů nést odpovědnost za znečištění⁽⁴⁰⁾.

3.2.3.2. Vhodnost v rámci jiných nástrojů podpory

(45) Podporu v oblasti životního prostředí a energetiky lze poskytovat v různých formách. Členské státy by však měly zajistit, aby podpora byla poskytována v takové formě, která pravděpodobně nejméně naruší obchod a hospodářskou soutěž. V tomto ohledu se od členského státu vyžaduje, aby prokázal, proč nejsou vhodné jiné, pravděpodobně méně narušující formy podpory, jako jsou vratné zálohy ve srovnání s přímými granty nebo jednorázové daňové úlevy ve srovnání se snížením daní nebo formy podpory, jež vycházejí z finančních nástrojů, jako např. dluhových nebo kapitálových nástrojů (např. úvěry s nízkou úrokovou sazbou, slevy na úrocích, státní záruky nebo jiná forma poskytnutí kapitálu za výhodných podmínek).

(46) Výběr nástroje podpory by měl být v souladu se selháním trhu, které má opatření podpory vyřešit. Zejména pokud jsou skutečné příjmy nejisté, např. u opatření pro úsporu energie, může být vhodným nástrojem vratná záloha. V případě režimů podpory, které provádějí cíle a priority operačních programů, se v zásadě předpokládá, že finanční nástroj v tomto programu zvolený je nástrojem vhodným.

(47) V případě provozní podpory musí členské státy prokázat, že podpora je vhodná k dosažení cíle režimu, na nějž je podpora zaměřena. Aby členský stát prokázal, že je daná podpora vhodná, může vypočítat výši podpory *ex ante* jako pevně stanovenou částku, která pokrývá předpokládané dodatečné náklady po stanovenou dobu, s cílem motivovat podniky k tomu, aby průběžně účinněji minimalizovaly své náklady a rozvíjely svou podnikatelskou činnost⁽⁴¹⁾.

(48) Pro účely prokázání vhodnosti režimů mohou členské státy rovněž použít výsledky minulých hodnocení popsanych v kapitole 4.

3.2.4. Motivační účinek

3.2.4.1. Obecné podmínky

(49) Podporu v oblasti životního prostředí a energetiky lze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem pouze tehdy, jestliže má motivační účinek. K motivačnímu účinku dochází, pokud podpora přiměje příjemce, aby změnil své chování, a zvýšil tak úroveň ochrany životního prostředí nebo zlepšil fungování bezpečného, cenově dostupného a udržitelného trhu s energií, přičemž změny chování by bez podpory neprovedl. Podpora nesmí subvencovat náklady na činnost, které by podniku vznikly v každém případě, a nesmí vynahrazovat běžná podnikatelská rizika hospodářské činnosti.

⁽⁴⁰⁾ Komise zejména vezme v úvahu, že podporu pro kontaminované lokality lze udělit pouze v případě, že znečišťovatel – tj. osoba odpovědná podle právních předpisů použitelných v každém členském státě, aniž je dotčena směrnice o odpovědnosti za životní prostředí (směrnice 2004/35/ES) a jiná příslušná pravidla Unie v této oblasti – nebyl zjištěn nebo nemůže nést právní odpovědnost za financování nápravy v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“.

⁽⁴¹⁾ Pokud však vývoj budoucích nákladů a příjmů doprovází vysoký stupeň nejistoty a dochází k silné asymetrii informací, může veřejný orgán rovněž přijmout modely vyrovnání, které nejsou výhradně typu *ex ante*, nýbrž kombinací typů *ex ante* a *ex post* (např. prostřednictvím vyváženého sdílení neočekávaných zisků).

(50) Komise má za to, že podpora nemá pro příjemce motivační účinek ve všech případech, kdy byla práce na projektu zahájena předtím, než příjemce předložil vnitrostátním orgánům žádost o podporu. V případech, kdy příjemce zahájí provádění projektu dříve, než požádá o podporu, nebude žádná podpora poskytnutá na tento projekt považována za slučitelnou s vnitřním trhem.

(51) Členský stát musí zavést a používat formulář žádosti o podporu. Formulář žádosti o podporu obsahuje alespoň jméno/název žadatele a velikost podniku, popis projektu včetně jeho umístění a data zahájení a ukončení, částku podpory potřebnou k provedení projektu a způsobilé náklady. Příjemci musí v žádosti o podporu popsat situaci bez podpory, tj. situaci, jež se označuje jako hypotetický srovnávací scénář nebo alternativní scénář či projekt. Velké podniky musí navíc předložit podklady, z nichž hypotetický srovnávací scénář popsán v žádosti vychází.

(52) Po obdržení žádosti musí orgán poskytující podporu provést kontrolu věrohodnosti uvedeného hypotetického srovnávacího scénáře a potvrdit, že podpora má požadovaný motivační účinek. Hypotetický srovnávací scénář je věrohodný, jestliže je autentický a týká se faktorů rozhodovacího procesu převládajících v okamžiku, kdy příjemce přijímá rozhodnutí o investici. Podmínky uvedené v bodech 50 a 51 být splněny nemusí, pokud se podpora uděluje na základě soutěžního nabídkového řízení.

Motivační účinek a přizpůsobení se normám Unie

(53) Komise se domnívá, že podpora udělená na přizpůsobení se budoucím normám Unie má v zásadě motivační účinek, a to i v případech, že norma již byla přijata, ale dosud není platná. V takovém případě však má podpora motivační účinek pouze tehdy, pokud podněcuje k uskutečnění investice dávno předtím, než norma vstoupí v platnost. Za podporu s motivačním účinkem bude považována podpora udělená na přizpůsobení se normám Unie, které již byly přijaty, ale dosud nejsou platné, pokud je investice uskutečněna a dokončena alespoň jeden rok předtím, než dané normy Unie vstoupí v platnost.

(54) Odchylně od bodu (53) může být jako podpora s motivačním účinkem chápána i podpora poskytnutá na:

- a) pořízení nového dopravního prostředku pro silniční a železniční dopravu, dopravu po vnitrozemských vodních cestách a dopravu námořní, který je v souladu s přijatými normami Unie, za předpokladu, že k pořízení dojde předtím, než tyto normy vstoupí v platnost, a že jakmile se tyto normy stanou závaznými, na již pořízené dopravní prostředky se nevztahují, nebo
- b) modernizaci stávajících dopravních prostředků pro silniční a železniční dopravu, dopravu po vnitrozemských vodních cestách a dopravu námořní za předpokladu, že normy Unie nebyly k datu, kdy byly tyto prostředky uvedeny do provozu, dosud platné a že jakmile se tyto normy stanou závaznými, na tyto dopravní prostředky se již nevztahují.

(55) Komise se domnívá, že podpora investic, které příjemci umožňují plnit přísnější požadavky, než jaké vyžadují platné normy Unie, má pozitivní přínos k dosažení cíle v oblasti životního prostředí nebo energetiky. Aby členské státy nebyly odrazeny od stanovení závazných vnitrostátních norem, které jsou přísnější než odpovídající normy Unie, lze o tomto pozitivním přínosu hovořit bez ohledu na existenci závazných vnitrostátních norem, které jsou přísnější než normy Unie. Patří sem například opatření, která nad rámec povinných norem Unie zlepšují kvalitu vody a ovzduší. O tomto pozitivním přínosu lze pak hovořit i v případě, že závazná vnitrostátní norma byla přijata v okamžiku, kdy normy Unie neexistují.

Motivační účinek a energetické audity

(56) Podle směrnice 2012/27/EU⁽⁴²⁾ („směrnice o energetické účinnosti“) musí velké podniky provést jednou za čtyři roky energetický audit. Podpora poskytovaná velkým podnikům na energetické audity tudíž může mít motivační účinek pouze do té míry, že nepředstavuje kompenzaci energetického auditu vyžadovaného podle směrnice o energetické účinnosti. Vzhledem k tomu, že tatáž povinnost se nevztahuje na malé a střední podniky, může mít státní podpora udělovaná malým a středním podnikům na provedení energetického auditu motivační účinek.

(57) Předchozím bodem není dotčeno posouzení motivačního účinku státní podpory na opatření v oblasti energetické účinnosti vyžadovaná energetickým auditem nebo na základě tohoto auditu provedená nebo na opatření vyplývající z jiných nástrojů, např. systémů pro hospodaření s energií nebo systémů environmentálního řízení.

⁽⁴²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/27/EU ze dne 25. října 2012 o energetické účinnosti, o změně směrnic 2009/125/ES a 2010/30/EU a o zrušení směrnic 2004/8/ES a 2006/32/ES (Úř. věst. L 315, 14.11.2012, s. 1).

3.2.4.2. Dodatečné podmínky pro podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

(58) U opatření, která podléhají individuální oznamovací povinnosti, musí členské státy Komisi v plném rozsahu prokázat motivační účinek podpory. Musí poskytnout jasné důkazy o tom, že podpora skutečně ovlivňuje rozhodnutí o investici způsobem, který změní chování příjemce tak, že tento příjemce následně zvýší úroveň ochrany životního prostředí nebo zlepší fungování trhu Unie s energií. Aby bylo možno provést komplexní posouzení, musí členský stát poskytnout nejen informace týkající se podporovaného projektu, ale také komplexní popis hypotetického srovnávacího scénáře, podle něž podporu příjemci neposkytne žádný členský stát.

(59) Výhody plynoucí z nových investic nebo výrobních metod nemají obvykle pouze přímé environmentální účinky nebo účinky na trh s energií. Takovéto výhody mohou souviset zejména s výrobou⁽⁴³⁾, zatímco rizika se týkají především nejistoty, zda bude investice tak účinná, jak se očekává.

(60) Motivační účinek se v zásadě zjišťuje pomocí analýzy hypotetického srovnávacího scénáře, a to porovnáním úrovně zamýšlené činnosti s podporou a bez podpory. To v podstatě znamená, že jde o kontrolu ziskovosti projektu bez podpory, aby bylo možné posoudit, zda skutečně nedosahuje úrovně zisku, jíž by společnost dosáhla provedením náhradního projektu.

(61) V této souvislosti lze úroveň ziskovosti posoudit odkazem na metodiky, které se v daném konkrétním výrobním odvětví běžně používají a které mohou zahrnovat způsoby hodnocení čisté současné hodnoty projektu (NPV)⁽⁴⁴⁾, míry vnitřní návratnosti (IRR)⁽⁴⁵⁾ nebo průměrnou návratnost použitého kapitálu (ROCE). Ziskovost projektu musí být srovnávána s běžnou mírou návratnosti, kterou podnik uplatňuje na další investiční projekty podobného druhu. Nejsou-li tyto údaje k dispozici, musí být ziskovost projektu porovnána s kapitálovými náklady společnosti jako celku nebo s mírou návratnosti, kterou lze v daném odvětví běžně vysledovat.

(62) Pokud není žádný hypotetický srovnávací scénář znám, lze motivační účinek předpokládat, jestliže existuje mezera ve financování, tzn., když investiční náklady převyšují čistou současnou hodnotu očekávaných provozních zisků investice na základě předem vypracovaného obchodního plánu.

(63) Členské státy se zejména vybízejí, aby vycházely z aktuálních, relevantních a věrohodných důkazů, mezi něž patří např. úřední dokumenty správní rady, zprávy úvěrového výboru, posouzení rizik, finanční zprávy, interní obchodní plány, odborné posudky a jiné studie související s posuzovaným investičním projektem. Při ověřování motivačního účinku by mohly být přínosné i dokumenty obsahující informace o prognózách poptávky, prognózách nákladů, finančních prognózách, dokumenty, které jsou předkládány investičnímu výboru a které rozvíjejí různé investiční scénáře, nebo dokumenty poskytnuté finančním ústavům.

(64) Aby se zaručilo, že je motivační účinek stanoven objektivně, může Komise v posouzení motivačního účinku porovnat údaje týkající se dané společnosti s údaji týkajícími se odvětví, v němž společnost působí; jedná se o tzv. referenční srovnání. Členský stát by měl pokud možno zejména předložit odvětvové údaje, které prokazují, že hypotetický srovnávací scénář dané společnosti, požadovaná úroveň ziskovosti a očekávané peněžní toky jsou přiměřené.

(65) Komise může zjistit motivační účinek v případech, kdy může mít určitý podnik motivaci k provedení projektu s podporou, i když podporovaný projekt nedosahuje běžně požadované úrovně ziskovosti. To lze zdůvodnit např. ohledem na obecnější přínosy, které se v ziskovosti samotného projektu neodrážejí. Za takových okolností nabývají důkazy předložené na podporu existence motivačního účinku zvláštního významu.

⁽⁴³⁾ Výrobními výhodami, které nepříznivě ovlivňují motivační účinek, je nárůst kapacity, produktivity, účinnosti nebo množství. Jiné výhody mohou souviset s image výrobku či označením výrobních metod, což může nepříznivě ovlivnit motivační účinek zejména na trzích, na nichž je vyvíjen konkurenční tlak na zachování vysoké úrovně ochrany životního prostředí.

⁽⁴⁴⁾ Čistá současná hodnota projektu („NPV“) představuje rozdíl mezi pozitivními a negativními peněžními toky během celé doby trvání investice, diskontovanými na jejich současnou hodnotu (typicky za použití kapitálových nákladů), tj. na běžnou míru návratnosti uplatňovanou daným podnikem v jiných investičních projektech podobného druhu. Nemá-li tato referenční úroveň k dispozici, lze pro tento účel použít kapitálové náklady společnosti jako celku nebo míry návratnosti, které lze v daném odvětví běžně vysledovat.

⁽⁴⁵⁾ Míra vnitřní návratnosti (IRR) nevychází z účetního zisku v daném roce, ale zohledňuje budoucí peněžní toky, jejichž příjem investor očekává po celou dobu trvání investice. Je definována jako diskontní sazba, při jejímž uplatnění se NPV peněžních toků rovná nule.

(66) Pokud se podnik přizpůsobuje vnitrostátní normě, která je přísnější než norma Unie nebo je přijata v okamžiku, kdy normy Unie neexistují, Komise ověří, zda by byl příjemce podpory významně zasažen zvýšenými náklady a zda by nebyl schopen nést náklady spojené s okamžitým provedením vnitrostátních norem.

(67) U investic, díky nimž podnik překročí minimální úroveň požadované normami Unie, Komise přesto nemusí zjistit motivační účinek, a to zejména v případě, že tyto investice odpovídají minimálním technickým normám dostupným na trhu.

(68) Pokud podpora nemění chování příjemce tím, že ho podněcuje k dodatečným činnostem, nemá motivační účinek, jelikož neprosazuje chování šetrné k životnímu prostředí v Unii ani neposiluje fungování evropského trhu s energií. Podpora se proto neschvaluje v případech, kde se má za to, že by tytéž činnosti byly prováděny i bez ní.

3.2.5. Přiměřenost podpory

3.2.5.1. Obecné podmínky

(69) Podpora v oblasti životního prostředí a energetiky se považuje za přiměřenou, pokud je částka podpory na jednoho příjemce omezena na minimum, které je k dosažení sledovaného cíle v oblasti ochrany životního prostředí nebo energetiky nezbytné.

(70) Obecně se podpora považuje za omezenou na nezbytné minimum, jestliže odpovídá čistým dodatečným nákladům nutným k dosažení cíle ve srovnání s hypotetickým srovnávacím scénářem bez podpory. Čisté dodatečné náklady představují rozdíl mezi hospodářskými přínosy a náklady (včetně investičních a provozních) podporovaného projektu a přínosy a náklady alternativního investičního projektu, který by společnost provedla, pokud by podpora nebyla poskytnuta (tj. hypotetický srovnávací scénář).

(71) Může být ovšem obtížné plně zohlednit všechny hospodářské přínosy, které další investice společnosti přinese⁽⁴⁶⁾. Proto lze u opatření, která nejsou předmětem individuálního posouzení, použít zjednodušenou metodu, která se zaměří na výpočet dodatečných investičních nákladů, tj. že nezohlední provozní přínosy a náklady. Opatření, která nejsou předmětem individuálního posouzení, jsou považována za přiměřená, pokud částka podpory nepřesahuje maximální intenzitu podpory, tj. daný procentní podíl způsobitelných nákladů definovaných v bodech 72 až 76. Tato maximální intenzita podpory rovněž slouží jako strop podpory poskytované na opatření, která podléhají oznamovací povinnosti.

Způsobilé náklady

(72) Způsobilé náklady na podporu v oblasti životního prostředí jsou dodatečné investiční náklady do hmotného nebo nehmotného majetku, které přímo souvisejí s dosažením společného cíle.

(73) Způsobilé náklady se určí takto:

- a) pokud lze v celkových investičních nákladech určit náklady na dosažení cíle společného zájmu jako samostatnou investici, např. protože lze snadno určit ekologický („zelený“) prvek jako „doplňkový prvek“ již existujícího zařízení, představují náklady na samostatnou investici způsobilé náklady⁽⁴⁷⁾;
- b) ve všech ostatních případech představují způsobilé náklady dodatečné investiční náklady stanovené tak, že je podporovaná investice porovnávána s hypotetickým srovnávacím scénářem bez státní podpory. V zásadě lze odkázat na náklady na technicky srovnatelnou investici⁽⁴⁸⁾, která by byla věrohodně provedena bez podpory⁽⁴⁹⁾ a jejímž prostřednictvím není dosaženo cíle společného zájmu nebo je tohoto cíle dosaženo v omezené míře.

⁽⁴⁶⁾ V této souvislosti je například obtížné změřit určité druhy přínosů, např. tzv. „zelenou image“ podpořenou investicemi do životního prostředí.

⁽⁴⁷⁾ U opatření spojených se sanací kontaminovaných lokalit odpovídají způsobilé náklady nákladům na sanaci sníženým o nárůst hodnoty půdy (viz příloha 2).

⁽⁴⁸⁾ Technicky srovnatelné investice jsou investice se stejnou výrobní kapacitou a všemi dalšími technickými vlastnostmi (kromě vlastností, které jsou přímo spojeny s mimořádnými investicemi do dosažení daného cíle).

⁽⁴⁹⁾ Tyto referenční investice musí být z podnikatelského hlediska věrohodnou alternativou k posuzované investici.

(74) V příloze 2 je uveden seznam relevantních hypotetických srovnávacích scénářů nebo výpočtů způsobitelných nákladů, jež odrážejí hypotetický srovnávací scénář, kterého by v obdobných případech mělo být použito. Komise může přijmout i alternativní hypotetické srovnávací scénáře, pokud je členský stát řádně zdůvodní.

(75) U opatření, která podporují integrované projekty, např. integrovaná opatření ke zvýšení energetické účinnosti, nebo projekty v oblasti bioplynu, může být stanovení hypotetického srovnávacího scénáře obtížné. Pokud hypotetický srovnávací scénář věrohodným způsobem stanovit nelze, je Komise ochotna uznat jako alternativu celkové náklady projektu, které mohou znamenat nižší intenzitu podpory, jíž se zohlední odlišný způsob výpočtu způsobitelných nákladů.

(76) V případě projektů energeticky účinného dálkového vytápění a chlazení se na výstavbu výrobních zařízení použijí pravidla uvedená v bodech 73 až 75. V případě podpory na výstavbu sítě se však použije přístup na základě mezery ve financování, podobně jako u posuzování energetické infrastruktury.

Maximální intenzita podpory

(77) Aby Komise zaručila předvídatelnost a rovné podmínky, uplatňuje na podporu maximální intenzitu podpory stanovenou v příloze 1. Tato intenzita podpory odráží potřebu státního zásahu danou na jedné straně významem selhání trhu a na straně druhé předpokládanou úroveň narušení hospodářské soutěže a obchodu.

(78) Vyšší intenzitu podpory lze povolit u určitých typů podpory nebo u investic umístěných v podporované oblasti, nikdy však nesmí přesáhnout 100 % způsobitelných nákladů. Vyšší intenzitu podpory lze povolit na základě níže uvedených pravidel:

- a) intenzitu podpory lze zvýšit o 15 procentních bodů v případě investic v oblasti energetiky a životního prostředí, k nimž dochází v podporovaných oblastech a které splňují podmínky čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy, a o 5 procentních bodů v případě investic v oblasti energetiky a životního prostředí, k nimž dochází v podporovaných oblastech a které splňují podmínky čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Vzhledem k různým znevýhodněním, jimž tyto oblasti čelí a která by mohla být investicím v oblasti životního prostředí a energetiky na překážku, považuje Komise tato zvýšení za odůvodněná;
- b) intenzitu podpory lze zvýšit o 10 procentních bodů v případě středních podniků a o 20 procentních bodů v případě malých podniků. Vyšší intenzitu podpory lze rovněž zaručit malým a středním podnikům, jimž mohou na jedné straně vzniknout v porovnání s rozsahem jejich činnosti poměrně vyšší náklady na dosažení cílů v oblasti životního prostředí a energetiky a na druhé straně mohou čelit nedostatkům kapitálového trhu, které je nutí, aby tyto náklady nesly, neboť riziko vážných narušení hospodářské soutěže a obchodu se v případě, že příjemcem bude malý nebo střední podnik, snižuje;
- c) vyšší intenzitu podpory lze za určitých podmínek odůvodnit v případě ekologické inovace, která dokáže napravit dvojí selhání trhu, související jednak s vyšším rizikem inovací, jednak s environmentálním aspektem projektu. To platí zejména v případě opatření pro účinné využívání zdrojů. Intenzitu podpory lze zvýšit o 10 procentních bodů za předpokladu, že jsou splněny všechny tyto podmínky:
 - i) majetek nebo projekt v oblasti ekologických inovací musí být v porovnání se současným stavem techniky daného odvětví v Unii nové nebo významně zdokonalené⁽⁵⁰⁾;

⁽⁵⁰⁾ Novost může členský stát prokázat například na základě přesného popisu inovace nebo tržních podmínek pro její zavedení nebo šíření, a to srovnáním s postupy nebo organizačními technikami odrážejícími současný stav a obecně používanými jinými podniky ve stejném odvětví.

- ii) předpokládaný přínos pro životní prostředí musí být podstatně větší než zlepšení vyplývající z obecného vývoje současného stavu techniky v případě srovnatelných činností⁽⁵¹⁾ a
- iii) inovační charakter tohoto majetku nebo těchto projektů zahrnuje jasný stupeň rizika, a to jak z technologického, tak z obchodního nebo finančního hlediska, který je vyšší než riziko běžně spojované se srovnatelným neinovačním majetkem nebo s neinovačními projekty⁽⁵²⁾.

(79) Komise bude tudíž považovat podporu za slučitelnou s vnitřním trhem, pokud jsou správně vypočteny způsobilé náklady a je dodržena maximální intenzity podpory stanovená v příloze 1.

(80) Je-li podpora příjemci poskytnuta v rámci soutěžního nabídkového řízení na základě jasných, transparentních a nediskriminačních kritérií, může dosáhnout výše 100 % způsobilých nákladů⁽⁵³⁾. Toto nabídkové řízení musí být nediskriminační a musí zajistit účast dostatečného počtu podniků. Rozpočet spojený s nabídkovým řízením navíc musí být ve své výši závazně omezen v tom smyslu, že podporu nemohou obdržet všichni žadatelé. V neposlední řadě musí být podpora udělována na základě původní nabídky předložené uchazečem, čímž se vylučují následná vyjednávání.

3.2.5.2. Kumulace podpory

(81) Podporu lze poskytnout souběžně na základě několika režimů podpory nebo ji kumulovat s podporou *ad hoc* za předpokladu, že celková částka státní podpory na činnost nebo projekt nepřesáhne mezní hodnoty stanovené v rámci stropů podpory vymezených v těchto pokynech. Financování ze strany Unie, které je centrálně řízeno Komisí a není přímo či nepřímo pod kontrolou členského státu⁽⁵⁴⁾, nepředstavuje státní podporu. Pokud je toto financování ze strany Unie spojeno se státní podporou, zohlední se při určování toho, zda jsou dodrženy prahové hodnoty oznamovací povinnosti a maximální intenzita podpory, pouze státní podpora, ovšem za předpokladu, že celková částka veřejného financování poskytnutá na tytéž způsobilé náklady nepřesáhne maximální míru financování stanovenou v platných pravidlech práva Unie.

(82) Podpora se ve vztahu k týmž způsobilým nákladům nekumuluje s podporou *de minimis*, pokud by intenzita podpory vzniklá v důsledku této kumulace převýšila intenzitu podpory stanovenou v těchto pokynech.

3.2.5.3. Dodatečné podmínky pro investiční a provozní podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

(83) U jednotlivé podpory nestačí k tomu, aby byla zajištěna přiměřenost, dodržet maximální intenzitu podpory stanovenou v tomto oddíle a v příloze 1. Uvedená maximální intenzita podpory se používá jako strop pro jednotlivou podporu⁽⁵⁵⁾.

(84) Obecně platí, že podpora, která podléhá individuální oznamovací povinnosti, je považována za omezenou na minimum, jestliže výše podpory odpovídá čistým dodatečným nákladům na podporovanou investici ve srovnání s hypotetickým srovnávacím scénářem bez podpory. Musí být zohledněny všechny relevantní náklady a přínosy za celou dobu trvání projektu.

(85) Pokud nelze jako hypotetický srovnávací scénář určit žádný konkrétní alternativní projekt, Komise ověří, zda částka podpory převyšuje minimum nezbytné k tomu, aby byl podporovaný projekt dostatečně ziskový, např. zda zvyšuje míru vnitřní návratnosti nad běžnou míru návratnosti uplatňovanou dotčeným podnikem v jiných investičních projektech podobného druhu. Není-li tato referenční úroveň k dispozici, lze pro tento účel použít kapitálové náklady společnosti jako celku nebo míry návratnosti, které lze v daném odvětví běžně vysledovat.

⁽⁵¹⁾ Pokud mohou být ke srovnání činností v oblasti ekologických inovací se standardními, neinovativními činnostmi použity kvantitativní parametry, „podstatně vyšší“ znamená, že mírné zlepšení očekávané od činností v oblasti ekologických inovací z hlediska snížení environmentálního rizika nebo znečištění nebo vyšší účinnosti energie či zdrojů dosáhne nejméně dvojnásobku mírného zlepšení očekávaného při obvyklém vývoji srovnatelných neinovativních činností.

Pokud navrhovaný přístup není pro daný případ vhodný nebo pokud není kvantitativní srovnání možné, měl by spis žádosti o státní podporu obsahovat podrobný popis metody použité pro hodnocení tohoto kritéria a zajistit standard srovnatelný se standardem navrhované metody.

⁽⁵²⁾ Toto riziko může členský stát prokázat například tím, že přesvědčivě doloží: náklady ve srovnání s obratem podniku, čas nutný na přípravu, očekávaný přínos ekologických inovací ve srovnání s náklady a pravděpodobnost neúspěchu.

⁽⁵³⁾ Za těchto okolností lze předpokládat, že příslušné nabídky zohledňují veškeré možné výhody takové další investice.

⁽⁵⁴⁾ Například podpora poskytnutá na základě rozhodnutí Komise 2010/670/EU (Úř. věst. L 290, 6.11.2010, s. 39) (financování z rezervy vyhrazené pro nové účastníky, NER300) a nařízení (EU) č. 1233/2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 663/2009 (Úř. věst. L 346, 30.12.2010, s. 5) (financování z Evropského programu oživení energetiky, EEPR), Horizontu 2020 nebo Programu pro konkurenceschopnost podniků a malých a středních podniků, COSME.

⁽⁵⁵⁾ Je-li poskytnuta podpora *ad hoc*, strop se určí srovnáním s typickými odvětvovými údaji, které se rovnají stropu pro podporu podléhající individuální oznamovací povinnosti udělenou na základě režimu.

(86) Členský stát by měl poskytnout důkazy o tom, že je částka podpory omezena na minimum. K posouzení přiměřenosti podpory lze využít i výpočty používané pro analýzu motivačního účinku. Členský stát musí prokázat přiměřenost podpory na základě dokumentů uvedených v bodě (63).

(87) V případě provozní podpory udělené na základě soutěžního nabídkového řízení se předpokládá, že jednotlivá podpora je přiměřená, jsou-li splněny obecné podmínky.

3.2.6. *Zabránění vzniku nežádoucích negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod*

3.2.6.1. *Obecné úvahy*

(88) Aby bylo možno považovat podporu za slučitelnou s vnitřním trhem, musí být omezeny negativní účinky opatření podpory spočívající v narušení hospodářské soutěže a dopadu na obchod mezi členskými státy, které musí být vyváženy pozitivními účinky přispívajícími k dosažení cíle společného zájmu.

(89) Komise vymezuje dvě hlavní možná narušení, která podpora způsobuje, konkrétně jde o narušení výrobového trhu a účinky na základě umístění činnosti. Oba druhy narušení mohou být příčinou neefektivního přidělování prostředků, jež zhoršuje hospodářské výsledky vnitřního trhu, a obav týkajících se rozdělování, jež ovlivňují rozdělení hospodářské činnosti mezi regiony.

(90) Podpora v oblasti životního prostředí má vzhledem ke své povaze sklon upřednostňovat výrobky a technologie šetrné k životnímu prostředí na úkor jiných, více znečišťujících výrobků. Tento účinek podpory nebude v zásadě vnímán jako nežádoucí narušení hospodářské soutěže, jelikož je svojí podstatou spjat se samotným cílem podpory, tedy ekologizací ekonomiky. Při posuzování možných negativních účinků podpory v oblasti životního prostředí Komise při zkoumání jejího negativního vlivu na tržní postavení, a tím i na zisky podniků, které nejsou příjemcem podpory, zohlední celkový vliv daného opatření na životní prostředí. Přitom zváží zejména rušivé účinky na soutěžitele, kteří také provozují svoji činnost způsobem šetrným k životnímu prostředí, a to i bez podpory. Obdobně, čím nižší je očekávaný účinek daného opatření na životní prostředí, tím důležitější je ověřit jeho účinky na podíly soutěžitelů na trhu a na jejich tržní zisk.

(91) Jeden z případných škodlivých účinků státní podpory v oblasti životního prostředí a energetiky spočívá v tom, že podpora brání tržním mechanismům v tom, aby zajišťovaly účinné výsledky odměňováním nejefektivnějších a nejvíce inovativních výrobců a vyvíjením tlaku na ty nejméně efektivní, aby se zdokonalili, provedli restrukturalizaci nebo opustili trh. To by mohlo vyvolat situaci, kdy v důsledku toho, že je některým podnikům poskytnuta podpora, nejsou efektivnější a více inovativní konkurenti, např. konkurenti s jinými, případně dokonce čistšími technologiemi, schopní vstoupit na trh a rozšířit na něm svůj podíl, přestože by tak za jiných okolností mohli učinit. Z dlouhodobého hlediska může zasahování do procesu konkurenčního vstupu na trh a výstupu z něj dusit inovaci a zpomalit zlepšování produktivity v celém odvětví.

(92) Podpora může mít také rušivé účinky, pokud dochází k posilování nebo zachovávání významné tržní síly příjemce. I když podpora neposiluje významnou tržní sílu přímo, může tak činit nepřímým, že stávající soutěžitele odradí od rozšiřování činnosti nebo je podnítí k odchodu z trhu nebo odradí nové soutěžitele od vstupu na trh.

(93) Kromě narušování výrobových trhů může mít podpora také dopad na obchod a volbu umístění. K těmto narušením může docházet v různých členských státech, ať v případě, kdy mezi sebou soutěží podniky z různých zemí, nebo kdy podniky zvažují různá umístění pro své investice. Podpora, která má ochránit hospodářskou činnost v jednom regionu nebo ji odlákat z jiných regionů v rámci vnitřního trhu, nemusí přímo narušit výrobový trh, ale může přesunout činnosti nebo investice z jednoho regionu do druhého, aniž by měla jakýkoli čistý dopad na životní prostředí.

Zjevné negativní účinky

(94) Aby bylo možné určit rozsah, v němž lze opatření podpory považovat za opatření s narušujícími účinky, je v zásadě nutné toto opatření analyzovat spolu se souvislostmi, v nichž je uplatňováno. Existují však případy, kdy negativní účinky zjevně převažují nad jakýmkoli pozitivním účinkem, a taková podpora nemůže být považována za slučitelnou s vnitřním trhem.

(95) Komise stanoví maximální intenzitu podpory, která je základním požadavkem slučitelnosti a jejímž cílem je zamezit používání státní podpory u projektů, které vykazují značně vysoký poměr mezi výší podpory a způsobilými náklady a u nichž je narušení hospodářské soutěže velmi pravděpodobné.

(96) Stejně tak nebude za slučitelnou s vnitřním trhem považována podpora na dosažení cílů v oblasti životního prostředí a energetiky, která vede k pouhé změně umístění hospodářské činnosti, aniž by zvyšovala stávající úroveň ochrany životního prostředí v členských státech.

3.2.6.2. Obecné podmínky

(97) Při posuzování negativních účinků opatření podpory se Komise soustředí na narušení hospodářské soutěže, k nimž dochází v důsledku předvídatelného dopadu podpory v oblasti životního prostředí a energetiky na hospodářskou soutěž mezi podniky na zasažených výrobních trzích a v důsledku umístění hospodářské činnosti. Jsou-li opatření státní podpory dobře cílená na selhání trhu, které mají řešit, je riziko, že podpora nežádoucím způsobem naruší hospodářskou soutěž, nižší.

(98) Je-li podpora přiměřená a omezená pouze na dodatečné investiční náklady, bývá negativní účinek podpory v zásadě mírnější. Avšak dokonce i v případě, že je podpora nezbytná a přiměřená, může i přesto přimět příjemce ke změně chování, která naruší hospodářskou soutěž. Podnik, který usiluje o dosažení zisku, za normální situace zvýší úroveň ochrany životního prostředí nad rámec závazných požadavků pouze tehdy, pokud se domnívá, že mu to přinese alespoň okrajově nějakou výhodu.

(99) Aby Komise udržela narušování hospodářské soutěže a obchodu na minimální úrovni, klade velký důraz na výběrový proces. Proces výběru by měl pokud možno probíhat nediskriminačně, transparentně a otevřeně, aniž by zbytečně vylučoval podniky, které mohou konkurovat projektům zaměřeným na stejné cíle v oblasti životního prostředí nebo energetiky. Proces výběru by měl vést k výběru příjemců, kteří mohou plnit cíle v oblasti životního prostředí a energetiky s využitím nejnižší částky podpory nebo nákladově nejefektivnějším způsobem.

(100) Komise při posuzování negativních účinků podpory zohlední zejména tyto prvky:

- a) *snížení nebo kompenzace jednotkových výrobních nákladů*: pokud nové zařízení⁽⁵⁶⁾ povede ke snížení jednotkových výrobních nákladů ve srovnání se situací bez podpory nebo pokud podpora bude kompenzovat část provozních nákladů, je pravděpodobné, že příjemce zvýší svůj odbyt. Čím pružnější je cena produktu, tím více může podpora narušit hospodářskou soutěž;
- b) *nový výrobek*: pokud příjemci přejdou na nové nebo kvalitnější výrobky, je pravděpodobné, že zvýší svůj odbyt a pravděpodobně získají výhodu „čas jednajícího podniku“.

3.2.6.3. Dodatečné podmínky pro podporu, jež podléhá individuální oznamovací povinnosti

(101) Členský stát musí zaručit, že jsou omezeny negativní účinky podpory popsané v oddílu 3.2.6.1. Kromě prvků popsanych v oddílu 3.1.6.2 Komise rovněž zohlední a posoudí, zda jednotlivá podpora vede k:

- a) podpoře neefektivní výroby, a tím brání růstu produktivity v daném odvětví;
- b) narušení dynamických pobídek;
- c) vytvoření nebo posílení tržní síly nebo vylučujících praktik;
- d) umělým změnám obchodních toků nebo umístění výroby.

⁽⁵⁶⁾ Výpočet dodatečných investičních nákladů nemusí plně zachycovat všechny přínosy, protože provozní přínosy nejsou odečítány po celou dobu trvání investice. Kromě toho může být obtížné zohlednit některé typy přínosů, například spojených se zvýšením produktivity a produkce při zachování kapacity.

(102) Aby Komise posoudila kumulativní dopad podpory, může vzít v úvahu plánované zavedení jiných režimů podpory v oblasti životního prostředí a energetiky, než jaké byly oznámeny, které jsou pro příjemce přímo či nepřímo přínosné.

(103) Komise rovněž posoudí, zda podpora způsobí, že na některých územích vzniknou příznivější podmínky pro výrobu, zejména díky srovnatelně nižším výrobním nákladům v důsledku podpory nebo díky vyšším normám výroby, jichž se díky podpoře dosáhne. Výsledkem může být, že podniky zůstanou v podporovaných územích nebo se na ně přemístí nebo že se k podporované oblasti přesměrují obchodní toky. Komise ve své analýze jednotlivé podpory, jež podléhá oznamovací povinnosti, proto zohlední všechny důkazy o tom, že příjemce podpory zvážil alternativní umístění.

3.2.7. Transparentnost

(104) Členské státy musí zajistit, aby níže uvedené informace byly zveřejňovány na webové stránce obsahující komplexní informace o státní podpoře, a to na vnitrostátní nebo regionální úrovni: úplné znění schváleného režimu podpory nebo rozhodnutí o udělení jednotlivé podpory a jeho prováděcí ustanovení, nebo příslušný odkaz, totožnost orgánu či orgánů poskytujících podporu, totožnost jednotlivých příjemců podpory, formu a výši podpory poskytnuté každému příjemci, datum poskytnutí podpory, druh podniku (MSP/velký podnik), region, v němž je příjemce usazen (na úrovni NUTS II), a hlavní hospodářské odvětví, v němž příjemce vykonává svou činnost (na úrovni skupiny NACE).

(105) U režimů v podobě daňové výhody a podpory ve formě snížení financování podpory na energie z obnovitelných zdrojů mohou být informace o částkách jednotlivé podpory poskytovány v těchto rozmezích (v milionech EUR): [0,5–1], [1–2], [2–5], [5–10], [10–30], [30 a více].

(106) Tyto informace musí být po přijetí rozhodnutí o udělení podpory zveřejněny, uchovávány nejméně deset let a musí být bez omezení k dispozici široké veřejnosti⁽⁵⁷⁾. Členské státy tyto informace nemusí poskytovat v období před 1. červencem 2016. Od tohoto požadavku zveřejňovat informace lze upustit v případě, že výše udělené jednotlivé podpory nedosahuje 500 000 EUR.

3.3. Podpora na energii z obnovitelných zdrojů

3.3.1. Obecné podmínky pro investiční a provozní podporu na energii z obnovitelných zdrojů

(107) Unie si zejména v rámci strategie Evropa 2020 stanovila ambiciózní cíle v oblasti změny klimatu a energetické udržitelnosti. Dosažení těchto cílů již podporuje několik legislativních aktů Unie, např. systém Unie pro obchodování s emisemi, směrnice 2009/28/ES⁽⁵⁸⁾ („směrnice o energii z obnovitelných zdrojů“) a směrnice 2009/30/ES⁽⁵⁹⁾ („směrnice o jakosti paliv“). Jejich provádění však nemusí vždy zajistit nejučinnější výsledek fungování trhu a státní podpora může být za určitých podmínek vhodným nástrojem, jímž lze přispět k dosažení cílů Unie a souvisejících cílů jednotlivých zemí.

(108) Tyto pokyny platí pro období do roku 2020. Měly by však připravit půdu pro dosažení cílů stanovených v rámci do roku 2030. Zejména se očekává, že se zjištěné obnovitelné zdroje energie stanou v období 2020–2030 v rámci rozvodné sítě konkurenceschopnými, což znamená, že dotace a výjimky z odpovědnosti za odchylku subjektu zúčtování by měly být postupně omezovány a nakonec odstraněny. Tyto pokyny tomuto cíli odpovídají a zajistí přechod k nákladově efektivnímu způsobu plnění cíle na základě tržních mechanismů.

⁽⁵⁷⁾ Tyto informace se zveřejní do šesti měsíců od data udělení podpory (nebo v případě podpory ve formě daňové výhody do jednoho roku od data podání daňového přiznání). V případě protiprávní podpory budou členské státy muset zajistit, aby tyto informace byly zveřejněny *ex post*, nejméně však do šesti měsíců ode dne, kdy Komise přijme rozhodnutí. Informace musí být dostupné ve formátu, který umožňuje vyhledávat a získávat údaje a snadno je uveřejňovat na internetu, například ve formátu CSV nebo XML.

⁽⁵⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16).

⁽⁵⁹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/30/ES ze dne 23. dubna 2009, kterou se mění směrnice 98/70/ES, pokud jde o specifikaci benzínu, motorové nafty a plynových olejů, zavedení mechanismu pro sledování a snížení emisí skleníkových plynů, a směrnice Rady 1999/32/ES, pokud jde o specifikaci paliva používaného plavidly vnitrozemské plavby, a kterou se ruší směrnice 93/12/ES (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 88).

(109) Tržní nástroje, např. dražba nebo soutěžní nabídkové řízení otevřené všem výrobcům, kteří vyrábějí elektřinu z obnovitelných zdrojů energie a soutěží na úrovni EHP za stejných podmínek, by za normálních okolností měly zajistit, aby se dotace snížily na minimum a byly postupně zcela ukončeny.

(110) Vzhledem k odlišnému stupni vývoje technologií v oblasti obnovitelné energie však členské státy mohou na základě těchto pokynů povolit nabídková řízení na konkrétní technologii s ohledem na dlouhodobější potenciál příslušné nové a inovativní technologie, nutnost zajistit diverzifikaci, omezení soustavy a stabilitu rozvodné sítě a systémové náklady (na integraci).

(111) Pro zařízení určité velikosti, u kterých nelze nabídkové řízení považovat za vhodné nebo která jsou v demonstrační fázi, byly začleněny zvláštní výjimky. Zahrnutí těchto zařízení do oblasti působnosti těchto pokynů je dobrovolné.

(112) Vzhledem k nadměrné kapacitě na trhu s biopalivy vyráběnými z potravin bude Komise považovat investiční podporu na novou a stávající kapacitu pro tato biopaliva za neopodstatněnou. Investiční podpora na přeměnu elektráren na biopaliva vyráběná z potravin v elektrárny na vyspělá biopaliva je však přípustná. Ve všech ostatních případech lze investiční podporu na biopaliva poskytnout pouze v případě vyspělých biopaliv.

(113) Zatímco investiční podpora na biopaliva vyráběná z potravin končí od data použitelnosti těchto pokynů, lze na tato biopaliva udělovat podporu provozní, avšak pouze do roku 2020. Z tohoto důvodu lze tuto podporu poskytovat pouze elektrárnám, jejichž provoz byl zahájen před 31. prosincem 2013, až do jejich úplné amortizace, v každém případě však nejpozději do roku 2020.

(114) Jestliže je podpora poskytnuta na biopaliva, která podléhají povinnosti dodávky nebo přimíchání, bude mít Komise navíc za to, že podpora nezvyšuje úroveň ochrany životního prostředí, a že ji proto nelze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem⁽⁶⁰⁾. Výjimkou jsou případy, kdy členský stát může prokázat, že podpora je omezena na udržitelná biopaliva, která jsou příliš drahá na to, aby byla na trh uváděna pouze za účelem dodávky nebo přimíchání.

(115) Zatímco konkrétně systém EU ETS a daně z CO₂ internalizují náklady na emise skleníkových plynů, zřejmě tyto náklady dosud neinternalizovaly v plném rozsahu. Státní podpora proto může přispět k dosažení souvisejících, zároveň však odlišných cílů Unie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů. Nemá-li Komise k dispozici důkazy, které svědčí o opaku, musí proto předpokládat, že přetrvává zbytkové selhání trhu, které lze řešit udělením podpory na energii z obnovitelných zdrojů.

(116) Aby členské státy mohly dosáhnout cílů v souladu se záměry strategie Evropa 2020, Komise předpokládá, že podpora je vhodná a její rušivé účinky jsou omezeny, pokud jsou splněny všechny ostatní podmínky.

(117) Pokud jde o podporu na výrobu vodní energie, může mít dvojitý dopad: na jedné straně má tato podpora příznivý dopad, neboť snižuje emise skleníkových plynů, na straně druhé může negativně ovlivnit vodní systémy a biologickou rozmanitost. Členské státy proto musí při poskytování podpory na výrobu vodní energie dodržovat směrnici 2000/60/ES⁽⁶¹⁾, a zejména čl. 4 odst. 7 uvedené směrnice, který stanoví kritéria pro povolení nových změn vodních útvarů.

(118) Hlavní zásadou právních předpisů Unie týkajících se odpadů je hierarchie způsobů nakládání s odpady, která rozčleňuje podle priorit způsoby, jimiž by měl být odpad zpracován⁽⁶²⁾. Státní podpora na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, která jako vstupní palivo využívá odpad včetně odpadního tepla, může pozitivně přispět k ochraně životního prostředí, pokud tuto zásadu neobchází.

⁽⁶⁰⁾ Je třeba, aby byla zavedena povinnost dodávat biopaliva na trh, včetně režimu sankcí.

⁽⁶¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽⁶²⁾ Hierarchie způsobů nakládání s odpady sestává z a) předcházení vzniku, b) přípravy k opětovnému použití, c) recyklace, d) jiného využití, například energetického využití, a e) odstranění. Viz čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES ze dne 19. listopadu 2008 o odpadech a o zrušení některých směrnic (rámcová směrnice o odpadech) (Úř. věst. L 312, 22.11.2008, s. 3).

(119) Podporu na energii z obnovitelných zdrojů lze poskytnout jako podporu investiční nebo provozní. Na režimy investiční podpory a individuálně oznámenou investiční podporu se vztahují podmínky stanovené v oddílu 3.2.

(120) Na režimy provozní podpory se budou vztahovat obecná ustanovení oddílu 3.2 ve znění zvláštních ustanovení vymezených v tomto oddílu. Na individuálně oznámenou provozní podporu se vztahují podmínky stanovené v oddílu 3.2, případně s ohledem na změny, které tento oddíl vymezuje pro režimy provozní podpory.

(121) Komise režimy podpory schválí na maximální dobu deseti let. Pokud bude takové opatření trvat déle, mělo by být po uplynutí této doby znovu oznámeno. V případě biopaliv vyráběných z potravin by stávající a nově oznámené režimy měly být omezeny rokem 2020.

(122) Unie stanovila obecný cíl pro podíl obnovitelných zdrojů energie na konečné spotřebě energie a tento cíl převedla na závazné vnitrostátní cíle. Směrnice o energii z obnovitelných zdrojů obsahuje mechanismy spolupráce⁽⁶³⁾, které mají usnadnit přeshraniční podporu na dosahování vnitrostátních cílů. Režimy provozní podpory by v zásadě měly být otevřené jiným zemím EHP a smluvním stranám Energetického společenství, aby se omezily celkové rušivé účinky. Minimalizují se tak náklady členských států, jejichž jediným cílem je dosáhnout vnitrostátního cíle v oblasti energie z obnovitelných zdrojů stanovený v právních předpisech Unie. Pro členské státy však může být užitečné, aby mechanismus spolupráce zavedly dříve, než povolí přeshraniční podporu, neboť v opačném případě se výroba ze zařízení v jiných zemích podle směrnice o energii z obnovitelných zdrojů do jejich vnitrostátního cíle nezapočítá⁽⁶⁴⁾. Komise bude příznivě pohlížet na režimy, které jsou otevřené jiným zemím EHP nebo Energetického společenství.

(123) Podpora na elektřinu z obnovitelných zdrojů energie by měla v zásadě přispívat k začlenění elektřiny z obnovitelných zdrojů na trh. U některých malých typů zařízení to však nemusí být proveditelné či vhodné.

3.3.2. Provozní podpora na energii z obnovitelných zdrojů

3.3.2.1. Podpora na elektřinu z obnovitelných zdrojů energie

(124) V zájmu motivace začlenění elektřiny z obnovitelných zdrojů na trh je důležité, aby příjemci podpory svou energii na trhu prodávali přímo a plnili povinnosti dané trhem. Na všechny nové režimy a opatření podpory se od 1. ledna 2016 vztahují všechny tyto podmínky:

- a) podpora je poskytována jako příplatek k tržní ceně, a výrobci proto svou elektřinu prodávají na trhu přímo;
- b) s výjimkou případů, kdy neexistují likvidní vnitrodenní trhy, nesou běžnou odpovědnost za odchylku subjektu zúčtování příjemci⁽⁶⁵⁾ a
- c) jsou zavedena opatření, která zajistí, aby výrobci neměli žádnou motivaci produkovat elektřinu za záporné ceny.

(125) Podmínky stanovené v bodě 124 se nevztahují na zařízení, jejichž instalovaná kapacita výroby elektrické energie je nižší než 500 kW, ani na demonstrační projekty s výjimkou elektřiny vyráběné z energie větrné, na niž se vztahuje instalovaná kapacita výroby elektrické energie 3 MW nebo 3 výrobní jednotky.

⁽⁶³⁾ Mechanismy spolupráce zaručují, že lze energii z obnovitelných zdrojů vyrobenou v jednom členském státě započítat do cíle v jiném členském státě.

⁽⁶⁴⁾ Komise konstatuje, že Soudní dvůr se v současnosti zabývá dvěma věcmi, které mohou mít vliv na tuto problematiku: spojené věci *Essent Belgium v. Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt*, C-204/12, C-205/12, C-206/12, C-207/12 a C-208/12, a věc *Ålandss Vindkraft v. Energimyndigheten*, C-573/12.

⁽⁶⁵⁾ Příjemci mohou odpovědnost za odchylku subjektu zúčtování přenést na jiné, externí společnosti jednající jejich jménem, např. na agregátory.

(126) V přechodném období 2015–2016 by měla být na základě jednoznačných, transparentních a nediskriminačních kritérií v rámci soutěžního nabídkového řízení poskytnuta podpora na alespoň 5 % plánované nové kapacity výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie.

Od 1. ledna 2017 se uplatňují následující požadavky:

Podpora se poskytuje na základě jednoznačných, transparentních a nediskriminačních kritérií v rámci soutěžního nabídkového řízení⁽⁶⁶⁾ s výjimkou případů, kdy:

- a) členské státy neprokáží, že způsobily by mohl být pouze jeden projekt či zařízení nebo velmi omezený počet projektů či zařízení, nebo
- b) členské státy neprokáží, že soutěžní nabídkové řízení by vedlo k vyšší míře podpory (s cílem předcházet strategickému podávání nabídek), nebo
- c) členské státy neprokáží, že soutěžní nabídkové řízení by vedlo k nízké míře realizace projektů (s cílem zamezit nabídkám pod cenou).

Pokud je takové soutěžní nabídkové řízení otevřené všem výrobcům, kteří vyrábějí elektřinu z obnovitelných zdrojů energie, na nediskriminačním základě, Komise bude mít za to, že podpora je přiměřená a nenarušuje hospodářskou soutěž v míře, jež by byla v rozporu s vnitřním trhem.

Nabídkové řízení může být omezeno na konkrétní technologie, pokud by řízení otevřené všem výrobcům vedlo k neoptimálnímu výsledku, který nelze vyřešit v rámci návrhu postupů zejména s ohledem na:

- a) dlouhodobější potenciál dané nové a inovativní technologie nebo
- b) nutnost zajistit diverzifikaci nebo
- c) omezení soustavy a stabilitu rozvodné sítě nebo
- d) systémové náklady (na integraci) nebo
- e) nutnost zabránit narušením na trzích se surovinami v důsledku podpory biomasy⁽⁶⁷⁾.

(127) Jak je uvedeno v bodě (126), lze podporu poskytnout i bez soutěžního nabídkového řízení, a to zařízením, jejichž instalovaná kapacita výroby elektrické energie je nižší než 1 MW, nebo na demonstrační projekty s výjimkou elektřiny vyráběné z energie větrné v případě zařízení s instalovanou kapacitou výroby elektrické energie do 6 MW nebo 6 výrobních jednotek.

(128) V případě, že nebylo vyhlášeno soutěžní nabídkové řízení, použijí se podmínky uvedené v bodech 124 a 125 a podmínky pro poskytování provozní podpory na jinou energii z obnovitelných zdrojů, než je elektrická energie, stanovené v bodě 131.

(129) Podpora se poskytuje pouze do doby, než je elektrárna zcela amortizována podle běžných účetních pravidel, přičemž se od provozní podpory musí odečíst jakákoli dříve získaná investiční podpora.

(130) Těmito podmínkami není dotčena možnost členských států zohlednit aspekty územního plánování, například mohou pro účast v nabídkovém řízení vyžadovat stavební povolení nebo investiční rozhodnutí přijatá v konkrétní lhůtě.

⁽⁶⁶⁾ Na zařízení, jejichž provoz byl zahájen před 1. lednem 2017 a jimž členský stát před tímto datem vydal potvrzení o poskytnutí podpory, lze udělit podporu na základě režimu platného v okamžiku potvrzení.

⁽⁶⁷⁾ Novým zařízením, která vyrábějí elektrickou energii z biomasy a jsou vyloučena z nabídkového řízení, nesmí být poskytnuta žádná jiná provozní podpora.

3.3.2.2. Podpora na jinou energii z obnovitelných zdrojů, než je elektrická energie

(131) V případě jiné energie z obnovitelných zdrojů, než je elektrická energie, bude provozní podpora považována za slučitelnou s vnitřním trhem tehdy, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) podpora na jednotku energie nepřevyšuje rozdíl mezi celkovými vyrovnanými náklady na výrobu energie z konkrétní dotčené technologie a tržní cenou daného druhu energie;
- b) celkové vyrovnané náklady na výrobu energie mohou zahrnovat běžnou návratnost kapitálu; při výpočtu celkových vyrovnaných nákladů na výrobu energie se od celkové výše investic odečte investiční podpora;
- c) výrobní náklady jsou pravidelně aktualizovány, a to nejméně jednou ročně a
- d) podpora se poskytuje pouze do doby, než je elektrárna zcela amortizována podle běžných účetních pravidel, aby se zabránilo tomu, že provozní podpora vycházející z celkových vyrovnaných nákladů na výrobu energie převyšuje odpis investic.

3.3.2.3. Podpora stávajícím elektrárnám na biomasu po amortizaci

(132) Biomasa na rozdíl od většiny jiných obnovitelných zdrojů energie vyžaduje poměrně nízké investiční náklady, ale vyšší provozní náklady. Vyšší provozní náklady mohou zabránit tomu, aby elektrárna na biomasu⁽⁶⁸⁾ provozovala svou činnost i po amortizaci zařízení, jelikož provozní náklady mohou být vyšší než zisky (tržní cena). Na druhé straně může stávající elektrárna na biomasu provozovat svoji činnost tak, že místo biomasy použije jako vstupní zdroj fosilní palivo, je-li použití fosilního paliva jako vstupního zdroje ekonomicky výhodnější než použití biomasy. Aby se v obou případech zachovalo použití biomasy, může Komise provozní podporu shledat slučitelnou s vnitřním trhem i po amortizaci zařízení.

(133) Komise bude považovat provozní podporu elektrárnám na biomasu po amortizaci za slučitelnou s vnitřním trhem, pokud členský stát prokáže, že provozní náklady, které nese příjemce po amortizaci elektrárny, jsou stále vyšší než tržní cena dotčené energie, a pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) podpora je poskytnuta pouze na energii vyrobenou z obnovitelných zdrojů;
- b) opatření je navrženo tak, aby vyrovnalo rozdíl mezi provozními náklady, které nese příjemce, a tržní cenou, a
- c) je zaveden mechanismus sledování, aby bylo možno ověřit, zda jsou provozní náklady, které nese příjemce, stále vyšší než tržní cena energie. Mechanismus sledování musí vycházet z aktualizovaných informací o výrobních nákladech a sledování musí proběhnout alespoň jednou za rok.

(134) Komise bude považovat provozní podporu na biomasu po amortizaci elektrárny za slučitelnou s vnitřním trhem, pokud členský stát prokáže, že použití fosilních paliv jako vstupního zdroje je nezávisle na tržní ceně dotčené energie ekonomicky výhodnější než použití biomasy, a pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) podpora je poskytnuta pouze na energii vyrobenou z obnovitelných zdrojů;
- b) opatření je navrženo tak, aby vyrovnalo rozdíl mezi provozními náklady, které nese příjemce v případě použití biomasy, ve srovnání s možností, že jsou jako vstupní zdroj použita fosilní paliva;
- c) jsou poskytnuty věrohodné důkazy o tom, že bez podpory by v těžbě elektrárně došlo k přechodu od používání biomasy k používání fosilních paliv, a
- d) je zaveden mechanismus sledování, aby bylo možno ověřit, zda je používání fosilních paliv výhodnější než používání biomasy. Mechanismus sledování musí vycházet z aktualizovaných informací o nákladech a sledování musí proběhnout alespoň jednou za rok.

⁽⁶⁸⁾ To zahrnuje výrobu bioplynu se stejnými vlastnostmi.

3.3.2.4. Podpora poskytovaná ve formě osvědčení

(135) Členské státy mohou poskytovat podporu na obnovitelné zdroje energie pomocí tržních mechanismů, jako jsou zelená osvědčení. Tyto tržní mechanismy⁽⁶⁹⁾ umožňují všem výrobcům energie z obnovitelných zdrojů nepřímo těžit ze zaručené poptávky po jejich energii za cenu vyšší, než je tržní cena konvenční energie. Cena těchto zelených osvědčení není dopředu pevně stanovena, ale závisí na tržní nabídce a poptávce.

(136) Komise bude podporu uvedenou v bodě 135 považovat za slučitelnou s vnitřním trhem, mohou-li členské státy poskytnout dostatečné důkazy o tom, že tato podpora i) má zásadní význam pro zajištění životaschopnosti dotčených obnovitelných zdrojů energie, ii) u daného režimu v souhrnném vyjádření není postupem času a u různých technologií nebo méně rozšířených technologií příčinou nadměrných náhrad, jsou-li zavedeny odlišné úrovně osvědčení na jednotku výstupu, a iii) neodrazuje výrobce energie z obnovitelných zdrojů od zvyšování vlastní konkurenceschopnosti.

(137) Komise se zejména domnívá, že prostřednictvím zelených osvědčení nesmí docházet k odstupňování míry podpory, pokud členský stát neprokáže, že takového odstupňování je na základě důvodů uvedených v bodě (126) zapotřebí. Je-li to technicky možné, použijí se podmínky stanovené v bodech 124 a 125. Od provozní podpory se musí odečíst jakákoli dříve získaná investiční podpora.

3.4. Opatření v oblasti energetické účinnosti včetně kombinované výroby tepla a elektřiny a dálkového vytápění a chlazení

(138) Unie si stanovila cíl, podle něhož do roku 2020 sníží o 20 % svou spotřebu primární energie. Zejména přijala směrnici o energetické účinnosti, která vytváří společný rámec na podporu energetické účinnosti v Unii s cílem zajistit do roku 2020 splnění hlavního cíle Unie v oblasti energetické účinnosti a vytvořit podmínky pro další zvyšování energetické účinnosti i po roce 2020.

3.4.1. Cíl společného zájmu

(139) Aby se zaručilo, že podpora přispívá k vyšší úrovni ochrany životního prostředí, bude podpora na dálkové vytápění a chlazení a na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny (KVET) slučitelná s vnitřním trhem pouze tehdy, bude-li udělena na investice do vysoce účinné kogenerace a energeticky účinného dálkového vytápění a chlazení, včetně jejich modernizace. U opatření spolufinancovaných z evropských strukturálních a investičních fondů mohou členské státy vycházet z argumentace v příslušných operačních programech.

(140) Státní podpora pro zařízení na kogeneraci a dálkové vytápění, která jako vstupní palivo využívají odpad včetně odpadního tepla, může pozitivně přispět k ochraně životního prostředí, pokud neobchází hierarchii způsobů nakládání s odpady (uvedenou v bodě 118).

(141) Aby se prokázal přínos podpory ke zvýšení úrovně ochrany životního prostředí, mohou členské státy použít, a to pokud možno kvantifikovatelným způsobem, řadu ukazatelů, zejména množství energie uspořené díky lepší, nižší energetické náročnosti a vyšší energetické produktivitě nebo vyšší energetickou účinností v důsledku snížené spotřeby energie a paliva jako vstupního zdroje.

3.4.2. Potřeba státního zásahu

(142) Opatření v oblasti energetické účinnosti se soustředí na negativní externality uvedené v bodě 35 tím, že vytvářejí individuální pobídky k dosažení environmentálních cílů v oblasti energetické účinnosti a snižování emisí skleníkových plynů. Kromě obecných selhání trhu uvedených v oddílu 3.2 je jedním z příkladů selhání trhu, k němuž může v souvislosti s opatřeními v oblasti energetické účinnosti dojít, zavedení zmíněných opatření v budovách. Zvažuje-li se renovace budov, přínosy opatření v oblasti energetické účinnosti zpravidla neplnou majiteli budovy, jenž obvykle náklady na renovaci nese, nýbrž nájemci. Komise se proto domnívá, že může být třeba poskytnout státní podporu, aby se podpořily investice do energetické účinnosti, a tím se splnily cíle směrnice o energetické účinnosti.

⁽⁶⁹⁾ Takovéto mechanismy mohou například zavazovat dodavatele energie, aby získávali určitý podíl dodávek z obnovitelných zdrojů.

3.4.3. Motivační účinek

(143) Směrnice o energetické účinnosti členským státům ukládá povinnost dosáhnout cílů včetně těch, které se týkají energeticky účinné renovace budov a konečné spotřeby energie. Tato směrnice však podnikům neukládá žádné cíle v oblasti energetické účinnosti, a proto nebude v tomto ohledu bránit tomu, aby podpora v oblasti energetické účinnosti měla motivační účinek.

(144) Motivační účinek podpory se posoudí na základě podmínek stanovených v oddílu 3.2.4 těchto pokynů.

3.4.4. Vhodnost podpory

(145) Státní podporu lze považovat za vhodný nástroj k financování opatření v oblasti energetické účinnosti bez ohledu na formu, v jaké je poskytnuta.

(146) U opatření v oblasti energetické účinnosti může být za vhodný nástroj pro poskytnutí státní podpory považována vratná záloha, zejména v případě, že zisky z opatření v oblasti energetické účinnosti jsou nejisté.

(147) Při posuzování státní podpory udělené na konkrétní energeticky účinnou renovaci budov lze za vhodný nástroj pro poskytnutí státní podpory považovat finanční nástroj zřízený daným členským státem za účelem financování renovací.

3.4.5. Přiměřenost

Investiční podpora na opatření v oblasti energetické účinnosti

(148) Způsobilé náklady jsou určeny jako dodatečné investiční náklady stanovené v bodě 73. U opatření v oblasti energetické účinnosti může být obtížné určit hypotetický srovnávací scénář, zejména jde-li o integrované projekty. U takových projektů je Komise ochotna zohlednit pro určení způsobilých nákladů náhradní hodnotu, jak stanoví bod 75.

(149) Použije se intenzita podpory stanovená v příloze 1.

Provozní podpora na opatření v oblasti energetické účinnosti (s výjimkou provozní podpory na vysoce účinnou kogeneraci)

(150) Komise bude provozní podporu na energetickou účinnost považovat za přiměřenou pouze tehdy, budou-li splněny všechny tyto podmínky:

a) podpora se omezuje pouze na náhradu čistých dodatečných výrobních nákladů vyplývajících z investice a zohledňuje přínosy vyplývající z úspory energie⁽⁷⁰⁾. Při určování výše provozní podpory je třeba od výrobních nákladů odečíst jakoukoli investiční podporu, která byla danému podniku udělena na nové zařízení, a

b) doba trvání provozní podpory je omezena na pět let.

Provozní podpora na vysoce účinnou kogeneraci

(151) Provozní podporu na zařízení pro vysoce účinnou kogeneraci lze poskytovat na základě podmínek, které se vztahují na provozní podporu poskytovanou na elektřinu z obnovitelných zdrojů energie, již stanoví oddíl 3.3.2.1, a pouze:

a) podnikům, které vyrábějí elektřinu a teplo určené veřejnosti, pokud náklady na výrobu této elektřiny nebo tepla převyšují jejich tržní cenu;

b) na průmyslové využití kombinované výroby tepla a elektřiny, pokud lze prokázat, že výrobní náklady na jednotku energie vyrobenou za použití tohoto postupu jsou vyšší než tržní cena za jednotku konvenční energie.

⁽⁷⁰⁾ Pojem výrobní náklady je třeba vykládat jako náklady, které nezahrnují podporu, ale zahrnují obvyklou míru zisku.

3.5. Podpora na účinné využívání zdrojů, a zejména na nakládání s odpady

3.5.1. Účinné využívání zdrojů

(152) Stěžejní iniciativa Evropy 2020 „Evropa účinněji využívající zdroje“ se snaží dosáhnout udržitelného růstu tím, že vymezuje a vytváří nové podnikatelské příležitosti, mimo jiné prostřednictvím nových a inovativních výrobních prostředků, obchodních modelů a návrhu výrobku. Stanoví, jakým způsobem lze přerušit vazbu mezi tímto růstem a využíváním zdrojů a jeho celkovým dopadem na životní prostředí.

(153) Pro účinné využívání zdrojů mají význam především selhání trhu popsaná v bodě 35. Kromě toho bývá selhání trhu v této oblasti často opomíjeno jinými politikami a opatřeními, např. zdaněním či regulací. V takových případech může být nezbytná státní podpora.

(154) U individuálních opatření je třeba, aby členské státy v této oblasti politiky prokázaly kvantifikovatelné přínosy, zejména množství ušopených zdrojů nebo větší účinnost využívání zdrojů.

(155) Vzhledem k těsným vazbám na nové inovativní výrobní prostředky Komise připomíná, že opatření podporující účinné využívání zdrojů mohou po splnění relevantních kritérií využívat dodatečných premií za ekologické inovace uvedených v bodě 78.

3.5.2. Podpora na nakládání s odpady

(156) V souladu s hierarchií způsobů nakládání s odpady (uvedenou v bodě 118) lze konkrétněji zmínit, že Sedmý akční program Unie pro životní prostředí označuje za jednu z hlavních priorit předcházení vzniku odpadu, jeho opětovné použití a recyklaci. Členské státy musí vypracovat plány pro nakládání s odpady⁽⁷¹⁾, přičemž by měly respektovat uvedenou hierarchii a navrhnout taková opatření státní podpory, která jsou s prováděním těchto plánů soudržná. Další klíčovou koncepcí, z níž vycházejí právní předpisy Unie v oblasti ochrany životního prostředí, je zásada „znečišťovatel platí“ popsaná v bodě 44.

(157) Státní podpora na nakládání s odpady, zejména na činnosti zaměřené na předcházení vzniku odpadu, jeho opětovné použití a recyklaci, může pozitivně přispět k ochraně životního prostředí za předpokladu, že zásady uvedené v předchozím bodě neobchází. Sem patří i opětovné použití či recyklace vody nebo minerálů, které by jinak zůstaly nevyužité jako odpad. Vzhledem k zásadě „znečišťovatel platí“ by nákladů na nakládání s odpady neměly být zproštěny zejména podniky, které odpad produkují. Kromě toho by nemělo být nepříznivě ovlivněno běžné fungování trhu s druhotnými surovinami.

(158) Komise bude podporu na nakládání s odpady považovat za podporu, která přispívá k dosažení cíle společného zájmu v souladu s výše popsanými zásadami nakládání s odpady, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- a) investice je určena na snížení množství odpadu, který vznikl v jiných podnicích, a nevztahuje se na odpad vytvořený příjemcem podpory;
- b) podpora nepřímo nezbavuje znečišťovatele povinnosti, kterou podle práva Unie nebo vnitrostátních právních předpisů mají, přičemž tato povinnost pro znečišťovatele představuje běžné náklady společnosti;
- c) investice překonává současný stav techniky⁽⁷²⁾, tj. předcházení vzniku odpadu, jeho opětovné použití nebo využívání, nebo využívá konvenční technologie inovativním způsobem, zejména s cílem vytvořit cyklickou ekonomiku, která odpad využívá jako zdroj;
- d) zpracovávané materiály by jinak byly vyhozeny nebo zpracovány způsobem méně šetrným k životnímu prostředí a
- e) investice pouze nezvyšuje poptávku po materiálech určených k recyklaci, aniž by zvýšila sběr těchto materiálů.

⁽⁷¹⁾ Směrnice 2008/98/ES, článek 28.

⁽⁷²⁾ Současnému stavu techniky odpovídá takový proces, ve kterém je předcházení vzniku odpadu, jeho opětovné použití, recyklace a využívání při výrobě konečného produktu běžná praxe přinášející zisk. V případě potřeby musí být pojem „současný stav techniky“ vykládán z hlediska technologií a společného trhu Unie.

(159) Podpora, která je na rozdíl od bodu 158 písm. a) určena pro nakládání s vlastním odpadem příjemce, bude posouzena na základě obecných kritérií uvedených v oddílu 3.1, jež se vztahují na podporu podnikům, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence norem Unie podle bodu 25 písm. c).

3.6. Podpora na zachycování a ukládání uhlíku (CCS)

(160) Jak uznává směrnice 2009/31/ES⁽⁷³⁾ („směrnice o zachycování a ukládání uhlíku“) a sdělení Komise o budoucnosti zachycování a ukládání CO₂ v Evropě⁽⁷⁴⁾, CCS představuje technologii, která může přispět ke zmírnění změny klimatu. Při přechodu na plně nízkouhlíkové hospodářství představuje technologie CCS jeden ze způsobů, jak sladit poptávku po fosilních palivech s potřebou snížit emise skleníkových plynů. V některých průmyslových odvětvích může technologie CCS v současné době představovat jedinou technologickou možnost, která je schopna snížit emise z výrobního procesu v měřítku, které je v dlouhodobém výhledu nutné. Vzhledem k tomu, že náklady na zachycování, dopravu a ukládání jsou závažnou překážkou, která zavedení technologie CCS brání, může k podpoře rozvoje této technologie přispět státní podpora.

(161) Aby se podpořilo dosažení dlouhodobých cílů v oblasti dekarbonizace, Komise má za to, že podpora na technologii CCS přispívá ke společnému cíli v oblasti ochrany životního prostředí.

(162) Unie přijala řadu iniciativ, které se zaměřují na negativní externalitu. Internalizaci nákladů na emise skleníkových plynů zajišťuje zejména unijní systém ETS, který však stále není schopen zaručit, že dlouhodobé cíle Unie v oblasti dekarbonizace budou splněny. Komise proto předpokládá, že podpora na technologii CCS řeší zbytkové selhání trhu, pokud nemá k dispozici důkazy, že k tomuto selhání již nedochází.

(163) Aniž jsou dotčeny zejména právní předpisy Unie v této oblasti, Komise předpokládá, že podpora je vhodná, pokud jsou splněny všechny ostatní podmínky. Je povolena jak provozní, tak investiční podpora.

(164) Podporu lze poskytovat elektrárnám na fosilní paliva nebo biomasu (včetně elektráren na fosilní paliva i biomasu) nebo jiným průmyslovým zařízením vybaveným technologií pro zachycování, dopravu a ukládání CO₂ nebo na jednotlivé prvky řetězce CCS. Podpora na projekty CCS však nezahrnuje podporu na zařízení, která produkují emise CO₂ (průmyslová zařízení nebo elektrárny), jako taková, ale podporu na náklady vyplývající z projektu CCS.

(165) Podpora je omezena na dodatečné náklady na zachycování, dopravu a ukládání uvolněného CO₂. Obecně se má za to, že hypotetický srovnávací scénář představuje situaci, kdy projekt není proveden, neboť technologie CCS se podobá dodatečné infrastruktuře, které není k provozu zařízení zapotřebí. Vzhledem k tomuto scénáři jsou způsobilé náklady definovány jako mezera ve financování. Jsou zohledněny všechny příjmy, včetně např. úspor nákladů plynoucích z menší potřeby pořizovat povolenky v systému ETS, z financování NER300 a z financování EEPR⁽⁷⁵⁾.

(166) Komise posuzuje rušivé účinky podpory na základě kritérií stanovených v oddílu 3.2.6 s ohledem na to, zda jsou zavedena opatření pro sdílení poznatků, zda je infrastruktura otevřená třetím stranám a zda má podpora pro jednotlivé prvky řetězce CCS pozitivní dopad na jiná zařízení na fosilní paliva ve vlastnictví příjemce.

⁽⁷³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114).

⁽⁷⁴⁾ COM(2013) 180 final ze dne 27. března 2013.

⁽⁷⁵⁾ Rozhodnutí Komise 2010/670/EU (financování z rezervy vyhrazené pro nové účastníky, NER300) (Úř. věst. L 290, 6.11.2010, s. 39.) a nařízení (EU) č. 1233/2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 663/2009 (financování z Evropského programu oživení energetiky, EEPR) (Úř. věst. L 346, 30.12.2010, s. 5).

3.7. Podpora ve formě snížení ekologických daní nebo osvobození od těchto daní a ve formě snížení financování podpory na elektřinu z obnovitelných zdrojů

3.7.1. Podpora ve formě snížení ekologických daní nebo osvobození od těchto daní

(167) Ekologické daně se ukládají, aby zvýšily náklady spojené s chováním, které poškozuje životní prostředí, a tím od takového chování odrazovaly a zvyšovaly úroveň ochrany životního prostředí. Ekologické daně by v zásadě měly odrážet celkové náklady pro společnost, a proto by také částka daně placená na jednotku emisí měla být pro všechny firmy, které produkují emise, stejná. I když snížení ekologických daní nebo osvobození od těchto daní může mít na dosažení tohoto cíle negativní dopad⁽⁷⁶⁾, může být přesto tento přístup nutný, pokud by se příjemci jinak dostali do takové konkurenční nevýhody, že by vůbec nebylo reálné ekologickou daň zavést.

(168) Poskytnutí příznivějšího daňového zacházení některým podnikům jistě může usnadnit zavedení vyšší obecné úrovně ekologických daní. Snížení ekologických daní nebo osvobození od těchto daní⁽⁷⁷⁾, včetně vrácení daně, proto může alespoň nepřímo přispět ke zvýšení ochrany životního prostředí. Neměl by však být oslaben celkový cíl ekologické daně, jímž je odrazovat od chování poškozujícího životní prostředí. Snížení daní by mělo být považováno za nezbytné a mělo by být založeno na objektivních, transparentních a nediskriminačních kritériích, a dotčené podniky by měly přispět ke zvýšení ochrany životního prostředí. Toho by bylo možné dosáhnout tak, že se poskytne náhrada ve formě vrácení daně, což znamená, že podniky nejsou osvobozeny od daně jako takové, ale obdrží stanovenou roční náhradu za předpokládaný nárůst splatné výše daně.

(169) Komise režimy podpory schválí na dobu nejvýše deseti let a po tomto období může členský stát opatření oznámit znovu, pokud dotčené opatření podpory znovu vyhodnotí jako vhodné.

(170) Komise bude mít za to, že snížení daní neoslabuje obecný sledovaný cíl a že alespoň nepřímo přispívá ke zvýšení úrovně ochrany životního prostředí, pokud členský stát prokáže, že i) snížení je náležitě zacíleno na podniky, které jsou vyšší daní postiženy nejvíce, a že ii) vyšší daňová sazba je obecně použitelná na rozdíl od případu, kdy by výjimka poskytnuta nebyla.

(171) Za tímto účelem Komise posoudí informace poskytnuté členskými státy. Tyto informace by měly na jedné straně zahrnovat příslušné odvětví či příslušná odvětví nebo kategorie příjemců podpory, na které se vztahuje osvobození od daně nebo snížení daní, a na straně druhé situaci hlavních příjemců podpory v každém příslušném odvětví a vysvětlení, jak může zdanění přispět k ochraně životního prostředí. Odvětví osvobozená od daně by měla být řádně popsána a měl by být poskytnut seznam největších příjemců v každém odvětví (zejména s ohledem na obrat, podíl na trhu a výši daňového základu).

(172) Při harmonizaci environmentálních daní může Komise uplatnit zjednodušený přístup k posouzení nezbytnosti a přiměřenosti podpory. V souvislosti se směrnicí 2003/96/ES⁽⁷⁸⁾ („směrnice o zdanění energie“) může Komise uplatnit zjednodušený přístup ke snížení daně, který zachovává minimální úroveň zdanění v Unii. U všech ostatních environmentálních daní je nutné provést důkladné posouzení nezbytnosti a přiměřenosti podpory.

Situace 1: harmonizované ekologické daně

(173) Komise bude podporu ve formě snížení daní považovat za nezbytnou a přiměřenou, za předpokladu, že i) příjemci uhradí daň alespoň na minimální úrovni zdanění v Unii, kterou stanoví příslušná použitelná směrnice; ii) výběr příjemců podpory je založen na objektivních a transparentních kritériích a že iii) podpora je v zásadě udělována stejným způsobem všem soutěžitelům v tomtéž odvětví, pokud jsou v podobné konkrétní situaci.

⁽⁷⁶⁾ V mnoha případech jsou firmy, jimž bylo snížení daní poskytnuto, zároveň firmami, jež svým chováním, na které se daň zaměřuje, životní prostředí poškozují nejvíce.

⁽⁷⁷⁾ Jedním ze způsobů, jak to provést, je udělit náhradu ve formě jednorázových daňových úlev, jimiž podniky nejsou od daně osvobozeny, ale obdrží jednorázovou částku jako náhradu za tuto daň.

⁽⁷⁸⁾ Směrnice 2003/96/ES, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51), stanoví minimální úroveň zdanění.

(174) Členské státy mohou podporu poskytnout ve formě snížení sazby daně nebo jako stanovenou výši roční náhrady (vrácení daně) nebo jako kombinaci obou možností. Výhodou přístupu využívajícího vrácení daně je skutečnost, že podniky reagují na cenový signál, který ekologická daň poskytuje. V takovém případě se výše vrácené daně vypočítá na základě údajů za minulá období, tj. podle úrovně produkce a spotřeby či znečištění zjištěné u podniku v daném referenčním roce. Výše vrácené daně nesmí překročit minimální výši daně v Unii, která by byla pro daný referenční rok stanovena.

(175) Pokud příjemci platí méně, než je minimální úroveň zdanění v Unii stanovená v příslušné použitelné směrnici, podpora se posoudí na základě podmínek pro neharmonizované ekologické daně stanovené v bodech 176 až 178.

Situace 2: Neharmonizované ekologické daně a zvláštní případy harmonizovaných daní

(176) V případě všech ostatních neharmonizovaných ekologických daní a harmonizovaných daní nižších, než jsou minimální úrovně v Unii stanovené ve směrnici o zdanění energie (viz bod 172), a s cílem prokázat nezbytnost a přiměřenost podpory by členský stát měl jasně vymezit rozsah snížení daní. Za tímto účelem by měl členský stát poskytnout informace uvedené v bodě 171. Členské státy mohou rozhodnout, že příjemcům poskytnou podporu ve formě vrácení daně (uvedenou v bodě 174). Na základě tohoto přístupu jsou příjemci podpory i nadále vystaveni cenovému signálu, který má ekologická daň poskytovat, a současně omezuje předpokládaný nárůst splatné výše daně.

(177) Komise bude podporu považovat za nezbytnou, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- a) výběr příjemců je založen na objektivních a transparentních kritériích a podpora je v zásadě udělována stejným způsobem všem soutěžitelům v tomtéž odvětví, pokud jsou v podobné konkrétní situaci;
- b) ekologická daň bez snížení výrazně zvyšuje výrobní náklady vypočtené jako podíl hrubé přidané hodnoty pro každé odvětví či každou kategorii individuálních příjemců a
- c) podstatný nárůst výrobních nákladů nelze přenést na spotřebitele, aniž by to vedlo k významnému snížení prodeje.

(178) Komise bude podporu považovat za přiměřenou, je-li splněna jedna z těchto podmínek:

- a) příjemci podpory uhradí alespoň 20 % vnitrostátní ekologické daně, nebo
- b) snížení daně je podmíněno uzavřením dohod mezi členským státem a příjemci nebo sdruženími příjemců, v nichž se příjemci nebo sdružení příjemců zavážou, že splní cíle v oblasti ochrany životního prostředí, které mají stejný účinek jako v případě, kdy by příjemci uhradili alespoň 20 % vnitrostátní daně, nebo za okolností uvedených v bodě 173, pokud by se uplatnila minimální úroveň zdanění v Unii. Tyto dohody nebo závazky se mohou kromě jiného týkat snížení spotřeby energie, snížení emisí nebo jakýchkoli jiných opatření na ochranu životního prostředí. Uvedené dohody musí splňovat všechny tyto podmínky:
 - i) předmět dohod byl projednán každým členským státem a stanoví cíle a časový rámec pro dosažení cílů;
 - ii) členský stát zajišťuje nezávislé⁽⁷⁹⁾ a včasné sledování toho, jak jsou závazky sjednané v dohodách plněny, a
 - iii) dohody jsou pravidelně revidovány s ohledem na technologický a jiný vývoj a stanoví účinná sankční opatření uplatňovaná v případě nedodržení závazků.

(179) V případě uhlíkové daně z energetických výrobků používaných k výrobě elektrické energie je dodavatel elektřiny povinen odvést daň. Tuto uhlíkovou daň lze koncipovat tak, aby zdaněním uhlíku podporovala ceny povolenek v unijním systému ETS a přímo s nimi souvisela. Cena elektrické energie však vzroste, pokud jsou tyto náklady přeneseny na spotřebitele elektřiny. V takovém případě je dopad uhlíkové daně srovnatelný se situací, kdy jsou náklady na povolenky v systému ETS promítnuty a zahrnuty do ceny elektrické energie; jedná se o nepřímé náklady na emise.

⁽⁷⁹⁾ Pro tyto účely není důležité, zda sledování provádí veřejný či soukromý orgán.

(180) Je-li tedy daň uvedená v bodě 179 koncipována tak, aby přímo souvisela s cenou povolenek v systému EU ETS a jejím cílem bylo navýšení ceny povolenek, je možné uvažovat o poskytnutí náhrady za takto vzniklé vyšší nepřímé náklady. Komise bude opatření považovat za slučitelné s vnitřním trhem, pouze pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

- a) podpora je poskytnuta pouze odvětvím a pododvětvím uvedeným v příloze II pokynů ke státní podpoře v souvislosti se systémem ETS⁽⁸⁰⁾ jako náhrada za dodatečné nepřímé náklady vyplývající z daně;
- b) intenzita podpory a maximální intenzita podpory je vypočtena postupem popsaným v bodech 27 až 30 pokynů ke státní podpoře v souvislosti se systémem ETS. Forwardovou cenu povolenky v systému ETS lze nahradit úrovní vnitrostátní daně a
- c) podpora je udělena jako jednorázová částka, kterou lze příjemci vyplatit v roce, ve kterém vznikly náklady, nebo v roce následujícím. Pokud je podpora vyplacena v roce, ve kterém vznikly náklady, musí být zaveden mechanismus sledování *ex post*, který zajistí, aby byly všechny přeplatky podpory vráceny do 1. července následujícího roku.

3.7.2. Podpora ve formě snížení financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů⁽⁸¹⁾

(181) Financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů prostřednictvím poplatků se samo o sobě nezaměřuje na určitou negativní externalitu, a proto nemá přímý dopad na životní prostředí. Tyto poplatky se tedy zásadně liší od nepřímých daní z elektřiny stanovených v bodě 167, i když i ony mohou vést k vyšším cenám elektřiny. Toto zvýšení nákladů na elektřinu může být přímo vyjádřeno prostřednictvím zvláštního poplatku, který je vybírán od spotřebitelů elektřiny navíc k ceně elektřiny, nebo nepřímo formou dodatečných nákladů, které vzniknou dodavatelům elektrické energie v důsledku závazků vykupovat energii z obnovitelných zdrojů, které jsou následně přeneseny na jejich zákazníky, tedy na spotřebitele elektrické energie. Typickým příkladem by bylo, kdyby dodavatelé elektrické energie museli povinně nakoupit určitý podíl energie z obnovitelných zdrojů prostřednictvím zelených osvědčení, za něž dodavatelé není poskytnuta náhrada.

(182) Náklady na financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů, které nesou spotřebitelé energie, by v zásadě měly být hrazeny způsobem, který není vůči žádnému spotřebiteli energie diskriminační. Aby se však pro financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů zabezpečila dostatečná základna, může být nutné určité cílené snížení těchto nákladů, což přispěje k dosažení cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů stanovených na úrovni EU⁽⁸²⁾. Aby se na druhé straně předešlo situaci, kdy by se podniky, které jsou obzvláště dotčeny náklady na financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů, dostávaly do značné konkurenční nevýhody, mohou členské státy za tyto dodatečné náklady přiznat částečnou náhradu. Bez této náhrady by financování podpory mohlo být neudržitelné a veřejnost by mohla ambiciózní opatření podpory na energii z obnovitelných zdrojů přijímat jen omezeně. Na druhé straně však platí, že pokud by tato náhrada byla příliš vysoká nebo byla udělena příliš vysokému počtu spotřebitelů elektřiny, mohlo by to ohrozit celkové financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů a rovněž omezit přijetí ze strany veřejnosti a mohlo by dojít k obzvláště zatelnému narušení hospodářské soutěže a obchodu.

(183) Při posuzování státní podpory poskytnuté jako náhrada za financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů Komise uplatní pouze podmínky stanovené v tomto oddíle a v oddílu 3.2.7.

⁽⁸⁰⁾ Úř. věst. C 158, 5.6.2012, s. 4.

⁽⁸¹⁾ Právní předpisy týkající se vnitřního trhu (směrnice 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES, Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55. nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003, Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 15. a následně kodexy sítě a pokyny) neopravňují ke křížovému subvencování spotřebitelů v rámci tarifních režimů.

⁽⁸²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů stanoví závazné cíle v této oblasti pro všechny členské státy. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/77/ES o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou již dříve stanovila cíle týkající se elektřiny z obnovitelných zdrojů, o jejichž dosažení musely členské státy usilovat.

(184) Aby se zaručilo, že podpora slouží k usnadnění financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů, členské státy budou muset prokázat, že dodatečné náklady promítnuté do vyšších cen elektrické energie, které nesou příjemci, vyplývají pouze z podpory na energii z obnovitelných zdrojů. Dodatečné náklady nesmějí financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů převýšit⁽⁸³⁾.

(185) Podpora by měla být omezena na odvětví, jejichž konkurenční pozice je ohrožena v důsledku nákladů vyplývajících z financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů, a sice podle jejich náročnosti na elektrickou energii a tlaku mezinárodního obchodu. Podpora tak může být poskytnuta pouze tehdy, pokud podnik působí v některém odvětví uvedeném na seznamu v příloze 3⁽⁸⁴⁾. Tento seznam byl vypracován pouze za účelem určení způsobilosti pro tuto konkrétní formu náhrady.

(186) Aby se navíc zohlednila skutečnost, že některá odvětví mohou být z hlediska náročnosti na elektrickou energii velmi různorodá, mohou členské státy do svého vnitrostátního programu pro snížení nákladů vyplývajících z financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů zahrnout podniky, jejichž náročnost na elektrickou energii činí nejméně 20 %⁽⁸⁵⁾ a působí v odvětví, jehož intenzita obchodu dosahuje na úrovni EU alespoň 4 %, i když tyto podniky nepůsobí v odvětví uvedeném v příloze 3⁽⁸⁶⁾. Pro výpočet náročnosti podniku na elektrickou energii se použijí standardní referenční hodnoty účinnosti spotřeby elektrické energie pro dané odvětví, jsou-li k dispozici.

(187) Je třeba, aby členské státy ve způsobilém odvětví zajistily, že je výběr příjemců prováděn na základě objektivních, nediskriminačních a transparentních kritérií a že je podpora v zásadě udělována stejným způsobem všem soutěžitelům v tomtéž odvětví, pokud jsou v podobné konkrétní situaci.

(188) Komise bude podporu považovat za přiměřenou, pokud příjemci podpory uhradí alespoň 15 % dodatečných nákladů bez snížení.

(189) Vzhledem k významnému nárůstu příplatků na obnovitelné zdroje v posledních letech však může být 15 % podíl na celkovém příplatku na tyto zdroje pro podniky, které jsou touto zátěží obzvláště zasaženy, neúnosný. V případě potřeby tak členské státy mají možnost ještě více omezit výši nákladů vyplývajících z financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů, které mají podniky nést, na 4 % hrubé přidané hodnoty⁽⁸⁷⁾ dotčeného podniku. V případě podniků, jejichž náročnost na elektrickou energii dosahuje alespoň 20 %, mohou členské státy omezit celkovou částku, jež má být uhrazena, na 0,5 % hrubé přidané hodnoty dotčeného podniku.

(190) Pokud se členské státy rozhodnou, že omezení ve výši 4 % a 0,5 % hrubé přidané hodnoty uplatní, musí se tato omezení vztahovat na všechny způsobilé podniky.

(191) Členské státy mohou přijmout opatření, která zajistí, že údaje o hrubé přidané hodnotě použité pro účely tohoto oddílu zahrnují všechny související náklady na pracovní sílu.

⁽⁸³⁾ Nejpřímějším způsobem průkazu příčinné vazby je odkaz na poplatek nebo dávku přičtené k ceně elektrické energie, které jsou určeny k financování energie z obnovitelných zdrojů. Nepřímým způsobem, jak prokázat dodatečné náklady, by byl výpočet dopadu vyšších čistých nákladů, které dodavatelům elektrické energie vznikly v důsledku zelených osvědčení, a výpočet dopadu na cenu elektrické energie za předpokladu, že vyšší čisté náklady jsou dodavatelem přeneseny na spotřebitele.

⁽⁸⁴⁾ Komise má za to, že těmito riziky jsou ohrožena odvětví, jejichž intenzita obchodu dosahuje na úrovni EU 10 % v případě, že náročnost odvětví na elektrickou energii činí na úrovni EU alespoň 10 %. Obdobné riziko navíc ohrožuje i odvětví, která jsou vystavena menšímu tlaku obchodu, nejméně však 4 %, a jejichž náročnost na elektrickou energii je mnohem vyšší, neboť dosahuje alespoň 20 %, nebo jež jsou z ekonomického hlediska podobné (např. z důvodu nahraditelnosti). Těmto rizikům by byla stejně tak vystavena odvětví, jejichž náročnost na elektrickou energii je o něco nižší, nejméně však 7 %, a jež jsou vystavena velkému tlaku obchodu, který dosahuje nejméně 80 %. Na základě těchto kritérií byl vypracován seznam způsobilých odvětví. Začleněna byla i níže uvedená odvětví, neboť jsou z ekonomického hlediska podobná odvětvím uvedeným na seznamu a produkují nahraditelné výrobky (odlévání oceli, lehkých kovů a neželezných kovů z důvodu nahraditelnosti odléváním železa; zpracování vytrádků surovin k dalšímu využití z důvodu nahraditelnosti primárními produkty uvedenými na seznamu).

⁽⁸⁵⁾ Podrobné informace o způsobu výpočtu náročnosti podniku na elektrickou energii jsou uvedeny v příloze 4.

⁽⁸⁶⁾ Toto kritérium lze použít i u podniků působících v odvětví služeb.

⁽⁸⁷⁾ Podrobné informace o způsobu výpočtu hrubé přidané hodnoty podniku jsou uvedeny v příloze 4.

(192) Členské státy mohou podporu poskytnout buď ve formě snížení poplatků, nebo jako stanovenou výši roční náhrady (vrácení daně), nebo jako kombinaci obou možností⁽⁸⁸⁾. Pokud je podpora poskytnuta ve formě snížení poplatků, musí být zaveden mechanismus sledování *ex post*, který zajistí, aby byly všechny přeplatky podpory vráceny do 1. července následujícího roku. Pokud je podpora poskytnuta ve formě stanovené výše roční náhrady, musí být vypočtena na základě údajů za minulá období, tj. zjištěné úrovně spotřeby elektřiny a hrubé přidané hodnoty v daném referenčním roce. Na základě parametrů stanovených v tomto oddílu nesmí výše náhrady překročit výši podpory, kterou by podnik v referenčním roce obdržel.

3.7.3. *Přechodná pravidla pro podporu poskytnutou na snížení zátěže spojené s financováním podpory na energii z obnovitelných zdrojů*

(193) Členské státy musí uplatnit kritéria způsobilosti a přiměřenosti stanovená v oddílu 3.7.2 nejpozději do 1. ledna 2019. Podpora poskytnutá v období před tímto datem bude za slučitelnou považována tehdy, jestliže bude splňovat tato kritéria.

(194) Komise má navíc za to, že každou podporu poskytnutou na snížení zátěže spojené s financováním podpory na elektřinu z obnovitelných zdrojů v letech před rokem 2019 lze označit za slučitelnou s vnitřním trhem, pokud je v souladu s plánem úpravy.

(195) Aby u jednotlivých podniků nenastalo náhle zhoršení situace, zahrnuje plán úpravy postupné přizpůsobení se úrovní podpory vyplývajícím z uplatňování kritérií způsobilosti a přiměřenosti stanovených v oddílu 3.7.2.

(196) Pokud byla podpora poskytnuta na období před datem použitelnosti těchto pokynů, stanoví tento plán i postupné uplatňování kritérií pro dané období.

(197) Pokud byla podpora ve formě snížení zátěže spojené s financováním podpory na elektřinu z obnovitelných zdrojů nebo osvobození od této zátěže udělena podnikům, které nejsou podle oddílu 3.7.2 způsobilé, před datem použitelnosti těchto pokynů, lze tuto podporu prohlásit za slučitelnou za předpokladu, že plán úpravy počítá s minimálním vlastním příspěvkem ve výši 20 % dodatečných nákladů na příplatek bez snížení, jenž bude zaveden postupně, nejpozději však do 1. ledna 2019.

(198) Plán úpravy zohlední všechny důležité ekonomické faktory související s politikou v oblasti obnovitelných zdrojů energie.

(199) Plán úpravy schválí Komise.

(200) Plán úpravy je oznámen Komisi nejpozději dvanáct měsíců od data použitelnosti těchto pokynů.

3.8. **Podpora na energetickou infrastrukturu**

(201) Moderní energetická infrastruktura má zásadní význam pro integrovaný trh s energií, jenž má zásadní význam pro zajištění energetické bezpečnosti v Unii, a umožňuje Unii splnit obecnější cíle v oblasti klimatu a energetiky. Komise odhadla celkové potřeby investic do energetických infrastruktur evropského významu do roku 2020 přibližně na 200 miliard EUR⁽⁸⁹⁾. Toto posouzení vycházelo z hodnocení infrastruktury potřebné k tomu, aby Unie splnila zastřešující cíle politiky, tedy aby dokončila vnitřní trh s energií, zajistila bezpečnost dodávek energie a umožnila integraci energie z obnovitelných zdrojů. Pokud nemožou účastníci trhu potřebnou strukturu zajistit, může být nutné poskytnout státní podporu, aby se překonalo selhání trhu a zároveň zaručilo, že jsou uspokojeny vysoké potřeby Unie v oblasti infrastruktury. To platí zejména pro projekty infrastruktury, které mají přeshraniční dopad nebo přispívají k regionální soudržnosti. Podpora na energetickou infrastrukturu, včetně její modernizace a vylepšení, by v zásadě měla být podporou investiční.

⁽⁸⁸⁾ Výhodou stanovené výše roční náhrady (vrácení daně) je skutečnost, že podniky, na něž se vztahuje výjimka, jsou vystaveny témuž nárůstu mezních nákladů na elektřinu (tj. témuž nárůstu nákladů na každou další spotřebovanou MWh elektřiny), čímž se omezuje případné narušení hospodářské soutěže v odvětví.

⁽⁸⁹⁾ Pracovní dokument útvarů Komise „Investiční potřeby a požadavky na financování energetické infrastruktury“, 6.6.2011, SEK(2011) 755, s. 2.

3.8.1. Cíl společného zájmu

(202) Energetická infrastruktura je základním předpokladem fungování trhu s energií. Podpora na energetickou infrastrukturu proto vnitřní trh s energií posiluje. Zvyšuje stabilitu systému, přiměřenost výroby a integraci různých zdrojů energie a zlepšuje dodávku energie v méně rozvinutých sítích. Komise má proto za to, že podpora na energetickou infrastrukturu je přínosná pro vnitřní trh, a tudíž přispívá k cíli společného zájmu.

3.8.2. Potřeba státního zásahu

(203) Investice do energetické infrastruktury se často vyznačují selháním trhu. Selhání trhu, k němuž může dojít v oblasti energetické infrastruktury, se týká problémů s koordinací. Různé zájmy investorů, nejistý výsledek spolupráce a síťové účinky mohou zabránit rozvoji projektu nebo jeho efektivnímu návrhu. Zároveň může energetická infrastruktura vytvořit značné pozitivní externality, jejichž prostřednictvím mohou náklady a přínosy spojené s infrastrukturou vzniknout asymetricky různým účastníkům trhu a členským státům.

(204) Aby se selhání trhu uvedená v bodě 203 vyřešila, obvykle se na energetickou infrastrukturu vztahuje regulace sazeb a přístupu a infrastruktura podléhá požadavkům na oddělení podle právních předpisů v oblasti vnitřního trhu s energií⁽⁹⁰⁾.

(205) Pokud jde o financování, je poskytnutí státní podpory jedním ze způsobů, jak překonat selhání trhu jinak než prostřednictvím povinných uživatelských sazeb. Aby se proto prokázala potřeba státní podpory v oblasti energetické infrastruktury, uplatní se zásady popsané v bodech 206 a 207.

(206) Komise má za to, že u projektů společného zájmu definovaných v nařízení (EU) č. 347/2013⁽⁹¹⁾ a týkajících se inteligentních sítí a investic do infrastruktury v podporovaných oblastech může v důsledku pozitivních externalit a problémů s koordinací dojít k takovým selháním trhu, že k jejich odstranění nemusí stačit financování podle sazeb, a státní podporu lze tedy udělit.

(207) V případě projektů energetické infrastruktury podle bodu 206, které jsou částečně či zcela osvobozeny od regulace vnitřního trhu s energií, a v případě projektů, na něž se bod 206 nevztahuje, provede Komise individuální posouzení potřeby státní podpory. V rámci svého posouzení Komise posoudí tyto faktory: i) do jaké míry je selhání trhu příčinou toho, že nezbytná infrastruktura není zajištěna optimálním způsobem; ii) do jaké míry je infrastruktura otevřena přístupu třetích stran a podléhá regulaci sazeb a iii) do jaké míry projekt přispívá k bezpečnosti dodávek energie do Unie.

(208) V případě projektů ropné infrastruktury se Komise domnívá, že státní podpory není zapotřebí. Členské státy však za výjimečných okolností mohou státní podporu v řádně odůvodněných případech poskytnout.

⁽⁹⁰⁾ Právní předpisy v oblasti vnitřního trhu s energií zahrnují především směrnici 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55), směrnici 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94), nařízení (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů, nařízení (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 15) a nařízení (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36).

⁽⁹¹⁾ Nařízení (EU) č. 347/2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě.

3.8.3. Vhodnost

(209) Komise má za to, že vhodným primárním prostředkem k financování energetické infrastruktury jsou sazby⁽⁹²⁾. V případě projektů společného zájmu, inteligentních sítí a investic do infrastruktury v podporovaných oblastech však lze za vhodný nástroj pro částečné či úplné financování této infrastruktury považovat státní podporu. V takových případech selhání trhu často brání plnému provedení zásady „znečišťovatel platí“, na které je založena regulace sazeb, např. kvůli tomu, že zvýšení sazby za účelem financování investic do nové infrastruktury by bylo tak výrazné, že by od těchto investic odrazovalo nebo by odrazovalo potenciální zákazníky od využívání infrastruktury.

3.8.4. Motivační účinek

(210) Motivační účinek podpory se posoudí na základě podmínek stanovených v oddílu 3.2.4.

3.8.5. Přiměřenost

(211) Částka podpory se musí omezit na minimum nezbytné k dosažení sledovaných cílů v oblasti infrastruktury. U podpory na infrastrukturu se předpokládá, že hypotetickým srovnávacím scénářem je situace, v níž by se projekt neuskutečnil. Způsobilými náklady je tudíž mezera ve financování.

(212) Opatření podpory na infrastrukturu by nemělo přesáhnout intenzitu podpory ve výši 100 % způsobilých nákladů.

(213) Komise bude od členských států vyžadovat, aby jasně a samostatně určily každé další opatření podpory, jež by mohlo mít na posouzení opatření podpory na infrastrukturu vliv.

3.8.6. Zabránění vzniku nežádoucích negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod

(214) Komise bude vzhledem ke stávajícím požadavkům vyplývajícím z právních předpisů v oblasti vnitřního trhu s energií, jež mají posílit hospodářskou soutěž, mít za to, že podpora na energetickou infrastrukturu, která podléhá regulaci vnitřního trhu, nemá nežádoucí rušivé účinky.

(215) V případě infrastruktury, která je z oblasti působnosti právních předpisů v oblasti vnitřního trhu s energií částečně či úplně vyňata nebo na niž se tyto předpisy nevztahují, a v případě podzemních zásobníků plynu Komise provede v jednotlivých případech posouzení potenciálního narušení hospodářské soutěže, a to zejména s ohledem na míru přístupu třetích stran k podporované infrastruktuře, přístup k alternativní infrastruktuře a podíl příjemce na trhu.

3.9. Podpora na přiměřenost výroby

(216) S rostoucím podílem obnovitelných zdrojů energie se výroba elektrické energie v mnoha členských státech přesouvá od systému poměrně stabilní a nepřetržité dodávky k systému s větším počtem menších dodávek z různých zdrojů. Tento přesun vyvolává nové výzvy z hlediska zajištění přiměřenosti výroby.

(217) Selhání trhu a regulace může být navíc příčinou nedostatečných investic do výrobní kapacity, například tehdy, jsou-li velkoobchodní ceny zastropované a trhy s elektřinou nezajišťují dostatečné pobídky k investicím.

(218) Některé členské státy proto zvažují, že zavedou opatření, jimiž přiměřenost výroby zajistí, zpravidla tím, že výrobcům poskytnou podporu na pouhou dostupnost výrobní kapacity⁽⁹³⁾.

⁽⁹²⁾ Regulační rámec vymezený směrnicemi Komise 2009/72/ES a 2009/73/ES stanoví logiku a zásady, jimiž se řídí regulace sazeb za přístup a používání, které provozovatelé přepravních a distribučních soustav používají k financování investic do této infrastruktury a její údržby.

⁽⁹³⁾ Komise se otázkou přiměřenosti výroby zabývala zejména ve sdělení ze dne 5. listopadu 2013 nazvaném „Vytvoření vnitřního trhu s elektřinou a optimální účinek veřejných zásahů“ (C(2013) 7243 final) a v souvisejícím pracovním dokumentu útvarů Komise ze dne 5. listopadu 2013 nazvaném „Přiměřenost výroby na vnitřním trhu s elektřinou – pokyny k veřejným zásahům“ SWD(2013) 438 final.

3.9.1. Cíl společného zájmu

(219) Opatření k zajištění přiměřenosti výroby lze navrhnout mnoha různými způsoby, např. ve formě investiční a provozní podpory (v zásadě pouze odměna za závazek k zajištění dostupnosti dodávek elektřiny), a mohou při tom sledovat různé cíle. Mohou se například snažit rozptýlit krátkodobé obavy vyvolané nedostatkem pružné výrobní kapacity, která umožňuje vyrovnat se s náhlými výkyvy v proměnlivé výrobě větrné a sluneční energie, nebo mohou pro přiměřenost výroby vytyčit cíl, jehož se členské státy mohou snažit dosáhnout i bez ohledu na krátkodobé úvahy.

(220) Podpora na přiměřenost výroby může být v rozporu s cílem postupného odstranění dotací poškozujících životní prostředí, včetně dotací na fosilní paliva. Členské státy by proto měly v první řadě zvážit alternativní způsoby zajištění přiměřenosti výroby, které nemají nepříznivý dopad na cíl spočívající v postupném odstranění dotací poškozujících životní prostředí nebo hospodářství, např. by měly usnadnit opatření k řízení poptávky a zvýšit propojovací kapacitu.

(221) Měl by být jasně definován přesný cíl, na nějž se opatření zaměřuje, včetně toho, kdy a kde problém s přiměřeností výroby podle očekávání nastane. Problém s přiměřeností výroby by měl být určen v souladu s analýzou přiměřenosti výroby, kterou pravidelně provádí Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav v souladu s právními předpisy upravujícími vnitřní trh s energií⁽⁹⁴⁾.

3.9.2. Potřeba státního zásahu

(222) Je třeba řádně analyzovat a kvantitativně vyjádřit povahu a příčiny problému s přiměřeností výroby, a tím i potřebu státní podpory k zajištění této přiměřenosti, například pokud jde o nedostatek kapacity ve špičkovém zatížení nebo sezónní kapacity nebo poptávku ve špičce v případě, že krátkodobý velkoobchodní trh není schopen nabídku a poptávku sladit. Měla by být popsána měrná jednotka použitá ke kvantitativnímu vyjádření a také metoda výpočtu.

(223) Členské státy by měly předložit jasné důvody, proč nelze očekávat, že trh bez zásahu zajistí přiměřenost výroby sám, přičemž se zohlední probíhající tržní a technologický vývoj⁽⁹⁵⁾.

(224) Komise v posouzení mimo jiné případně zohlední tyto prvky, které jí poskytnou členské státy:

- a) posouzení dopadu proměnlivého objemu výroby energie, včetně objemu výroby pocházejícího ze sousedních soustav;
- b) posouzení dopadu účasti subjektů na straně poptávky včetně popisu opatření na podporu řízení poptávky⁽⁹⁶⁾;
- c) posouzení skutečné nebo potenciální existence propojovacích vedení včetně popisu prováděných a plánovaných projektů;
- d) posouzení všech ostatních prvků, které mohou vyvolat či prohloubit problém s přiměřeností výroby, např. selhání regulace nebo trhu, včetně např. stropů velkoobchodních cen.

3.9.3. Vhodnost

(225) Podpora by měla být poskytována pouze na službu dostupnosti poskytovanou výrobcem, tj. na závazek k tomu, být k dispozici pro zajištění dodávek elektřiny a na odpovídající náhradu za tuto dostupnost, například v podobě odměny za každý takto poskytnutý MW kapacity. Podpora by neměla zahrnovat žádnou odměnu za prodej elektřiny, tj. odměnu za každou prodanou MWh.

⁽⁹⁴⁾ Nařízení (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou, a zejména článek 8 o úkolech sítě ENTSO pro elektřinu (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 15). Platný odkaz může představovat zejména metodika vypracovaná Evropským sdružením provozovatelů přepravních soustav (ENTSO-E), pro posuzování přiměřenosti výroby na úrovni EU.

⁽⁹⁵⁾ Takový vývoj může zahrnovat například vývoj propojování trhů, vnitrodenních trhů, vyrovnávacích trhů a trhů pomocných služeb a skladování elektrické energie.

⁽⁹⁶⁾ Komise zohlední také plány zavádění inteligentních měřících přístrojů v souladu s přílohou I směrnice 2009/72/ES, jakož i požadavky směrnice o energetické účinnosti.

(226) Opatření by mělo být otevřené a zajišťovat odpovídající pobídky pro stávající i budoucí výrobce a hospodářské subjekty, kteří využívají vzájemně nahraditelné technologie, např. reakcí na straně poptávky a řešení zaměřená na skladování. Podpora by proto měla být poskytnuta prostřednictvím mechanismu, který umožňuje potenciálně různou dobu předstihu, již noví výrobci potřebují k uskutečnění nové investice pomocí různých technologií. Opatření by také mělo zohlednit, v jakém rozsahu by možný problém s přiměřeností výroby mohla odstranit propojovací kapacita.

3.9.4. Motivační účinek

(227) Motivační účinek podpory se posoudí na základě podmínek stanovených v oddílu 3.2.4 těchto pokynů.

3.9.5. Přiměřenost

(228) Celková částka podpory by měla být vypočtena způsobem, který povede k tomu, že příjemci získají míru návratnosti, již lze považovat za přiměřenou.

(229) Za přiměřenou bude považována taková míra návratnosti, které lze za běžných okolností dosáhnout prostřednictvím soutěžního nabídkového řízení na základě jasných, transparentních a nediskriminačních kritérií, které účinně sleduje vymezený cíl.

(230) Součástí opatření by měly být vestavěné mechanismy, které zajistí, že nedojde ke vzniku neočekávaných zisků.

(231) Opatření by mělo být koncipováno takovým způsobem, aby zajistilo, že cena placená za dostupnost automaticky klesne na nulu, lze-li předpokládat, že úroveň dodané kapacity bude odpovídat úrovni požadované kapacity.

3.9.6. Zabránění vzniku nežádoucích negativních účinků na hospodářskou soutěž a obchod

(232) Opatření by mělo být navrženo tak, aby v něm bylo možno využít jakoukoli kapacitu, která může účinně přispět k vyřešení problému s přiměřeností výroby, a to zejména s ohledem na tyto faktory:

- a) účast výrobců využívajících různé technologie a hospodářských subjektů nabízejících opatření s rovnocennou technickou výkonností, například řízení poptávky, propojovací vedení a skladování. Aniž je dotčeno ustanovení bodu 228, lze omezení účasti zdůvodnit pouze nedostačující technickou výkonností, která je k vyřešení problému s přiměřeností výroby nutná. Kromě toho by mělo být opatření k zajištění přiměřenosti výroby otevřeno potenciálnímu sdružování nabídky i poptávky;
- b) účast hospodářských subjektů z jiných členských států, je-li taková účast fyzicky možná zejména na regionální úrovni, tj. pokud lze kapacitu fyzicky poskytnout členskému státu, který opatření provádí, a lze-li vynutit závazky, jež toto opatření stanoví⁽⁹⁷⁾;
- c) účast dostatečného počtu výrobců, aby bylo možno stanovit konkurenční cenu kapacity;
- d) zabránění vzniku negativních účinků na vnitřní trh, např. v důsledku omezení vývozu, stropů velkoobchodních cen, omezení účasti v nabídkovém řízení či jiných opatření, která oslabují propojování trhů včetně vnitrodenních a vyrovnávacích trhů.

(233) Opatření by:

- a) nemělo snížit pobídky k investicím do propojovací kapacity;
- b) nemělo ohrožovat propojování trhů, včetně vyrovnávacích trhů;
- c) nemělo oslabovat investiční rozhodnutí o výrobě, která byla učiněna dříve, než hospodářské subjekty přijaly opatření či rozhodnutí o vyrovnávacím trhu či trhu pomocných služeb;
- d) nemělo nežádoucím způsobem posilovat dominantní postavení na trhu;
- e) mělo upřednostňovat nízkouhlíkové výrobce, pokud mají rovnocenné technické a ekonomické parametry.

⁽⁹⁷⁾ V případě přijetí společných ujednání je třeba tyto režimy přizpůsobit tak, aby se usnadnila přeshraniční účast v těchto režimech.

3.10. Podpora ve formě systémů obchodování s povolenkami

(234) Systémy obchodování s povolenkami lze nastavit tak, aby snižovaly emise znečišťujících látek, například emise NO_x⁽⁹⁸⁾. Mohou zahrnovat státní podporu, zejména pokud jsou povolení a povolenky poskytovány členskými státy za cenu nižší než jejich tržní hodnota. Pokud je celkový počet povolení, který členský stát udělí, nižší než celková výše předpokládaných potřeb podniků, bude celkový účinek na úroveň ochrany životního prostředí pozitivní. Na úrovni jednotlivých podniků platí, že pokud povolenky udělené podniku nepokrývají celkovou výši jeho předpokládaných potřeb, tento podnik musí buď snížit míru znečištění, čímž přispěje ke zlepšení úrovně ochrany životního prostředí, nebo na trhu dokoupit další povolenky, čímž poskytne náhradu za znečištění, které způsobil.

(235) Systémy obchodování s povolenkami se považují za slučitelné s vnitřním trhem, jsou-li splněny všechny tyto podmínky:

- a) systémy obchodování s povolenkami musí být nastaveny tak, aby dosahovaly přísnějších cílů v oblasti životního prostředí, než jakých má být dosaženo na základě norem Unie, jež jsou pro příslušné podniky závazné;
- b) povolenky musí být přidělovány transparentním způsobem na základě objektivních kritérií a zdrojů údajů nejvyšší dostupné kvality a celkový počet obchodovatelných povolení nebo povolenek poskytnutých jednotlivým podnikům za cenu, která je nižší než jejich tržní cena, nesmí přesáhnout předpokládané potřeby těchto podniků v situaci bez systému obchodování;
- c) metodika přidělování povolenek nesmí zvýhodňovat některé podniky nebo některá odvětví, pokud to není odůvodněno environmentálním hlediskem samotného systému nebo pokud je přijetí těchto pravidel z hlediska souladu s dalšími politikami v oblasti životního prostředí nutné;
- d) noví účastníci na trhu v zásadě nesmí získávat povolenky za lepších podmínek než stávající podniky působící na stejných trzích. Skutečnost, že stávající zařízení ve srovnání s novými účastníky na trhu obdrží více povolenek, by neměla vést k vytváření zbytečných překážek vstupu na trh.

(236) Komise posoudí nezbytnost a přiměřenost státní podpory v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami podle těchto kritérií:

- a) výběr příjemců musí být založen na objektivních a transparentních kritériích a podpora musí být v zásadě udělována stejným způsobem všem soutěžitelům v tomtéž odvětví, pokud jsou v podobné konkrétní situaci;
- b) úplné obchodování formou dražby musí vést ke značnému nárůstu výrobních nákladů pro každé odvětví či kategorii jednotlivých příjemců;
- c) značný nárůst výrobních nákladů nelze přenést na spotřebitele, aniž by to vedlo k významnému snížení prodeje. Tuto analýzu lze provést mimo jiné na základě odhadů cenové pružnosti výrobků v daném odvětví. Při posuzování toho, zda cenový nárůst v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami nelze přenést na spotřebitele, lze použít odhadované prodejní ztráty a také jejich předpokládaný dopad na ziskovost společnosti;
- d) jednotlivé podniky v odvětví by neměly mít možnost snížit úroveň emisí, aby učinily cenu osvědčení únosnou. Neschopnost snížit spotřebu lze prokázat zajištěním úrovně emisí odvozené z neúčinnější technologie v Evropském hospodářském prostoru („EHP“) a použitím této úrovně jako úrovně referenční. Podniku, který úroveň neúčinnější technologie dosahuje, může být nanejvýš udělena povolenka odpovídající nárůstu výrobních nákladů, které vyplývají ze systému obchodování s povolenkami při využití neúčinnější technologie a které nelze přenést na spotřebitele. Podniky s horší environmentální výkonností získají počet povolenek, který je menší a úměrný jejich environmentální výkonnosti.

3.11. Podpora na přemístění podniků

(237) Investiční podpora na přemístění podniků je určena k vytvoření individuálních pobídek, které mají snížit negativní externalitu tím, že se přemístí nejvíce znečišťující podniky do oblastí, kde toto znečištění nebude mít tak škodlivý dopad, čímž se sníží vnější náklady. Podpora proto může být odůvodněná, pokud k přemístění dojde z důvodů týkajících se životního prostředí, mělo by se však zabránit tomu, aby byla poskytována na přemístění podniků za jakýmkoli jiným účelem.

⁽⁹⁸⁾ Věc *Evropská komise vs. Nizozemsko*, C-279/08 P, Sb. rozh. 2011, s. I-7671.

(238) Investiční podpora na přemístění podniků do nových lokalit z důvodů souvisejících s ochranou životního prostředí se považuje za slučitelnou s vnitřním trhem, pokud jsou splněny podmínky stanovené v oddílech 3.2.4 a 3.2.7 a všechny následující podmínky:

- a) změna umístění musí být odůvodněna ochranou životního prostředí nebo prevencí poškození životního prostředí a musí být nařízena správním nebo soudním rozhodnutím příslušného veřejného orgánu nebo se na ní musí daný podnik a příslušný veřejný orgán společně dohodnout;
- b) podnik musí splňovat nejpřísnější normy v oblasti ochrany životního prostředí použitelné v nové oblasti, do níž byl přemístěn.

(239) Příjemcem může být:

- a) podnik v městské oblasti nebo ve zvláštní oblasti ochrany vymezené podle směrnice 92/43/EHS⁽⁹⁹⁾, který oprávněně vykonává (tj. splňuje všechny právní požadavky, včetně všech norem v oblasti životního prostředí, které se na něj vztahují) činnost, jež způsobuje vznik velkého znečištění, a který musí z důvodů daných jeho umístěním přesídlit z místa svého usazení do vhodnější oblasti, nebo
- b) závod nebo zařízení, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2012/18/EU⁽¹⁰⁰⁾ („směrnice Seveso III“).

(240) Komise při stanovování částky způsobilých nákladů v případě podpory na přemístění zohlední především:

- a) tyto přínosy:
 - i) výnos z prodeje nebo pronájmu opuštěného závodu nebo pozemku;
 - ii) náhradu zaplacenou v případě vyvlastnění;
 - iii) jakékoli jiné příjmy související s převodem závodu, zejména příjmy vyplývající ze zlepšení používané technologie, která souvisí s převodem, a účetní příjmy související s lepším využíváním závodu;
 - iv) investice související se zvýšením kapacity;
- b) tyto náklady:
 - i) náklady související s nákupem pozemku, výstavbou nebo nákupem nového závodu se stejnou kapacitou, jakou měl opuštěný závod;
 - ii) jakékoli sankce, které byly podniku uloženy za ukončení nájemní smlouvy na pozemky nebo budovy, pokud k přemístění dojde za účelem vyhovění správnímu nebo soudnímu rozhodnutí.

(241) Intenzita podpory je stanovena v příloze 1.

4. HODNOCENÍ

(242) Aby Komise lépe zajistila, že hospodářská soutěž bude narušena jen v omezeném rozsahu, může požadovat, aby se na určité režimy podpory vztahovalo časové omezení (běžně v délce čtyř nebo méně let) a aby tyto režimy podléhaly hodnocení podle bodu (28). Hodnocení se budou provádět u těch režimů, u nichž je potenciál narušení hospodářské soutěže zvláště vysoký, tj. že u nich hrozí, že nebude-li jejich provádění včas přezkoumáno, hospodářskou soutěž značně omezí nebo naruší.

(243) Vzhledem k cílům hodnocení a v zájmu toho, aby členské státy nebyly neúměrně zatěžovány a aby neúměrnou zátěž nenesly ani menší projekty podpory, se hodnocení provede pouze u režimů podpory s velkým rozpočtem, jež se vyznačují novými vlastnostmi nebo v jejichž důsledku se předpokládají významné změny v oblasti trhu, technologií či předpisů. Hodnocení musí na základě společné metodiky poskytnuté Komisí provést odborník nezávislý na orgánu poskytujícím podporu a musí být zveřejněno. Členský stát musí společně s režimem podpory oznámit i návrh plánu hodnocení, jenž se stane nedílnou součástí posouzení režimu, které provede Komise.

⁽⁹⁹⁾ Směrnice 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7); směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2013/17/EU (Úř. věst. L 158, 10.6.2013, s. 193).

⁽¹⁰⁰⁾ Směrnice 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES (Úř. věst. L 197, 24.7.2012, s. 1).

(244) V případě režimů podpory vyňatých z oblasti působnosti obecného nařízení o blokových výjimkách výlučně z důvodu příliš velkého rozpočtu Komise posoudí slučitelnost daného režimu podpory (s výjimkou plánu hodnocení) na základě kritérií vymezených v uvedeném nařízení, a nikoli v těchto pokynech.

(245) Hodnocení musí být Komisi předloženo včas, aby bylo možno posoudit případné prodloužení režimu podpory, a v každém případě po skončení jeho platnosti. Přesný rozsah a způsob každého hodnocení bude definován v rozhodnutí, jímž se schvaluje režim podpory. Jakékoli následné opatření podpory s podobným cílem (včetně veškerých změn režimů uvedených v bodě 244 musí výsledky tohoto hodnocení zohlednit.

5. POUŽITELNOST

(246) Tyto pokyny se použijí od 1. července 2014 a nahradí pokyny ke státní podpoře na ochranu životního prostředí, které byly zveřejněny dne 1. dubna 2008⁽¹⁰¹⁾. Tyto pokyny se použijí do 31. prosince 2020.

(247) Komise bude tyto pokyny uplatňovat na všechna oznámená opatření podpory, u nichž musí přijmout rozhodnutí po dni jejich použitelnosti, a to i tehdy, pokud byly projekty oznámeny před tímto datem. Jednotlivá podpora udělená podle schválených režimů podpory a oznámená Komisi v souladu s povinností tuto podporu oznamovat individuálně však bude posouzena na základě pokynů, které se vztahují na schválený režim podpory, podle něž byla jednotlivá podpora poskytnuta.

(248) Protiprávní podpora v oblasti životního prostředí nebo energetiky se posoudí podle pravidel platných v den, kdy byla podpora udělena, a to v souladu s oznámením Komise o určení použitelných pravidel pro posouzení protiprávní státní podpory⁽¹⁰²⁾, avšak s touto výjimkou:

Protiprávní podpora ve formě snížení financování podpory na energii z obnovitelných zdrojů se posuzuje podle ustanovení oddílů 3.7.2 a 3.7.3.

Od 1. ledna 2011 musí plán úpravy stanovený v bodě (194) rovněž počítat s postupným uplatňováním kritérií uvedených v oddílu 3.7.2 a vlastního příspěvku stanoveného v bodě (197). Komise má za to, že veškeré podpory udělené ve formě snížení financování podpory na elektřinu z obnovitelných zdrojů před tímto datem lze prohlásit za slučitelné s vnitřním trhem⁽¹⁰³⁾.

(249) Jednotlivá podpora udělená v rámci protiprávního režimu podpory bude posouzena na základě pokynů, které se vztahují na protiprávní režim podpory v okamžiku, kdy byla jednotlivá podpora poskytnuta. Pokud příjemce této jednotlivé podpory obdrží od členského státu potvrzení, že mu bude na základě protiprávního režimu poskytována provozní podpora na energii z obnovitelných zdrojů a kombinovanou výrobu tepla a elektřiny po předem stanovenou dobu, lze tuto podporu udělit na celé období za podmínek stanovených v režimu v době potvrzení, pokud je podpora slučitelná s pravidly použitelnými v době potvrzení.

(250) Na základě čl. 108 odst. 1 Smlouvy Komise navrhuje členským státům s ohledem na jejich příslušné stávající režimy podpor v oblasti životního prostředí a energetiky níže uvedená vhodná opatření:

Členské státy by měly v případě potřeby pozměnit tyto režimy tak, aby je uvedly do souladu s těmito pokyny nejpozději do 1. ledna 2016, a to s následujícími výjimkami:

⁽¹⁰¹⁾ Úř. věst. C 82, 1.4.2008, s. 1.

⁽¹⁰²⁾ Úř. věst. C 119, 22.5.2002, s. 22.

⁽¹⁰³⁾ Komise je toho názoru, že tato podpora neovlivňuje nepříznivě obchodní podmínky v míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem, z těchto důvodů. Do 5. prosince 2010 musely členské státy uvést v platnost právní a správní předpisy nezbytné k zajištění souladu se směrnicí o energii z obnovitelných zdrojů, která zavádí právně závazné cíle spotřeby obnovitelné energie. Na druhou stranu celkové výdaje na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů byly až do roku 2010 spíše malé, takže i poplatky byly po celou dobu poměrně nízké. Výše podpory udělované podnikům ve formě snížení financování podpory na elektřinu z obnovitelných zdrojů byla tudíž na úrovni jednotlivých příjemců omezená. Navíc je pravděpodobné, že jakákoli podpora udělená v období od prosince 2008 do prosince 2010, jejíž výše nepřesáhla 500 000 EUR na podnik, byla slučitelná s vnitřním trhem na základě Sdělení Komise – Dočasný rámec Společenství pro opatření státní podpory zlepšující přístup k financování za současné finanční a hospodářské krize (Úř. věst. C 83, 7.4.2009, s. 1. ve znění pozdějších změn).

V případě nutnosti se stávající režimy podpory ve smyslu čl. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 659/1999⁽¹⁰⁴⁾ týkající se provozní podpory na energii z obnovitelných zdrojů a na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny musí těmto pokynům přizpůsobit pouze tehdy, pokud členské státy své stávající režimy prodlouží, přičemž je po uplynutí desetiletého období nebo po skončení platnosti rozhodnutí Komise musí oznámit znovu nebo změnit⁽¹⁰⁵⁾.

Pokud příjemce obdrží od členského státu potvrzení, že mu bude na základě tohoto režimu poskytována podpora po předem stanovenou dobu, lze tuto podporu udělit na celé období za podmínek stanovených v režimu v okamžiku potvrzení.

(251) Členské státy se vyzývají, aby udělily svůj výslovný bezpodmínečný souhlas s navrhovanými odpovídajícími opatřeními do dvou měsíců ode dne zveřejnění těchto pokynů v *Úředním věstníku Evropské unie*. Pokud Komise neobdrží žádnou odpověď, bude předpokládat, že příslušný členský stát s navrženými opatřeními nesouhlasí.

6. PODÁVÁNÍ ZPRÁV A SLEDOVÁNÍ

(252) V souladu s nařízením Rady (ES) č. 659/1999 a nařízením Komise (ES) č. 794/2004⁽¹⁰⁶⁾ a jejich následnými změnami musí členské státy předkládat Komisi výroční zprávy.

(253) Členské státy musí zajistit, že jsou uchovávány podrobné záznamy o všech opatřeních, která zahrnují poskytnutí podpory. Tyto záznamy musí obsahovat všechny informace nezbytné k prokázání toho, že byly splněny případné podmínky týkající se způsobilých nákladů a maximální povolené intenzity podpory. Tyto záznamy musí být uchovávány po dobu deseti let ode dne, kdy byla podpora poskytnuta, a na žádost předloženy Komisi.

7. REVIZE

(254) Komise se může kdykoli rozhodnout, že tyto pokyny přezkoumá nebo změní, jestliže to bude nutné z důvodů souvisejících s politikou hospodářské soutěže či v zájmu zohlednění jiných politik a mezinárodních závazků Unie.

⁽¹⁰⁴⁾ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1).

⁽¹⁰⁵⁾ Změnou se rozumí každá změna, která musí být oznámena, ve smyslu čl. 1 písm. c) nařízení č. 659/1999.

⁽¹⁰⁶⁾ Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení (ES) č. 659/1999 (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).

PŘÍLOHA 1

Intenzity podpory pro investiční podporu jako součást způsobilých nákladů

1) Na opatření podpory v oblasti životního prostředí se uplatňují tyto intenzity podpory:

	Malý podnik	Střední podnik	Velký podnik
Podpora podnikům, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie, nebo zvyšují úroveň ochrany životního prostředí v případě neexistence normy Unie (podpora na pořízení nových dopravních prostředků)	60 % 70 % v případě ekologické inovace, 100 % v případě nabídkového řízení	50 % 60 % v případě ekologické inovace, 100 % v případě nabídkového řízení	40 % 50 % v případě ekologické inovace 100 % v případě nabídkového řízení
Podpora na environmentální studie	70 %	60 %	50 %
Podpora na včasné přizpůsobení se budoucím normám Unie: více než 3 roky před vstupem norem v platnost 1–3 roky před vstupem norem v platnost	20 % 15 %	15 % 10 %	10 % 5 %
Podpora na nakládání s odpady	55 %	45 %	35 %
Podpora na obnovitelné zdroje energie Podpora na zařízení na kombinovanou výrobu tepla a elektřiny	65 % 100 % v případě nabídkového řízení	55 % 100 % v případě nabídkového řízení	45 % 100 % v případě nabídkového řízení
Podpora na energetickou účinnost	50 % 100 % v případě nabídkového řízení	40 % [100] % v případě nabídkového řízení	30 % 100 % v případě nabídkového řízení
Podpora na dálkové vytápění a chlazení využívající konvenční zdroje energie	65 % 100 % v případě nabídkového řízení	55 % 100 % v případě nabídkového řízení	45 % 100 % v případě nabídkového řízení
Podpora na sanaci kontaminovaných lokalit	100 %	100 %	100 %
Podpora na přemístění podniků	70 %	60 %	50 %
Podpora ve formě obchodovatelných povolenek	100 %	100 %	100 %
Podpora na energetickou infrastrukturu Infrastruktura dálkového vytápění	100 %	100 %	100 %
Podpora na zachycování a ukládání uhlíku (CCS)	100 %	100 %	100 %

Intenzity podpory uvedené v této tabulce lze navýšit o bonus 5 procentních bodů v regionech, na které se vztahuje čl. 107 odst. 3 písm. c), nebo o bonus 15 procentních bodů v regionech, na které se vztahuje čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy, a to do maximální výše 100 % intenzity podpory.

PŘÍLOHA 2

Typické zásahy státu

- 1) Komise bere v úvahu typické scénáře zásahů v oblasti státní podpory ke zvýšení úrovně ochrany životního prostředí nebo k posílení vnitřního trhu s energií.
- 2) Níže uvedené pokyny platí zejména pro výpočet způsobilých nákladů na základě hypotetického srovnávacího scénáře:

Kategorie podpory	Hypotetický srovnávací scénář/způsobilé náklady (¹)
Kombinovaná výroba tepla a elektřiny (KVET)	Hypotetický srovnávací scénář je konvenční systém výroby elektřiny nebo tepla se stejnou kapacitou z hlediska účinné výroby energie.
Environmentální studie (²)	Způsobilé náklady jsou náklady na studie.
Sanace kontaminovaných lokalit	Náklady vynaložené (³) na sanaci snižené o nárůst hodnoty pozemku (⁴).
Výrobní zařízení dálkového vytápění a chlazení	Investiční náklady na výstavbu, rozšíření nebo rekonstrukci jedné nebo více výrobních jednotek, které jsou nedílnou součástí soustavy účinného dálkového vytápění a chlazení.
Nakládání s odpady (⁵)	Mimořádné investiční náklady ve srovnání s náklady konvenční výroby, jež nezahrnuje nakládání s odpady, se stejnými investicemi do kapacit.
Podpora podnikům, které se řídí přísnějšími normami, než jsou normy Unie	Mimořádné investiční náklady sestávají z dodatečných investičních nákladů nezbytných k zajištění vyšší úrovně ochrany životního prostředí, než jakou vyžadují normy Unie (⁶).
Neexistence norem Unie nebo vnitrostátních norem	Mimořádné investiční náklady sestávají z investičních nákladů nezbytných k dosažení vyšší úrovně ochrany životního prostředí oproti úrovni, kterou by daný podnik nebo podniky dosáhly bez poskytnutí jakékoli podpory na ochranu životního prostředí.
Výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů energie	Mimořádné investiční náklady v porovnání s náklady konvenční elektrárny se stejnou kapacitou z hlediska účinné výroby energie.
Vytápění z obnovitelných zdrojů energie	Mimořádné investiční náklady v porovnání s náklady konvenčního systému vytápění se stejnou kapacitou z hlediska účinné výroby energie.
Výroba bioplynu, který je upravován na úroveň zemního plynu	Pokud je podpora omezena na úpravu bioplynu, hypotetické srovnávací scénáře představují alternativní využití tohoto bioplynu (včetně spalování).
Biopaliva a bioplyn pro dopravu	V zásadě by měly být vybrány mimořádné investiční náklady ve srovnání s náklady běžné rafinérie, ale Komise může přijmout alternativní hypotetické srovnávací scénáře, pokud je to řádně odůvodněno.

Kategorie podpory	Hypotetický srovnávací scénář/způsobitelné náklady ⁽¹⁾
Využití průmyslových vedlejších produktů	Pokud by se vedlejší produkt bez opětovného použití stal odpadem: způsobitelnými náklady jsou mimořádné investice potřebné na využití vedlejšího produktu, například tepelný výměník v případě odpadového tepla. Pokud by se vedlejší produkt musel odstranit: hypotetickou srovnávací investicí je odstranění odpadu.
Podpora obsažená v systémech obchodování s povolenkami	Proporcionalitu je třeba prokázat neexistencí nadměrného přidělování.

⁽¹⁾ Komise může přijmout alternativní hypotetické srovnávací scénáře, pokud je členský stát řádně odůvodní.

⁽²⁾ Patří sem také podpora na audity energetické účinnosti.

⁽³⁾ Škody na životním prostředí, které je třeba napravit, musí zahrnovat poškození kvality půdy, povrchové nebo podzemní vody. V případě sanace kontaminovaných lokalit se za způsobitelné náklady mohou považovat veškeré náklady, které podnik v rámci sanace své lokality vynaložil bez ohledu na to, zda jsou tyto náklady uvedeny jako dlouhodobá aktiva v účetní rozvaze podniku.

⁽⁴⁾ Hodnocení nárůstu hodnoty pozemku vyplývající ze sanace musí být provedeno nezávislým odborníkem.

⁽⁵⁾ Týká se nakládání s odpady jiných podniků a zahrnuje činnosti opětovného použití, recyklace a zhodnocení.

⁽⁶⁾ Náklady na investice nutné k dosažení úrovně ochrany vyžadované normami Unie nejsou způsobitelné a musí být odečteny.

PŘÍLOHA 3

Seznam ⁽¹⁾ způsobilých odvětví ⁽²⁾ podle oddílu 3.7.2

NACE	Popis
510	Těžba černého uhlí
729	Těžba ostatních neželezných rud
811	Dobývání kamene pro výtvarné nebo stavební účely, vápence, sádrovce, křídly a břidlice
891	Těžba chemických minerálů a minerálů pro výrobu hnojiv
893	Těžba soli
899	Ostatní těžba a dobývání j. n.
1032	Výroba ovocných a zeleninových šťáv
1039	Ostatní zpracování a konzervování ovoce a zeleniny
1041	Výroba olejů a tuků
1062	Výroba škrobářenských výrobků
1104	Výroba ostatních nedestilovaných kvašených nápojů
1106	Výroba sladu
1310	Úprava a spřádání textilních vláken a příze
1320	Tkaní textilií
1394	Výroba lan, provazů a síťovaných výrobků
1395	Výroba netkaných textilií a výrobků z nich, kromě oděvů
1411	Výroba kožených oděvů
1610	Výroba pilařská a impregnace dřeva
1621	Výroba dýh a desek na bázi dřeva
1711	Výroba buničiny
1712	Výroba papíru a lepenky
1722	Výroba domácích potřeb, hygienických a toaletních výrobků z papíru
1920	Výroba rafinovaných ropných produktů
2012	Výroba barviv a pigmentů
2013	Výroba jiných základních anorganických chemických látek
2014	Výroba jiných základních organických chemických látek
2015	Výroba hnojiv a dusíkatých sloučenin
2016	Výroba plastů v primárních formách
2017	Výroba syntetického kaučuku v primárních formách
2060	Výroba chemických vláken
2110	Výroba základních farmaceutických výrobků

⁽¹⁾ Komise může provést přezkum seznamu v příloze 3 na základě kritérií obsažených v poznámce pod čarou 89, pokud jsou Komisi předloženy důkazy, že se podstatně změnila údaje, ze kterých příloha vychází.

⁽²⁾ Tento seznam a kritéria, ze kterých vychází, nepředstavují (a ani pro něj nejsou relevantní) budoucí postoj Komise týkající se rizika úniku uhlíku, pokud jde o ETS, z pohledu práce související s vypracováním pravidel týkajících se úniku uhlíku v rámci politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030.

NACE	Popis
2221	Výroba plastových desek, fólií, hadic, trubek a profilů
2222	Výroba plastových obalů
2311	Výroba plochého skla
2312	Tvarování a zpracování plochého skla
2313	Výroba dutého skla
2314	Výroba skleněných vláken
2319	Výroba a zpracování ostatního skla včetně technického
2320	Výroba žáruvzdorných výrobků
2331	Výroba keramických obkladaček a dlaždic
2342	Výroba keramických sanitárních výrobků
2343	Výroba keramických izolátorů a izolačního příslušenství
2349	Výroba ostatních keramických výrobků
2399	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků j. n.
2410	Výroba surového železa, oceli a ferolitin
2420	Výroba ocelových trub, trubek, dutých profilů a souvisejících potrubních tvarovek
2431	Tažení tyčí za studena
2432	Válcování ocelových úzkých pásů za studena
2434	Tažení ocelového drátu za studena
2441	Výroba a hutní zpracování drahých kovů
2442	Výroba a hutní zpracování hliníku
2443	Výroba a hutní zpracování olova, zinku a cínu
2444	Výroba a hutní zpracování mědi
2445	Výroba a hutní zpracování ostatních neželezných kovů
2446	Zpracování jaderného paliva
2720	Výroba baterií a akumulátorů
3299	Ostatní zpracovatelský průmysl j. n.
2011	Výroba technických plynů
2332	Výroba pálených zdicích materiálů, tašek, dlaždic a podobných výrobků
2351	Výroba cementu
2352	Výroba vápna a sádry
2451/2452/ 2453/2454	Odlévání železa, oceli, lehkých kovů a ostatních neželezných kovů
2611	Výroba elektronických součástek
2680	Výroba magnetických a optických médií
3832	Zpracování vytríděných surovin k dalšímu využití

PŘÍLOHA 4

Výpočet hrubé přidané hodnoty a náročnosti na elektrickou energii na úrovni podniku podle oddílu 3.7.2

- 1) Pro účely oddílu 3.7.2 se hrubou přidanou hodnotou (HPH) pro podnik rozumí hrubá přidaná hodnota v nákladech na výrobní činitele, což je hrubá přidaná hodnota v tržních cenách minus veškeré nepřímé daně plus veškeré subvence. Přidanou hodnotu v nákladech na výrobní činitele lze vypočítat z obrátu, plus aktivovaná produkce, plus ostatní provozní výnosy, plus nebo minus změna stavu zásob, minus nákup zboží a služeb⁽¹⁾, minus ostatní daně z výrobků, které souvisejí s obrátem, ale nejsou odpočitatelné, minus cla a daně související s výrobou. Nebo ji lze vypočítat z hrubého provozního přebytku plus osobní náklady. Příjmy a výdaje zařazené v účtech podniku jako finanční nebo mimořádné jsou z přidané hodnoty vyloučeny. Přidaná hodnota v nákladech na výrobní činitele se počítá jako „hrubá“, protože odpisy hodnoty (jako je amortizace) se neodečítají⁽²⁾.
- 2) Pro účely oddílu 3.7.2 je třeba použít aritmetický průměr za poslední tři roky⁽³⁾, za které jsou k dispozici údaje o HPH.
- 3) Pro účely oddílu 3.7.2 je náročnost podniku na elektrickou energii definována jako:
 - a) náklady podniku na elektrickou energii (vypočteno podle odstavce 4 níže) děleno
 - b) HPH podniku (vypočtenou podle odstavců 1 a 2 výše).
- 4) Náklady podniku na elektrickou energii se definují jako:
 - a) spotřeba elektrické energie podniku vynásobená
 - b) předpokládanou cenou elektrické energie.
- 5) Pro výpočet spotřeby elektrické energie podniku je třeba využít referenční úrovně energetické účinnosti pro dané odvětví, pokud jsou k dispozici. Pokud nejsou k dispozici, je třeba použít aritmetický průměr za poslední tři roky⁽⁴⁾, pro které jsou údaje k dispozici.
- 6) Pro účely odst. 4 písm. b) znamená předpokládaná cena elektrické energie průměrnou maloobchodní cenu elektrické energie, která platí v členských státech pro podniky s podobnou úrovní spotřeby elektrické energie za poslední rok, pro nějž jsou údaje dostupné.
- 7) Pro účely odst. 4 písm. b) může předpokládaná cena elektrické energie zahrnovat plné náklady financování podpory na elektřinu z obnovitelných zdrojů, která by byla přenesena na podnik v případě, že by nedošlo k žádnému snížení.

⁽¹⁾ Aby nevznikly pochybnosti, pojem „zboží a služby“ nezahrnuje osobní náklady.

⁽²⁾ Kód 12 15 0 v mezích právního rámce zavedeného nařízením Rady (ES, Euratom) č. 58/97 ze dne 20. prosince 1996 o strukturální statistice podnikání.

⁽³⁾ V případě podniků, které existují méně než jeden rok, se mohou v prvním roce provozu použít projekce. Členské státy by však měly provádět hodnocení ex post na konci prvního roku provozu („rok 1“), aby ověřily způsobilost podniku a limity nákladů (vyjádřené jako podíl HPH), které se na něj vztahují podle bodu 189 oddílu 3.7.2. Po tomto hodnocení ex-post by členské státy měly kompenzovat společnosti, případně žádat o vrácení kompenzace. Pro rok 2 by měly být použity údaje z roku 1. Pro rok 3 by měl být použit aritmetický průměr údajů za roky 1 a 2. Pro rok 4 a další by měl být použit aritmetický průměr údajů za předchozí 3 roky.

⁽⁴⁾ Viz předchozí poznámka pod čarou.

PŘÍLOHA 5

**Odvětví těžby a zpracovatelského průmyslu, která nejsou zahrnuta v seznamu přílohy 3,
mající intenzitu obchodu mimo EU alespoň 4 %**

Kód NACE	Popis
610	Těžba ropy
620	Těžba zemního plynu
710	Těžba železných rud
812	Provoz pískoven a štěrkopískoven; těžba jílu a kaolinu
1011	Zpracování a konzervování masa
1012	Zpracování a konzervování drůbežního masa
1013	Výroba masných výrobků a výrobků z drůbežního masa
1020	Zpracování a konzervování ryb, korýšů a měkkýšů
1031	Zpracování a konzervování brambor
1042	Výroba margarínu a podobných jedlých tuků
1051	Zpracování mléka, výroba mléčných výrobků a sýrů
1061	Výroba mlýnských výrobků
1072	Výroba sucharů a sušenek; výroba trvanlivých cukrářských výrobků
1073	Výroba makaronů, nudlí, kuskusu a podobných moučných výrobků
1081	Výroba cukru
1082	Výroba kaka, čokolády a cukrovinek
1083	Zpracování čaje a kávy
1084	Výroba koření a aromatických výtažků
1085	Výroba hotových pokrmů
1086	Výroba homogenizovaných potravinářských přípravků a dietních potravin
1089	Výroba ostatních potravinářských výrobků j. n.
1091	Výroba průmyslových krmiv pro hospodářská zvířata
1092	Výroba průmyslových krmiv pro zvířata v zájmovém chovu
1101	Destilace, rektifikace a míchaní lihovin
1102	Výroba vína z vinných hroznů
1103	Výroba jablečného vína a jiných ovocných vín
1105	Výroba piva ze sladu
1107	Výroba nealkoholických nápojů; stáčení minerálních a ostatních vod do lahví
1200	Výroba tabákových výrobků
1391	Výroba pletených a háčkových materiálů
1392	Výroba konfekčních textilních výrobků, kromě oděvů
1393	Výroba kobereců a kobercových předložek

Kód NACE	Popis
1396	Výroba ostatních technických a průmyslových textilií
1399	Výroba ostatních textilií j. n.
1412	Výroba pracovních oděvů
1413	Výroba ostatních svrchních oděvů
1414	Výroba osobního prádla
1419	Výroba ostatních oděvů a oděvních doplňků
1420	Výroba kožešinových výrobků
1431	Výroba pletených a háčkových punčochových výrobků
1439	Výroba ostatních pletených a háčkových oděvů
1511	Činění a úprava usní (vyčiněných kůží); zpracování a barvení kožešin
1512	Výroba brašnářských, sedlářských a podobných výrobků
1520	Výroba obuvi
1622	Výroba sestavených parketových podlah
1623	Výroba ostatních výrobků stavebního truhlářství a tesařství
1624	Výroba dřevěných obalů
1629	Výroba ostatních dřevěných výrobků, kromě nábytku; výroba ostatních korkových, proutěných a slaměných výrobků
1721	Výroba vlnitého papíru a lepenky, papírových a lepenkových obalů
1723	Výroba kancelářských potřeb z papíru
1724	Výroba papírových tapet
1729	Výroba ostatních výrobků z papíru a lepenky
1813	Příprava tisku a digitálních dat
1910	Výroba koksárenských produktů
2020	Výroba pesticidů a jiných agrochemických přípravků
2030	Výroba nátěrových barev, laků a jiných nátěrových materiálů, tiskařských barev a tmelů
2041	Výroba mýdel, detergentů a čistících a leštících prostředků
2042	Výroba parfémů a toaletních přípravků
2051	Výroba výbušnin
2052	Výroba klišů
2053	Výroba vonných silic
2059	Výroba ostatních chemických výrobků j. n.
2120	Výroba farmaceutických přípravků
2211	Výroba pryžových pláštů a duší; protektorování pneumatik
2219	Výroba ostatních pryžových výrobků
2223	Výroba plastových výrobků pro stavebnictví

Kód NACE	Popis
2229	Výroba ostatních plastových výrobků
2341	Výroba keramických a porcelánových výrobků převážně pro domácnost a ozdobných předmětů
2344	Výroba ostatních technických keramických výrobků
2362	Výroba sádrových výrobků pro stavební účely
2365	Výroba vláknocementových výrobků
2369	Výroba ostatních betonových, cementových a sádrových výrobků
2370	Řezání, tvarování a konečná úprava kamenů
2391	Výroba brusiv
2433	Tváření ocelových profilů za studena
2511	Výroba kovových konstrukcí a jejich dílů
2512	Výroba kovových dveří a oken
2521	Výroba radiátorů a kotlů k ústřednímu topení
2529	Výroba ostatních kovových nádrží, zásobníků a podobných nádob
2530	Výroba parních kotlů, kromě kotlů pro ústřední topení
2540	Výroba zbraní a střeliva
2571	Výroba nožířských výrobků
2572	Výroba zámků a kování
2573	Výroba nástrojů a náradí
2591	Výroba ocelových sudů a podobných nádob
2592	Výroba drobných kovových obalů
2593	Výroba drátěných výrobků, řetězů a pružin
2594	Výroba spojovacích materiálů a spojovacích výrobků se závity
2599	Výroba ostatních kovodělných výrobků j. n.
2612	Výroba osazených elektronických desek
2620	Výroba počítačů a periferních zařízení
2630	Výroba komunikačních zařízení
2640	Výroba spotřební elektroniky
2651	Výroba měřicích, zkušebních a navigačních přístrojů
2652	Výroba časoměrných přístrojů
2660	Výroba ozařovacích, elektrolyčebných a elektroterapeutických přístrojů
2670	Výroba optických a fotografických přístrojů a zařízení
2680	Výroba magnetických a optických médií
2711	Výroba elektrických motorů, generátorů a transformátorů
2712	Výroba elektrických rozvodných a kontrolních zařízení
2731	Výroba kabelů z optických vláken
2732	Výroba ostatních elektronických a elektrických vodičů a kabelů

Kód NACE	Popis
2733	Výroba elektroinstalačních zařízení
2740	Výroba elektrických osvětlovacích zařízení
2751	Výroba elektrických spotřebičů převážně pro domácnost
2752	Výroba neelektrických spotřebičů převážně pro domácnost
2790	Výroba ostatních elektrických zařízení
2811	Výroba motorů a turbín, kromě motorů pro letadla, automobily a motocykly
2812	Výroba hydraulických zařízení
2813	Výroba ostatních čerpadel a kompresorů
2814	Výroba ostatních potrubních armatur
2815	Výroba ložisek, ozubených kol, převodů a hnacích prvků
2821	Výroba pecí a hořáků pro topeniště
2822	Výroba zdvihacích a manipulačních zařízení
2823	Výroba kancelářských strojů a zařízení, kromě počítačů a periferních zařízení
2824	Výroba ručních mechanizovaných nástrojů
2825	Výroba průmyslových chladicích a klimatizačních zařízení
2829	Výroba ostatních strojů a zařízení pro všeobecné účely j. n.
2830	Výroba zemědělských a lesnických strojů
2841	Výroba kovoobráběcích strojů
2849	Výroba ostatních obráběcích strojů
2891	Výroba strojů pro metalurgii
2892	Výroba strojů pro těžbu, dobývání a stavebnictví
2893	Výroba strojů na výrobu potravin, nápojů a zpracování tabáku
2894	Výroba strojů na výrobu textilu, oděvních výrobků, výrobků z usní
2895	Výroba strojů a přístrojů na výrobu papíru a lepenky
2896	Výroba strojů na výrobu plastů a pryže
2899	Výroba ostatních strojů pro speciální účely j. n.
2910	Výroba motorových vozidel, kromě motocyklů
2920	Výroba karoserií motorových vozidel; výroba přívěsů a návěsů
2931	Výroba elektrického a elektronického zařízení pro motorová vozidla, kromě motocyklů
2932	Výroba ostatních dílů a příslušenství pro motorová vozidla, kromě motocyklů
3011	Stavba lodí a plavidel
3012	Stavba rekreačních a sportovních člunů
3020	Výroba železničních lokomotiv a vozového parku
3030	Výroba letadel a kosmických lodí a souvisejících zařízení
3040	Výroba vojenských bojových vozidel

Kód NACE	Popis
3091	Výroba motocyklů
3092	Výroba jízdních kol a vozíků pro invalidy
3099	Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení j. n.
3101	Výroba kancelářského nábytku a zařízení obchodů
3102	Výroba kuchyňského nábytku
3103	Výroba matrací
3109	Výroba ostatního nábytku
3211	Ražení mincí
3212	Výroba klenotů a příbuzných výrobků
3213	Výroba bižuterie a příbuzných výrobků
3220	Výroba hudebních nástrojů
3230	Výroba sportovních potřeb
3240	Výroba her a hraček
3250	Výroba lékařských a dentálních nástrojů a potřeb
3291	Výroba košťat a kartáčnických výrobků